

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ»**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΑΛΟΥΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

ΕΠΟΠΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: κ. ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ-2017

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας, μας ανατέθηκε να αναπτύξουμε το θέμα «Τραπεζικός δανεισμός πριν και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης». Θεωρούμε πως το θέμα αυτό αφορά τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις, και πως τα τελευταία χρόνια η ανάγκη τους για χρηματοδότηση αυξάνεται συνεχώς. Τα έξοδά τους αυξάνονται με γρήγορους ρυθμούς, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν αδυναμία στην αποπληρωμή τους. Αυτός είναι κι ο κυρίαρχος λόγος για τον οποίο καταλήγουν στα τραπεζικά δάνεια.

Αρχικά, θα αναφερθούμε γενικότερα στο τραπεζικό σύστημα της χώρας μας κάνοντας και μια ιστορική αναδρομή στα παλαιότερα χρόνια για να δούμε τις διαφορές που υπάρχουν με το σήμερα, θα αναφερθούμε στον κρατικό προϋπολογισμό ο οποίος συνδέεται άμεσα με τα τραπεζικά δάνεια και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ύστερα θα μιλήσουμε για τα τραπεζικά δάνεια πριν την οικονομική κρίση, αλλά και για αυτά κατά τη διάρκεια της κρίσης.

Η οικονομική κρίση οδήγησε πολλά νοικοκυριά κι επιχειρήσεις στον δανεισμό. Είναι ένα έντονο φαινόμενο στις μέρες μας και πρέπει να αποδοθεί μια λύση για αυτό.

Τέλος, θέλουμε να ευχαριστήσουμε την εισηγήτριά μας κ. Μιχοπούλου Μαρία που μας βοήθησε με σωστή καθοδήγηση να ολοκληρώσουμε την πτυχιακή μας εργασία.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως στόχο την παρουσίαση του τραπεζικού δανεισμού πριν αλλά και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Τα τραπεζικά δάνεια είναι ένα πρόβλημα που αφορά τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις και παρατηρείται πως η αποπληρωμή αυτών πλέον είναι δύσκολη στις μέρες μας, λόγω της οικονομικής κρίσης.

Αρχικά, θα εξετάσουμε το τραπεζικό σύστημα της χώρας μας και θα αναλύσουμε τα τραπεζικά προϊόντα, διαχωρίζοντας και τις βασικές κατηγορίες των δανείων. Έπειτα, θα μιλήσουμε για τον κρατικό προϋπολογισμό, κάνοντας και μια ιστορική αναδρομή για τις χρεοκοπίες και τις οικονομικές κρίσεις της Ελλάδας από τα παλαιότερα χρόνια μέχρι και σήμερα και για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στην συνέχεια, θα αναπτύξουμε ένα πρόβλημα που μας αφορά όλους, την οικονομική κρίση και το πώς αυτή σχετίζεται με τα τραπεζικά δάνεια.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί μια από τις βασικότερες πηγές χρηματοδότησης των επιχειρήσεων της χώρας μας. Επιπρόσθετα, το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως ο δανεισμός άρχισε από τη δημιουργία του Ελληνικού κράτους, έως και σήμερα.

SUMMARY

This diploma thesis aims at presenting bank lending before and during the economic crisis. Banking loans are a problem for both households and businesses, and it is noticeable that their repayment is now difficult due to the economic crisis.

Initially, we will look at our country's banking system and analyze bank products, separating the main categories of loans. Then we will talk about the state budget, also making a historical retrospective of the bankruptcies and financial crises of Greece from the past years until today and of the European Central Bank. Then we will develop a problem that concerns us all, the economic crisis and how it is related to bank loans.

Finally, it is worth noting that bank lending is one of the main sources of funding for our country's businesses. Additionally, the basic conclusion is that borrowing began with the creation of the Greek state, up to today.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Τραπεζικό σύστημα, τραπεζικά προϊόντα, κρατικός προϋπολογισμός, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τραπεζικός δανεισμός, κατηγορίες δανείων, οικονομική κρίση.

Περιεχόμενα

1. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	5
1.1. ΕΝΝΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	5
1.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	6
1.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	7
1.4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	8
1.5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	9
1.6. ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	12
1.6.1. ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ	12
1.6.2. ΚΑΡΤΕΣ	12
1.6.3. POS	14
1.6.4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	14
1.6.5. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ	21
1.6.6. ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗ	27
1.6.7. ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	27
1.6.8. FACTORING	30
1.6.9. FORFAITING	31
1.6.10. LEASING	32
1.6.11. ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ	32
1.6.12. ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ	32
1.6.13. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	33
1.6.14. ΤΡΑΠΕΖΟΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	33
2. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	34
2.1. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	34
2.2. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	34
2.2.1. ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ	34
2.3. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ	35
2.3.1. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	35
2.4. ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΗ	36
2.4.1. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	36
2.5. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥΣ	36
2.6. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ	37
2.7. ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΡΕΟΚΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	37
2.8. ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ 1821 ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ	38
3. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	41
3.1. ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	41
3.2. ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ Ε.Κ.Τ.	42

4.ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ	46
4.1.ΟΡΙΣΜΟΣ.....	46
4.2.ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	46
4.2.1.ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	46
4.2.2.ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	47
4.3.ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	47
4.4.ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	48
5.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ.....	49
5.1.ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:	49
5.2.ΑΙΤΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:	49
5.3.ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:	51
5.4.ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ:.....	51
1.4.1.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ.....	51
5.5.Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ:	53
6.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ.....	57
6.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ	57
6.2.ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	57
6.3.ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ	58
6.4.ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	59
6.5.ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	59
6.6.ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ.....	59
7.ΕΡΕΥΝΑ.....	60
8.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	78

1.ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1.1.ΕΝΝΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το Τραπεζικό Σύστημα είναι η καρδιά του χρηματοπιστωτικού συστήματος κάθε χώρας. Περιλαμβάνει οργανισμούς, οι οποίοι λειτουργούν σαν διαμεσολαβητές σε αποταμιευτές και σε πιστούχους, με αποτέλεσμα να μπορούν να μετασχηματίζουν την ρευστότητα. Στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας συνεισφέρει το τραπεζικό σύστημα την ενδυνάμωση της ζήτησης και την ανάπτυξη διάφορων κλάδων της οικονομίας, λόγω χρηματοδότησής τους. Η αποτελεσματικότητά τους βασίζεται σε ένα θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει την οικονομία της κοινωνίας.

Οι τράπεζες, ή αλλιώς «τραπεζικά ιδρύματα» λαμβάνουν χρηματικά ποσά, τα οποία και χορηγούν ως δάνεια. Σε αυτήν κάνουν καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές και ταμειωτηρίου οι ιδιώτες, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις κ.ά..

Οι τράπεζες, για να έχουν κέρδος δίνουν δάνεια σε ιδιώτες, στο κράτος και σε επιχειρήσεις με αυξημένο επιτόκιο κι όχι με αυτό που αναλογεί στις καταθέσεις. Στόχος της είναι να μεγιστοποιεί το κέρδος της. Αυτό το πετυχαίνει με το να δίνει πολλά δάνεια, έτσι ώστε να αυξάνεται ο αριθμός των τόκων της, συνεπώς και τα κέρδη της.

Όμως δεν παύει να υφίστανται δύο σημαντικοί περιορισμοί στις δανειοδοτήσεις. Ο πρώτος, σχετίζεται με την Κεντρική Τράπεζα και συγκεκριμένα με την πολιτική και τους κανονισμούς που ορίζει όπως είναι ο καθορισμός του ποσοστού των ρευστών διαθεσίμων. Τα ρευστά διαθέσιμα είναι ένα σύνολο χρημάτων που έχουν οι τράπεζες στα ταμεία της, αλλά δεν τα έχουν δανείσει. Για παράδειγμα, αφού η κεντρική τράπεζα καθορίσει τα διαθέσιμα στο 20%, οι εμπορικές τράπεζες θα πρέπει να κρατούν 20 ευρώ για κάθε 100 ευρώ που καταθέτουν οι πελάτες τους και μπορούν να δανείσουν άλλα 80 ευρώ.

Ο δεύτερος περιορισμός προέρχεται από τις εμπορικές τράπεζες που αποσκοπούν να κατοχυρώσουν την επιστροφή τόσο των κεφαλαίων που έχουν δανείσει όσο και το σύνολο των τόκων που έχουν επιβάλει. Γι' αυτό όταν μία τράπεζα δίνει κάποιο δάνειο σε έναν πελάτη της, φροντίζει να μάθει νωρίτερα την κατάσταση στα οικονομικά του και τη δυνατότητά του σε ότι αφορά τη χρησιμοποίηση του δανείου.

Αυτές οι δύο επιδιώξεις είναι αντίθετες. Όσο πιο πολλά δάνεια χορηγεί μια τράπεζα, τόσο αυξάνονται τα έσοδά της και τα κέρδη που θα έχει, αλλά παράλληλα αυξάνεται και η πιθανότητα να χαθούν χρηματικά κεφάλαια. Τέλος, η πολιτική που ισχύει είναι να υπάρχουν υψηλά κέρδη, χωρίς μεγάλους κινδύνους.

Η άσκηση πίστης αποτελεί την λειτουργία αυτών που συμμετέχουν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα μιας χώρας. Πίστη ονομάζουμε την διαδικασία μεταβίβασης εξουσίας οικονομικών πόρων, με απαραίτητη προϋπόθεση την επιστροφή τους μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Με την πίστη γίνεται η μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων έναντι ανταλλάγματος, από κάποιες οικονομικές μονάδες οι οποίες τα αποταμιεύουν, σε κάποιες άλλες οι οποίες τα χρησιμοποιούν για οικονομικές δραστηριότητες.

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα αναφέρεται σε δύο τομείς της οικονομικής ζωής:

1. Αν παρέμβει μπορούν να αξιοποιηθούν χρηματικοί πόροι της οικονομίας, οι οποίοι θα παρέμεναν αδρανείς.
2. Στην επίδραση που ασκεί στην οικονομία, σε ότι αφορά την αποταμίευσή της.

Οι λειτουργίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος, είναι οι ακόλουθες:

- Διάθεση κεφαλαίων χρήσιμων για την ολοκλήρωση κάποιων επενδυτικών σχεδίων.
- Μείωση του κινδύνου να χάσει ένας δανειστής τους χρηματικούς του πόρους.
- Αποφυγή καταστάσεων στενότητας για ρευστό χρήμα.
- Επιλογή κατάλληλων οικονομικών δραστηριοτήτων, λόγω πείρας και γνώσεων.
- Προσφορά δυνατότητας σε άτομα κι επιχειρήσεις να επιλέγουν το χρονικό σημείο όπου σε αυτό θα προχωρήσουν σε μια δαπάνη.

1.2.ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ελλάδας αποτελεί τον διεθνή τομέα της οικονομίας μας. Τα τελευταία χρόνια, δημιουργήθηκε πολύ γρήγορα ανάπτυξη, χάρη της επίδρασης της νομισματικής ενοποίησης. Στην χώρα μας διοχετεύονται δανειακά κεφάλαια με σταθερότητα και αποτελεσματικότητα, στις οικονομικές μονάδες που παρουσιάζουν έλλειμμα μέσω του τραπεζικού κλάδου. Το τραπεζικό μας σύστημα θα πρέπει να κάνει κάποιες στρατηγικές επιλογές κατά τις οποίες θα επηρεαστεί η κερδοφορία, η εταιρική ταυτότητα και διάρθρωση κι ο επιχειρηματικός προσανατολισμός όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων στη χώρα μας.

Η ιστορία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος θα μπορούσε περιληπτικά να χωριστεί σε τέσσερις διακεκριμένες χρονικές περιόδους:

- Η πρώτη εκτείνεται από την ουσιαστική εγκαθίδρυση του νεότερου ελληνικού κράτους το 1828 μέχρι το 1927 περίπου, τότε ιδρύθηκε και η Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα. Η Εθνική Χρηματιστηριακή Τράπεζα ήταν σε λειτουργία ως Κρατική Τράπεζα και ασχολήθηκε κυρίως με την έκδοση έντοκων ομολόγων. Δεν έκανε καμία άλλη τραπεζική συναλλαγή και δεν είχε το δικαίωμα να εκδίδει τραπεζογραμμάτια. Το 1835 σταμάτησε την λειτουργία της και το 1841 ιδρύθηκε Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, η οποία είχε το δικαίωμα έκδοσης, αλλά λειτουργούσε και σαν εμπορική τράπεζα μια και αντλούσε κεφάλαια για τις επιχειρήσεις της Ελλάδας. Το 1848 ήτα η πρώτη οικονομική κρίση που αντιμετώπισε η τράπεζα, λόγω της πολιτικής κατάστασης που επικρατούσε στην Ευρώπη. Έπειτα, η κρίση που εμφανίστηκε στο εμπόριο, επιβάρυνε την τρέχουσα κατάσταση, επειδή οι έμποροι αδυνατούσαν να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην τράπεζα.
- Η δεύτερη εκτείνεται από το 1928 μέχρι το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου(1945), με κύριο χαρακτηριστικό της περιόδου το γεγονός ότι για πρώτη φορά έχουμε εισαγωγή των στοιχείων εξειδίκευσης και της

νομοθετικής ρύθμισης στην οργάνωση της τραπεζικής δραστηριότητας. Το 1927 ιδρύθηκε εκδοτική τράπεζα αλλά άρχισε να λειτουργεί το 1928, με την ονομασία Τράπεζα της Ελλάδος και σ' αυτή πέρασαν όλες οι υποχρεώσεις που έμειναν από την Εθνική Τράπεζα Ελλάδος (Ε.Τ.Ε.). Το έτος 1929 έγινε η ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος, οι οποίες ασχολήθηκαν με την αγροτική πίστη. Το 1931, ψηφίστηκε ο νόμος 5076 περί Ανώνυμων Εταιρειών και Τραπεζών, όπου με βάση αυτόν οι τράπεζες θα λειτουργούσαν μόνο ως ανώνυμες εταιρίες. Πολλές συγχωνεύσεις μεταξύ τραπεζών πραγματοποιήθηκαν ως το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ενώ παράλληλα κρατικοποιήθηκαν οι μεγαλύτερες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το κρατικό σύστημα να ελέγχεται από το κράτος.

- Η τρίτη περίοδος εκτείνεται από το 1946 μέχρι και το 1992. Κύριο χαρακτηριστικό της φάσης αυτής, είναι η έντονη, συστηματική και πολύπλευρη κρατική παρέμβαση στην άσκηση της τραπεζικής πίστης εντός του γενικότερου πλαισίου των σύγχρονων διεθνών αντιλήψεων της αναπτυξιακής οικονομικής πολιτικής. Η παρουσία του κράτους στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος ενισχύθηκε αισθητά κατά τις δεκαετίες του 1950 και 1960 με κύρια χαρακτηριστικά την ίδρυση της κυβερνητικής σύνδεσης. Η Νομισματική Επιτροπή, που συστάθηκε το 1946 και μέχρι το 1982, ήταν αρμόδια για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής στην Ελλάδα και την άσκηση στις εμπορικές τράπεζες κάθε μορφής κατασταλτικών ελέγχων, περιλαμβανομένων του καθορισμού των επιτοκίων χορηγήσεων και πάσης φύσεως καταθέσεων, αλλά και των όρων προϋποθέσεων διάθεσης όλων των τραπεζικών προϊόντων. Η κατάσταση αυτή δε μεταβλήθηκε ουσιαστικά ούτε στη δεκαετία του 1970 η οποία, σε ότι αφορά τα δομικά στοιχεία του συστήματος, χαρακτηρίστηκε από δύο εξελίξεις: την εγκατάσταση αλλοδαπών τραπεζών στην χώρα μας με τη χρήση υποκαταστημάτων και την κρατικοποίηση της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδας, της μεγαλύτερης ιδιωτικής τράπεζας εκείνης της εποχής.
- Η τέταρτη περίοδος ξεκινάει από το 1992 και εκτείνεται μέχρι και σήμερα. Είναι η περίοδος της σύγχρονης αντίληψης της τραπεζικής διοικητικής χρηματοοικονομικής, που ξεκινά από την ημερομηνία ένταξης της συνθήκης του Μάαστριχτ αλλά ουσιαστικά είχε ήδη ξεκινήσει σιγά-σιγά, από την 01.01.1981 με την πλήρη ένταξη της χώρας μας στην ευρωπαϊκά κοινότητα.

1.3.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το τραπεζικό σύστημα της χώρας μας αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής, μια και το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι τραπεζοκεντρικό (bank-based). Οι τράπεζες μπορούν να αλλάζουν τόσο τη ζήτηση όσο και την προσφορά του χρήματος στην οικονομία, μπορούν να επιδρούν σε κάθε αγοραστική δύναμη, όπως επίσης και να ενώνουν παραγωγικές διαδικασίες.

Οι τράπεζες της Ελλάδας παρέχουν στην οικονομία του έθνους ένα φάσμα διαφόρων υπηρεσιών. Προσφέρουν ικανοποιητική διαχείριση χαρτοφυλακίου κι ευκαιρίες στα άτομα και τις επιχειρήσεις που έχουν πάρει κάποιο δάνειο για χρηματοδότηση. Οι υπηρεσίες που έχουν στην διάθεσή τους είναι αξιόπιστες, προσφέρουν ασφάλεια, προστατεύουν τον πολίτη, καθώς και μειώνουν το κόστος είσπραξης.

Οι Τράπεζες έχουν μετατραπεί στους πιο σημαντικούς διανομείς χρηματοοικονομικών πληροφοριών του οικονομικού συστήματος, από άτομα που εξέδιδαν το χρήμα που ήταν αρχικά. Οι τράπεζες της χώρας μας πριν την οικονομική κρίση, διένυαν μια καλή πορεία εντός κι εκτός της χώρας. Οι τράπεζες έχουν λάβει μέτρα για να επιβιώσουν από την επιρροή που ασκεί η δημοσιονομική κρίση στο τραπεζικό σύστημα.

Η χρηματοπιστωτική κρίση, δεν επηρέασε ιδιαίτερα το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, επειδή δεν είχε ρισκάρει στην επένδυση προϊόντων, όπως επίσης δεν ήταν ενεργή τα τελευταία χρόνια η παρουσία του στην παγκόσμια κερδοσκοπία.

1.4.0 ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κάθε χώρα στις μέρες μας κατέχει μια κεντρική τράπεζα στο τραπεζικό της σύστημα, ανεξάρτητα από την οικονομία και το μέγεθός της. Οι κεντρικές τράπεζες λειτουργούν σαν το μέσο εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής που είναι επιθυμητή για κάθε χώρα. Ο ρόλος της είναι διαφορετικός από χώρα σε χώρα και σχετίζεται με το πόσο ανεξάρτητη είναι η κεντρική τράπεζα απέναντι στο αντίστοιχο Υπουργείο Οικονομικών.

Οι βασικοί ρόλοι της κεντρικής τράπεζας, είναι τρεις:

- Σε αυτήν έχει δοθεί αποκλειστικά το δικαίωμα για την έκδοση του νομίσματος που αντιστοιχεί σε κάθε χώρα, δηλαδή έχει το προνόμιο της έκδοσης σε αποκλειστικότητα.
- Ασκεί την σωστή νομισματική πολιτική, η οποία προσφέρει σταθερές τιμές στην οικονομία της χώρας.

Τα κύρια μέτρα νομισματικής πολιτικής αναφέρονται παρακάτω:

- Το ποσοστό δέσμευσης από καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων.
Το ποσό που ορίζεται στην κατάθεση είναι το ποσοστό επί τις καταθέσεις που η κάθε τράπεζα δέχεται από τους πελάτες της. Η κεντρική τράπεζα παρεμβαίνει στην αγορά χρήματος, καθώς αναγκάζει τα πιστωτικά ιδρύματα να αλλάξουν το ύψος που έχουν οι καταθέσεις τους.
- Το αναπροεξοφλητικό επιτόκιο.
Με την αλλαγή αυτού οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέμβουν στις αγορές χρήματος με μεγάλη αποτελεσματικότητα. Αυτό συμβαίνει, επειδή πολλές φορές οι τράπεζες δανείζονται με το μέγιστο επιτόκιο.
- Η πολιτική της ανοιχτής αγοράς.
Οι κεντρικές τράπεζες μπορούν να παρέμβουν στις αγορές χρήματος μια και κάνουν αγοραπωλησία τίτλων του δημοσίου, με την βοήθεια πράξεων ανοιχτής αγοράς.

Αποτελεί αρχή του τραπεζικού συστήματος, αφού ελέγχει την λειτουργία της τραπεζικής αγοράς και εγγυάται τις καταθέσεις των πολιτών.

Από παλαιότερα μέχρι και σήμερα σε μία οικονομία ή σε μία κοινωνία ό,τι παράγεται είτε θα καταναλωθεί είτε όχι. Ωστόσο υπάρχουν και περιπτώσεις που ένα μέρος του εισοδήματος δεν καταναλώνεται, οπότε φυλάσσεται για μελλοντική χρήση. Με την κατανάλωση, εννοούμε την χρησιμοποίηση των παραγόμενων αγαθών ή εισοδημάτων με σκοπό την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών. Οπότε, μία κοινωνία έχει τη

δυνατότητα να επιλέξει τους κατάλληλους γι' αυτή μηχανισμούς με τους οποίους θα εξασφαλίσει τη σωστή κατανομή του συνολικού εισοδήματος μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης.

Με την έννοια της αποταμίευσης στη σύγχρονη εποχή διαχωρίζονται τέσσερις περιπτώσεις δραστηριοτήτων, οι οποίες και είναι:

1. Η **συσσώρευση** χρήματος ή υλικών αγαθών για μελλοντική χρήση.
2. Η **ροή χρήματος ή διαθεσίμων**, με τη διαδικασία της συσσώρευσης σε κάποια χρονική περίοδο.
3. Η **διαδικασία εξοικονόμησης ή διαφύλαξης** διαθεσίμων, που σχετίζεται με την αναβολή της κατανάλωσης.
4. Οι οικονομικοί **πόροι** που διατηρούνται από την εξοικονόμηση.

Οποιαδήποτε χρηματική αξία η οποία έχει αποταμιευτεί, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που θα βελτιώσουν το επίπεδο ζωής (επενδύσεις). Από την άλλη, το χρήμα είχε εμφανιστεί και ως μέσο για ανταλλαγή και αποταμίευση αξιών κα μετά ως αποδεκτό μέσο συναλλαγής. Ύστερα και από άλλα στάδια που πέρασε, έφτασε στην μορφή που έχει σήμερα.

Τα στοιχεία που δημιούργησαν την ανάγκη για τις τράπεζες, είναι:

- Η ανάγκη για ένα οργανισμό, που θα εκρέει εμπιστοσύνη στην κοινωνία. Ο οργανισμός αυτός θα πρέπει να μεσολαβεί μεταξύ αποταμιευτή και επενδυτή. Οι εμπορικές τράπεζες ανέλαβαν αυτόν τον ρόλο.
- Η ανάγκη για έναν φορέα ο οποίος θα ελέγχει το χρήμα. Οι εκδοτικές τράπεζες ανέλαβαν αυτόν τον ρόλο.

1.5.ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Οι τρεις κύριες κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται οι πελάτες των καταναλωτών είναι οι εξής: τα ιδιωτικά νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις και το κράτος. Στη συνέχεια, θα αναφερθούμε εν συντομία στις κατηγορίες αυτές.

1.Ιδιωτικά νοικοκυριά. Τα ιδιωτικά νοικοκυριά μπορούν να θεωρηθούν ως μια στερεή οικονομική κατάσταση, καθώς το σύνολο των αποταμιεύσεών τους είναι κατά πολύ μεγαλύτερο του αντίστοιχου των υποχρεώσεών τους. Στην πραγματικότητα, τα ιδιωτικά νοικοκυριά είναι αυτοί οι φορείς, οι οποίοι έμμεσα προμηθεύουν την οικονομία με χρηματικά μέσα για την επίτευξη των επενδύσεων.

Όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα, γι' αυτά, το χρηματικό σύνολο των καταθέσεων των νοικοκυριών, από πλευρά κόστους, αποτελούν μία σημαντική πηγή χρηματοδότησης.

Παράλληλα, τα ιδιωτικά νοικοκυριά παίζουν κυρίαρχο ρόλο μεταξύ του συνόλου των πελατών των τραπεζών, τόσο στην κατηγορία των δανείων όσο και σε άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

Βασική προϋπόθεση της πολιτικής προώθησης των υπηρεσιών, από την πλευρά των τραπεζών, είναι η βελτιστοποίηση της «φροντίδας» των ιδιωτών πελατών τους,

Η διαδικασία προώθησης των πωλήσεων προϋποθέτει, βελτίωση της «φροντίδας» των ιδιωτών πελατών τους κι έπειτα τμηματοποίηση της αντίστοιχης αγοράς

χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Το μέγεθος του εισοδήματος, η ηλικία κι ο τρόπος ζωής, είναι τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία χωρίζεται σε τμήματα η αγορά.

Για παράδειγμα, ένας νέος σε σύγκριση με έναν μεγαλύτερο σε ηλικία άνθρωπο (50+), δε γίνεται να έχουν τις ίδιες χρηματοοικονομικές ανάγκες από τη στιγμή που ο τρόπος ζωής τους και η καθημερινότητάς τους διαφέρει κατά πολύ. Ακόμη, ένας πολίτης με μοντέρνο χαρακτήρα, επίσης δεν γίνεται να έχει τις ίδιες απαιτήσεις σε σχέση με έναν πιο συντηρητικό χαρακτήρα από μία τράπεζα.

Αυτό που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στον τομέα της αποταμίευσης ,σχετικά με τις κινήσεις των ιδιωτικών νοικοκυριών, είναι πως υπάρχει μία έντονη κλίση στις επενδύσεις των χρημάτων σε διάφορα χρεόγραφα (τα οποία παρουσιάζουν γενικά μεγαλύτερο κίνδυνο και υψηλότερες αποδόσεις) και σαφώς μία αντίστοιχη αποστροφή από τις σύνηθες καταθέσεις. Σε αυτή την περίπτωση υπονομεύεται μια φθηνή σχετικά πηγή χρηματοδότησης για τις τράπεζες, η οποία είναι οι καταθέσεις και ταυτόχρονα συνεχώς αυξάνονται οι απαιτήσεις των πελατών από τις τράπεζες προκειμένου να τους παρέχουν υψηλής ποιότητας συμβουλευτικές υπηρεσίες. Η κάθε τράπεζα αδυνατεί να εθελουφλεί απέναντι σε αυτές τις εξελίξεις, επειδή με αυτόν τον τρόπο υπάρχει κίνδυνος να «χάσει» πελάτες υψηλής εισοδηματικής στάθμης (με υψηλό διαθέσιμο εισόδημα ανά μέλος της οικογένειας).

Τέλος, βάση στον πολύ έντονο ανταγωνισμό που υπάρχει στις μέρες μας και στην μείωση που έχουν τα περιθώρια κέρδους, μια ευκαιρία που αφορά τις τράπεζες είναι η διείσδυση σε τμήματα ιδιωτικής πελατείας.

Τομείς που έχουν ικανότητα ανάπτυξης του cross-selling είναι οι ασφάλειες προσώπων και αντικειμένων, οι πράξεις χρεογράφων και τα ακίνητα.

Συνοπτικά, βάση της πολιτικής τμηματοποίησης οδηγούμαστε αρχικά σε δύο διαφορετικά είδη τραπεζικής στο χώρο των ιδιωτικών νοικοκυριών:

- Από την μία πλευρά, συναντάμε τη «μαζική» ή «λιανική τραπεζική» όπως αλλιώς ονομάζεται (retailbanking), η οποία στηριζόμενη σε τυποποιημένες υπηρεσίες απευθύνεται κυρίως σε συνταξιούχους και μισθωτούς με σχετικά χαμηλά εισοδήματα. Εδώ, υπάρχουν και οι πληρωμές με τις καταθέσεις του εισοδηματικού «περισσέυματος».
- Από την άλλη πλευρά, υπάρχει η «τραπεζική ιδιωτών» (privatebanking), η οποία δίνει τη δυνατότητα απόκτησης υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης περιουσίας σε καταναλωτές που είναι υψηλόμισθοι ή εισοδηματίες, όπως είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι, στοχεύοντας στην εξατομίκευση των αναγκών τους.

2. Επιχειρήσεις .Οι επιχειρήσεις, όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, είναι ένας από τους μεγαλύτερους πελάτες των τραπεζών. Τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν σε αυτές τις επιχειρήσεις χρηματοδότηση καθώς και άλλου είδους υπηρεσίες, όπως είναι οι υπηρεσίες αναδοχής, επενδυτικές συμβουλές κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτής της πιστωτικής πολιτικής τμηματοποίησης των πελατών, μπορούμε να διακρίνουμε δύο μεγάλες ομάδες για τα πιστωτικά ιδρύματα:

Μεγάλες επιχειρήσεις: Στην ομάδα των μεγάλων επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνονται οι επιχειρήσεις που είναι πελάτες με μεγάλη διαπραγματευτική ικανότητα και απορροφούν δάνεια με πολύ μεγάλο ύψος. Σαφώς, κάνουν κι ατές χρήση της κλασικής τραπεζικής χρηματοδότησης, όμως χρησιμοποιούν επιπλέον και άλλες

πηγές κεφαλαίων. Μία τέτοια πηγή μπορεί να είναι η έκδοση καινούριων μετοχών κι ομολόγων, σε συνεργασία με τις τράπεζες (επενδυτική τραπεζική). Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί πως οι μεγάλες επιχειρήσεις εστιάζουν περαιτέρω στη χρηματοδότηση μέσω της τιτλοποίησης του χρέους τους. Ιδιαίτερα, όσον αφορά τις μεγάλες διεθνικές επιχειρήσεις, αξιοποιούν το σύνολο των πηγών χρηματοδότησης που υφίστανται παγκοσμίως, με συνέπεια να είναι ανεξάρτητες από τα επιμέρους εθνικά πιστωτικά συστήματα.

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ): Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι, αντιθέτως με τις μεγάλες, κατά κύρια βάση πελάτες του κλασικού τραπεζικού δανεισμού. Αξίζει να σημειωθεί πως σε αυτή την ομάδα δημιουργείται, σιγά-σιγά η επιθυμία για μοντέρνες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Λόγος γίνεται κατά κύρια βάση για μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες θα έχουν έντονη δραστηριότητα προς το εξωτερικό, όπου χρειάζονται υποστήριξη σε ζητήματα διασυνοριακών πληρωμών και διασφάλισης έναντι των κινδύνων που κρύβουν οι συναλλαγές εκτός του κλασικού δανεισμού, σε ένα κλίμα όπου ο ανταγωνισμός γίνεται όλο και πιο έντονος, να στραφούν στις καινοτομίες και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Στο εν λόγω πλαίσιο, η ομάδα αυτή χρειάζεται τόσο χρηματοδότηση με κεφάλαια υψηλού κινδύνου (venturecapital), όσο και στήριξη με αποτελεσματικά συστήματα διαχείρισης κινδύνων. Ένας άλλος κλάδος όπου οι τράπεζες προσφέροντας τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, παράλληλα έρχονται αντιμέτωπες και με το φαινόμενο του έντονου ανταγωνισμού, είναι όταν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις παίρνουν την απόφαση να εισέλθουν στο χρηματιστήριο θέλοντας να αποκτήσουν πρόσβαση στην κεφαλαιαγορά, γεγονός το οποίο σταδιακά αποκτά αυξανόμενη βαρύτητα. Τέλος, στο μέλλον προβλέπεται αύξηση προς τις τράπεζες όσον αφορά τη ζήτηση συμβουλευτικών υπηρεσιών εκ μέρους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η μακροχρόνια και συνεχής προσωπική επαφή καθώς και η άμεση πρόσβαση της επιχείρησης στον τραπεζικό σύμβουλο, είναι οι δύο κύριοι παράγοντες συμβάλλουν στην ποιότητα των υπηρεσιών αυτών.

3. Κράτος. Ένας σημαντικός πελάτης των τραπεζικών ιδρυμάτων αποτελεί ο δημόσιος τομέας, κυρίως μέσα από την τιτλοποίηση του χρέους του. Αρχικά βρίσκεται η χρηματοδότηση της Κεντρικής Διοίκησης, αλλά και των μεγάλων οργανισμών του δημοσίου. Εν αντιθέσει, επιτυχία του μέλλοντος μπορεί να αποτελέσει η δανειοδότηση των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

1.6. ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1.6.1. ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ

Καταθετικά, ονομάζονται τα προϊόντα τα οποία είναι προϊόντα πρωτογενούς άντλησης τραπεζικών κεφαλαίων και προϊόντα για την κάλυψη αναγκών συναλλαγής. Ο πλέον παραδοσιακός και ταυτόχρονα εύκολος τρόπος για να μεταφέρονται κεφάλαια εντός του χρηματοπιστωτικού συστήματος είναι οι τραπεζικές καταθέσεις. Έτσι, με τις καταθέσεις οι τράπεζες αντλούν κεφάλαια και με κατάλληλες επεξεργασίες τα διαμορφώνουν σε χρηματοδοτικά προϊόντα και τα μεταφέρουν στις οικονομικές μονάδες που τα χρειάζονται για την κάλυψη των αναγκών τους. Οι καταθέσεις αποτελούν για τις τράπεζες παθητικές εργασίες. Η θέση της τράπεζας με το άνοιγμα ενός καταθετικού λογαριασμού είναι αρνητική (shortposition), ενώ η θέση του καταθέτη είναι θετική (longposition). Νομικά, κατάθεση καλείται μια σύμβαση με την οποία ένας καταθέτης βάζει κάποιο ποσό σε ένα πιστωτικό ίδρυμα.

Κύριοι τύποι καταθέσεων:

1. Λογαριασμοί συναλλαγών
2. Λογαριασμοί ταμιευτήριου
3. Τρεχούμενος / όψεως, καταθέσεις όψεως
4. Καρνέ επιταγών
5. Προθεσμιακές καταθέσεις προθεσμιακοί και αποταμιευτικοί λογαριασμοί
6. Πιστοποιητικά καταθέσεων (cds)

1.6.2. ΚΑΡΤΕΣ

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

Σήμερα, οι πιστωτικές κάρτες είναι το ένα από τα πιο διαδεδομένα μέσα, με το οποίο πραγματοποιείται ένα μεγάλο μέρος των συναλλαγών των καταναλωτών όλων των ηλικιών. Αποτελούν κατά κύριο λόγο ένα συμπληρωματικό μέσο συναλλαγών, που χρησιμοποιείται στην αγορά παράλληλα με το μετρητό χρήμα.

Οι πιστωτικές κάρτες εξασφαλίζουν ασφάλεια μεταξύ των συναλλαγών, δεν χρειάζονται την μεταφορά μετρητών, καλύπτουν τις ανάγκες ανάληψης των μετρητών και χρησιμοποιούνται στις αγορές αγαθών, όπου η εξόφληση μπορεί να γίνει με δόσεις.

Οι τράπεζες για να χορηγήσουν μία πιστωτική κάρτα εξετάζουν κυρίως το ατομικό δηλωθέν εισόδημα, βάση των φορολογικών δηλώσεων και ιδιαίτερα στο εκκαθαριστικό σημείωμα της εφορίας και την ύπαρξη ή μη δυσμενών στοιχείων στο σύστημα «Τειρεσίας». Επιπλέον, λαμβάνουν υπόψη, εάν αυτός που έχει κάνει την αίτηση είναι μόνιμος κάτοικος Ελλάδας, το είδος του επαγγέλματος, την μορφή απασχόλησης (μερική ή ολική απασχόληση) και το χρονικό διάστημα που απασχολούνται. Ανάλογα την τράπεζα μπορεί να χορηγηθεί απλή ή χρυσή κάρτα. Η χρυσή κάρτα απευθύνεται σε πρόσωπα υψηλού εισοδήματος.

Έκδοση της πιστωτικής κάρτας:

Η πιστωτική κάρτα που πρόκειται να εκδοθεί, θα αναγράφει το όνομα ενός πελάτη και οι συναλλαγές θα χρεώνονται σε έναν ανοιχτό πιστωτικό λογαριασμό με

καθορισμένο όμως από την αρχή το πιστωτικό όριο. Όσον αφορά το πιστωτικό όριο, είναι ανάλογο με την πολιτική της κάθε τράπεζας και σαφώς καθορίζεται και από την οικονομική δυνατότητα του κάθε πελάτη. Οι πιστωτικές κάρτες που εκδίδουν οι ελληνικές τράπεζες είναι συνδεδεμένες με παγκόσμιους οργανισμούς πιστωτικών καρτών (visa, mastercard, americanexpress, maestro) και για αυτό οι πελάτες μπορούν να τις χρησιμοποιούν παγκοσμίως. Σημαντική είναι σωστή χρήση της πιστωτικής για να μην τύχει να χρεωθεί ο κάτοχος της υπέρμετρους τόκους ή τόκους καθυστέρησης. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως η χρήση της πιστωτικής κάρτας στο Διαδίκτυο ακολουθεί την ίδια πορεία, με ελάχιστες διαφοροποιήσεις για την ύπαρξη μεγαλύτερης ασφάλειας.

Η πιστωτική κάρτα αποτελεί τύπο δανείου που χρησιμεύει για τις πληρωμές διάφορων αγαθών και υπηρεσιών και χωρίς να απαιτείται η γρήγορη καταβολή των χρημάτων. Η τράπεζα στην οποία ανήκει η πιστωτική κάρτα, θέτει ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό μηνιαία στον κάτοχο της κάρτας, ο οποίος μπορεί να το χρησιμοποιήσει σε οποιαδήποτε αγορά ή για να κάνει από ένα ΑΤΜ ανάληψη. Οι τύποι πιστωτικής κάρτας είναι πολλοί και διαφέρουν ανά πελάτη.

Είδη πιστωτικής κάρτας:

Για τα άτομα τα οποία κάνουν αγορές, αλλά αδυνατούν να αποπληρώσουν στο τέλος του μήνα το ποσό που σπατάλησαν, υπάρχουν πιστωτικές κάρτες οι οποίες έχουν μηδενικό επιτόκιο. Επίσης, υπάρχουν κι άτομα τα οποία έχουν χρεωστικό υπόλοιπο το οποίο επιβαρύνεται με μεγάλο επιτόκιο. Σε αυτά τα άτομα αντιστοιχούν εξίσου πιστωτικές κάρτες μηδενικού επιτοκίου, αλλά για την μεταφορά υπολοίπου.

Για εκείνους που θέλουν να μαζέψουν τις οφειλές τους έτσι ώστε να μην επιβαρυνθούν από περεταίρω τόκους, υπάρχουν πιστωτικές που έχουν αρχικά μεγάλου χρονικού διαστήματος επιτόκιο μεταφοράς. Τέλος, έχουμε και τους πελάτες που είναι τυπικοί σε όλες τις πληρωμές τους κι έτσι χρησιμοποιούν πιστωτικές που συνδέονται με προγράμματα τα οποία τους επιβραβεύουν είτε με την επιστροφή κάποιου χρηματικού ποσού, είτε με κάποια bonus.

Η πλειοψηφία των πιστωτικών καρτών στις μέρες μας, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στο εξωτερικό με ασφάλεια διευκολύνοντας τους κατόχους τους στις συναλλαγές τους. Επίσης, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν επισφαλή δάνεια. Αξίζει να σημειωθεί, πως μερικές τράπεζες δίνουν και σε φοιτητές πιστωτικές κάρτες, χωρίς να γνωρίζουν αν όντως είναι εκείνοι σε θέση να αποπληρώσουν το ποσό που χρησιμοποίησαν στο τέλος κάθε μήνα.

1. CREDIT CARDS

Οι Επιχειρηματικές Πιστωτικές Κάρτες ή αλλιώς «co-branding» κάρτες, αποτελούν ΠΚ, όπου η έκδοσή τους και η κυκλοφορία τους αποτελούν προϊόν συνεργασίας ανάμεσα σε μεγάλα εμπορικά καταστήματα, τα οποία έχουν μεγάλη λίστα πελατολογίου.

2. ΠΡΟ-ΑΠΟΘΗΚΕΥΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Μια κάρτα προ-αποθηκευμένης αξίας, ή ηλεκτρονικό πορτοφόλι, είναι μια κάρτα προπληρωμής με μικρό μέγεθος, η οποία διαθέτει ένα μικροτσίπ. Το μικροτσίπ αυτό δέχεται πληροφορίες, τις οποίες τις αποθηκεύει και αφορούν ένα

συγκεκριμένο ποσό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως ότου να εξαντληθεί, για διάφορες συναλλαγές. Η κάρτα αυτή μπορεί να δεχτεί από τον χρήστη επιπλέον χρήματα, όταν αυτός επιθυμεί.

1.6.3.POS

Πώληση μέσω συστημάτων POS:

Σε γενικές γραμμές το POS είναι τερματικός σταθμός σε σημείο πώλησης (π.χ. εμπορικό κατάστημα) που "διαβάζει" και μεταβιβάζει ηλεκτρονικά πληροφορίες που χρειάζονται σχετικά με την πληρωμή σε μία βάση δεδομένων. Οι συσκευές αυτές συνδέονται αυτόματα με το Ηλεκτρονικό Κέντρο της Τράπεζας, και έτσι επιτυγχάνεται η αυτόματη λήψη έγκρισης και ολοκληρώνεται η συναλλαγή, καθώς και η λογιστική τακτοποίηση των συναλλαγών που γίνονται με κάρτες του συστήματος. Οι ηλεκτρονικές συσκευές P.O.S. δίνουν στην επιχείρηση τη δυνατότητα να βρίσκεται σε διαρκή σύνδεση με τις Τράπεζες μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή και ταυτόχρονα να ενημερώνονται οι Τράπεζες και να πραγματοποιούν αυτόματα την πίστωση της επιχείρησης με τα αντίστοιχα ποσά των συναλλαγών, απελευθερώνοντας την από γραφειοκρατικές διαδικασίες και άλλες καθυστερήσεις.

1.6.4.ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Χρηματοδότηση και δανεισμός επιχειρήσεων:

Η ταχύτερη ανάπτυξη, τα τελευταία χρόνια, του τραπεζικού τομέα στη χώρα μας έχει ευνοήσει όλους τους παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας, ιδιαίτερα, όμως, τον τομέα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (εφεξής και ΜΜΕ).

Οι ΜΜΕ, όπως είναι γνωστό, μέχρι πριν από λίγα χρόνια είχαν περιορισμένη πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρείχε το τραπεζικό σύστημα. Όμως, η αναθεώρηση της πολιτικής, τόσο των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και των κρατών μελών, που αναγνώρισαν και εκτίμησαν το ρόλο και τη συνεισφορά των ΜΜΕ στην οικονομία και ειδικότερα τη συμβολή τους στην απασχόληση, την παραγωγή και την προσκόλλησή τους στις τοπικές οικονομίες, είχαν ως αποτέλεσμα να αναβαθμιστεί η πρόσβαση των ΜΜΕ στο τραπεζικό σύστημα και στα σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αξιολόγηση της πιστοληπτικής τους ικανότητας:

Η εφαρμογή από το 2008 του αναθεωρημένου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών (γνωστό ως «Βασιλεία II») υποχρεώνει τις τράπεζες να πραγματοποιούν λεπτομερέστερη αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) κατά τη χορήγηση πιστώσεων και δανείων προς αυτές. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργούνται αυξημένες ανάγκες οργανωτικών προσαρμογών των ίδιων των ΜΜΕ. Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση και διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στην τραπεζική χρηματοδότηση με καλύτερους όρους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου περιβάλλοντος ιδίως σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των ΜΜΕ.

Μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις:

Στις μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις ανήκουν τα δάνεια εγκατάστασης, τα οποία χορηγούνται για την απόκτηση επαγγελματικής στέγης για μία επιχείρηση, καθώς και τα δάνεια επαγγελματικού εξοπλισμού, τα οποία καλύπτουν τις ανάγκες εξοπλισμού της επιχείρησης όπως για παράδειγμα μηχανήματα και μέσα μεταφοράς. Σχετικά με το επιτόκιο εδώ τα πράγματα διαφοροποιούνται λίγο κυρίως λόγω της μεγαλύτερης διάρκειας αποπληρωμής του, κι έτσι τις περισσότερες φορές είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο επιτόκιο αποπληρωμής του δανείου κεφαλαίου κίνησης. Ωστόσο αυτό δε σημαίνει σε καμία περίπτωση πως ο δανειολήπτης δε θα πρέπει να εξετάσει τις δυνατότητες χρηματοδότησης του δανείου του με κυμαινόμενο ή σταθερό επιτόκιο.

Αξίζει να σημειωθεί πως υπάρχουν πολλές και διαφορετικές μεταξύ τους κατηγορίες πίστωσης, για τις οποίες μπορούμε εύκολα και γρήγορα να ενημερωθούμε από τσιτσεων περισσότερων τραπεζών. Οι διαφορετικότητας των προϊόντων προέρχεται άλλοτε από το επιτόκιο, άλλοτε από την σταθερότητα των δόσεων το χρόνο διάρκειας ή το χρόνο διάρκειας ή τα ενέχυρα ανταλλάγματα ή τέλος το σκοπό του δανείου.

Χρηματοδοτήσεις επαγγελματικής στέγης:

- Χρηματοδοτήσεις πάγιου εξοπλισμού
- Κεφάλαια κίνησης
- Χρηματοδοτήσεις μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού
- Δάνεια συγκέντρωσης καταναλωτικών οφειλών

Επιχειρηματικά δάνεια:

Ορισμός: Με τον όρο επιχειρηματικό δάνειο, εννοούμε το ποσό που θα πιστωθεί σε κάποιον που είτε είναι ελεύθερος επαγγελματίας, είτε έχει κάποια μικρομεσαία ή μεγάλη επιχείρηση κι έχει σκοπό να καλύψει κάποιες συγκεκριμένες ανάγκες.

Χρήση επιχειρηματικών δανείων:

Οι λόγοι για τους οποίους κάποιος μπορεί να πάρει ένα επιχειρηματικό δάνειο, είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Αγορά οικοπέδου
- 2) Αγορά έτοιμης ή κάποιας υπό κατασκευή επιχειρηματικής στέγης
- 3) Ολοκλήρωση επιχειρηματικής στέγης
- 4) Βελτίωση ή επισκευή επιχειρηματικής στέγης
- 5) Αγορά απαραίτητων εμπορευμάτων
- 6) Πληρωμή συνεργαζομένων προμηθευτών

Κριτήρια αξιολόγησης επιχειρηματικών δανείων:

Προτού μια τράπεζα χορηγήσει ένα επιχειρηματικό δάνειο σε κάποιον υποψήφιο δανειολήπτη, θα προχωρήσει στην εύρεση στοιχείων που τον αφορούν. Τα στοιχεία αυτά, είναι τα ακόλουθα:

- 1) Γνώση του πελάτη
Βασικό στοιχείο για την χορήγηση ενός επιχειρηματικού δανείου είναι να γνωρίζει η τράπεζα τον πελάτη της, τον κύκλο του, τις ανάγκες του, τις επενδύσεις του αλλά και την λειτουργία της επιχείρησής του.
- 2) Σκοπός χορήγησης επιχειρηματικού δανείου
Σημαντικό είναι να προσδιοριστεί η πραγματική ανάγκη χορήγησης του δανείου, έτσι ώστε να προσδιοριστεί και ο τρόπος αποπληρωμής του.
- 3) Οικονομικά στοιχεία
Σε αυτό το σημείο αναλύονται τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης του δανειολήπτη, αλλά και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτήν. Έμφαση δίνεται στα ακόλουθα:
 - Κύκλος εργασιών
 - Ρευστότητα
 - Κερδοφορία
 - Πραγματική αξία ενεργητικού
 - Βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
 - Κεφαλαιακή διάρθρωση
 - Ύπαρξη ίδιας συμμετοχής
- 4) Δυνατότητα αποπληρωμής δανείου
Πρέπει η τράπεζα που θα χορηγήσει το επιχειρηματικό δάνειο να ελέγξει αν η δραστηριότητα της επιχείρησης είναι ικανή για την εξόφλησή του.
- 5) Ιστορικό πελάτη
Θα πρέπει να εξετάζεται πόσα χρόνια υπάρχει η επιχείρηση στην αγορά, η ιστορία αυτής και των φορέων της, τα πιθανά προβλήματα που ίσως υπήρχαν, αλλά και τα μελλοντικά της σχέδια.
- 6) Εξασφαλίσεις
Οποιαδήποτε εξασφάλιση που αφορά τον πελάτη είναι σημαντική στην αποπληρωμή του δανείου, αλλά και σε περίπτωση που υπάρξει κάποια απρόβλεπτη εξέλιξη.
- 7) Ιδιοκτησία
Αφορά το νομικό κομμάτι της επιχείρησης, τον ιδιοκτήτη όπως επίσης τα μερίδια και την κατανομή τους.
- 8) Ήθος
Ένα άλλο στοιχείο που εξετάζεται είναι η σοβαρότητα, η υπευθυνότητα, η αξιοπιστία του επιχειρηματία, αλλά και η γνώση του για την αγορά.
- 9) Στελέχωση επιχείρησης
Θα πρέπει επίσης να εξετάζεται η στελέχωση της επιχείρησης, οι ρόλοι των εταίρων και η συμμετοχή τους στην επιχειρηματική δραστηριότητα.

10) Συνθήκες αγοράς

Οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό στην αγορά από πανομοιότυπες του και για αυτό πρέπει να εξετάζονται τα παρακάτω:

- Ο κλάδος στον οποίο ανήκει η επιχείρηση
- Πως αντιμετωπίζει τα προβλήματα μέσα σε αυτόν
- Οι προοπτικές της στην αγορά
- Ο τρόπος που αντιμετωπίζει τις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις

11) Προϊόντα επιχείρησης

Τα προϊόντα της επιχείρησης εξετάζονται για την ποιότητά τους, την αξιοπιστία τους, αλλά και για τον βαθμό εξυπηρέτησής τους.

12) Σχέση πελάτη και τράπεζας

Ένας πελάτης που έχει άμεση ανάγκη, μπορεί να δηλώνει κάποια αδυναμία σε ότι αφορά την πρόβλεψη των αναγκών του, έναν κακό προγραμματισμό ή μια κακή οργάνωση, όπως και ανάγκες οι οποίες δεν καλύπτονται από κάποια άλλη τράπεζα. Εφόσον αξιολογηθεί η σχέση και η αξιοπιστία του πελάτη, η τράπεζα προχωρά στην έγκριση του επιχειρηματικού δανείου.

13) Βιοτικό επίπεδο

Σημαντικό είναι και το στοιχείο τρόπου ζωής του πελάτη ανάλογα με τα εισοδήματά του και την οικογενειακή του κατάσταση. Επίσης, εξετάζεται και αν ο πελάτης έχει αποκτήσει κάποια περιουσιακά στοιχεία.

14) Άντληση πληροφοριών

Είναι απαραίτητη η άντληση πληροφοριών από άλλες πηγές, όπως προμηθευτές, πελάτες, τράπεζες, ακόμα κι ανταγωνιστές. Αν υπάρχουν αρνητικά στοιχεία σε βάρος της επιχείρησης και των ατόμων που απασχολεί, θα πρέπει να εξετάζεται η σοβαρότητά τους, η παλαιότητά τους και η συχνότητά τους. Απαιτούνται δικαιολογητικά για την αξιολόγησή τους, στα οποία θα φαίνεται ο λόγος για τον οποίο δημιουργήθηκαν.

Δικαιούχοι επιχειρηματικού δανείου:

Αν κάποιος θέλει να πάρει ένα επιχειρηματικό δάνειο από κάποια τράπεζα, θα πρέπει να ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες.

- 1) Ατομικές επιχειρήσεις
- 2) Ομόρρυθμες εταιρίες (Ο.Ε.)
- 3) Ετερόρρυθμες εταιρίες (Ε.Ε.)
- 4) Ανώνυμες εταιρίες (Α.Ε.)
- 5) Εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

Δικαιολογητικά για την λήψη επιχειρηματικού δανείου:

- 1) Για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α & Β κατηγορίας:

- Φωτοτυπία ταυτότητας φορέων και εγγυητών
- Εκκαθαριστικό σημείωμα εφορίας των 2 τελευταίων ετών για όλους τους εταίρους/εγγυητές
- Φορολογική δήλωση Ε1 για την τελευταία οικονομική χρήση
- Έντυπα Ε3 και Ε5 των 3 τελευταίων οικονομικών χρήσεων
- Έντυπο Ε9 των φορέων/εγγυητών
- Περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ τρέχοντος έτους
- Εκκαθαριστικές ΦΠΑ των 2 τελευταίων ετών
- Αν πρόκειται για μεταφορά, τραπεζική ενημερότητα για το μεταφερόμενο δάνειο
- Δήλωση οφειλών προς τις άλλες τράπεζες
- Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας

2) Για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ κατηγορίας
Ισχύουν όλα τα παραπάνω κι επιπλέον:

- Ισολογισμοί 3 οικονομικών χρήσεων
- Πρόσφατο ισοζύγιο
- Αντίγραφο ισοζυγίου του προηγούμενου έτους
- Ισοζύγιο 31/12/xx (τελευταίου ισολογισμού)

3) Για Ο.Ε. ή Ε.Ε.:

- Νομίμως επικυρωμένο αντίγραφο καταστατικό και τροποποιήσεών του
- Πιστοποιητικό του αρμοδίου πρωτοδικείου περί μη πτωχέσεως της εταιρίας και των ομορρύθμων εταιριών
- Πιστοποιητικό του αρμοδίου πρωτοδικείου περί των τροποποιήσεων του καταστατικού
- Βεβαίωση του εμπορικού επιμελητηρίου που είναι εγγεγραμμένη η εταιρία

4) Για Α.Ε.:

- Νομίμως επικυρωμένο αντίγραφο καταστατικό και τροποποιήσεών του
- ΦΕΚ με τη δημοσίευση του καταστατικού της εταιρίας (σύσταση)
- ΦΕΚ με τη δημοσίευση των τροποποιήσεων του καταστατικού, αν υπήρξαν
- ΦΕΚ με τη δημοσίευση των μελών του Δ.Σ. και περί των εκπροσώπων και των αρμοδιοτήτων τους

- Επικυρωμένο αντίγραφο πρακτικού Γ.Σ. περί της εκλογής του τελευταίου Δ.Σ.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του πρακτικού του Δ.Σ. περί συγκρότησής του σε σώμα, περί του διορισμού (ή και της παύσης) των εκπροσώπων της εταιρίας, του τόπου εκπροσώπησης και καθορισμού των αρμοδιοτήτων και εξουσιών των εκπροσώπων
- Πιστοποιητικό του αρμοδίου πρωτοδικείου περί μη πτωχεύσεως της εταιρίας
- Πιστοποιητικό της αρμόδιας Νομαρχίας περί των τροποποιήσεων του καταστατικού
- Βεβαίωση του εμπορικού επιμελητηρίου που είναι εγγεγραμμένη η εταιρία.

5) Για Ε.Π.Ε.:

- Νομίμως επικυρωμένο αντίγραφο καταστατικό και τροποποιήσεών του
- ΦΕΚ με τη δημοσίευση του καταστατικού της εταιρίας (σύσταση)
- ΦΕΚ με τη δημοσίευση των τροποποιήσεων του καταστατικού, αν υπήρξαν
- Πιστοποιητικό του αρμοδίου πρωτοδικείου περί μη πτωχεύσεως της εταιρίας
- Πιστοποιητικό του αρμοδίου πρωτοδικείου περί των τροποποιήσεων του καταστατικού
- Βεβαίωση του εμπορικού επιμελητηρίου που είναι εγγεγραμμένη η εταιρία

6) Για οικόπεδο:

- Τοπογραφικό διάγραμμα
- Συμβόλαιο
- Πιστοποιητικό από τον Δήμο, ότι το οικόπεδο είναι άρτιο και οικοδομήσιμο
- Πιστοποιητικό από τον Δήμο για ακριβή αρίθμηση
- Πρωτότυπο κτηματογραφικό απόσπασμα
- Αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου

7) Για οικοδομή:

- Τοπογραφικό διάγραμμα
- Συμβόλαιο
- Οικοδομική άδεια
- Σχέδιο κάτοψης

- Πρωτότυπο κτηματογραφικό απόσπασμα
- Αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου
- Προϋπολογισμός έργου με υπογραφή και σφραγίδα του μηχανικού του πελάτη (μόνο για ολοκλήρωση, ανακαίνιση και επισκευή ακινήτου)

Επιχειρηματικά Δάνεια και Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων:

Τα επιχειρηματικά δάνεια είναι ένα είδος χρηματοδότησης κάποιας επιχείρησης. Όταν μια επιχείρηση θέλει να ικανοποιήσει κάποιες ανάγκες της, επιλέγει όποιον τρόπο την διευκολύνει μέσω μιας τράπεζας. Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι να πάρει κάποιο δάνειο.

Βασικοί τρόποι χρηματοδότησης διαφορετικής φύσεως από το δάνειο είναι οι παρακάτω:

- Leasing
- Factoring
- Κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών

Δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης:

Τα δάνεια Κεφαλαίου Κίνησης έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ρευστότητας της επιχείρησης και έχουν από τη φύση τους μικρή διάρκεια. Τα πιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν στις μέρες μας οργανωμένα πακέτα με σκοπό την κάλυψη της ρευστότητας. Οι αλληλόχρεοι λογαριασμοί και τα ανοιχτά δάνεια αποτελούν τέτοια προϊόντα.

Οι τράπεζες, στα ανοιχτά δάνεια δίνουν ένα όριο πίστωσης στον πελάτη τους, βάση του οποίου μπορεί να δανειζεται. Ο δανειολήπτης έχει τη δυνατότητα αν θέλει να εξοφλήσει μέρος ή ολόκληρο το οφειλούμενο ποσό, ενώ έχει την δυνατότητα να επαναδανειστεί όταν χρειαστεί. Κάποιες τράπεζες δίνουν για κεφάλαιο κίνησης έως και το 100% των κερδών της επιχείρησης, ενώ άλλες έως και το 50%. Δάνειο κεφαλαίου κίνησης μπορεί να πάρει μια μικρομεσαία επιχείρηση λιανικού εμπορίου, μια μικρομεσαία κατασκευαστική ή βιοτεχνική επιχείρηση ή μια επιχείρηση παροχής υπηρεσιών.

Βασικά πλεονεκτήματα αυτού, είναι:

1. Η αύξηση της ρευστότητας που έχει η επιχείρηση
2. Η δυνατότητα να αυξηθούν οι πωλήσεις της επιχείρησης
3. Η ευκαιρία να αγοραστούν πρώτες ύλες αλλά με έκπτωση
4. Οι φορολογικές απαλλαγές

Μακροπρόθεσμος δανεισμός:

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια έχουν μεγάλη διάρκεια και αφορούν την διαδικασία απόκτησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων, όπως είναι η αγορά επαγγελματικής στέγης κι εξοπλισμού.

Τα δάνεια που αφορούν την απόκτηση επαγγελματικής στέγης μπορούν να χρηματοδοτήσουν ακόμη και το 100% της αξίας που έχει το ακίνητο. Η διάρκειά τους ανάλογα με την τράπεζα είναι από 3 έως 30 χρόνια. Για νέους επιχειρηματίες είναι συνήθως έως 2 χρόνια, μέσα στα οποία πρέπει να πληρώσουν μόνο μικρές δόσεις ή τόκους κι όχι το κεφάλαιο. Τα δάνεια που αφορούν την απόκτηση εξοπλισμού, έχουν διάρκεια αποπληρωμής έως και 15 έτη και το επιτόκιο τους αλλάζει ανάλογα με το προφίλ του πελάτη στην αγορά.

1.6.5.ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ

Ορισμός: Ως καταναλωτικό δάνειο, ορίζουμε το δάνειο που δίνεται με σκοπό την κάλυψη προσωπικών αναγκών, έτσι ώστε να αποκτηθούν προϊόντα κι υπηρεσίες. Από τράπεζα σε τράπεζα υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στον τρόπο που χορηγούνται, στο ποσό που δίνεται, στη φύση τους αλλά και για τον λόγο για τον οποίο χορηγούνται.

Το ποσό που μπορεί να χορηγηθεί για ένα καταναλωτικό δάνειο δεν μπορεί να υπερβεί τα 25.000 ευρώ, όπου το 65% δίνεται στον δανειζόμενο αν και υπάρχει και περίπτωση να δοθεί στον έμπορο από τον οποίο ο δανειζόμενος αγόρασε. Επομένως, υπάρχουν και καταναλωτικά δάνεια τα οποία δεν έχουν σκοπό την αγορά κάποιου προϊόντος.

Στα καταναλωτικά δάνεια μπορεί να ανήκουν τα προσωπικά, τα στεγαστικά ή τα δάνεια αυτοκινήτου. Στην περίπτωση που ο πελάτης επιθυμεί μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής του δανείου του θα έχει χαμηλές δόσεις, αλλά θα υποστεί το βάρος των υψηλών τόκων. Στην αντίθετη περίπτωση, έχοντας μικρή διάρκεια αποπληρωμής οι μηνιαίες δόσεις είναι υψηλότερες και οι τόκοι χαμηλότεροι.

Κατηγορίες καταναλωτικών δανείων:

- **Προσωπικά Δάνεια:** Είναι δάνεια που χρησιμεύουν για την κάλυψη των προσωπικών αναγκών του δανειολήπτη, καθώς και για εξόφληση άλλων οφειλών, όπως υπόλοιπα πιστωτικών καρτών. Τα επιτόκιά τους είναι πιο υψηλά από τα καταναλωτικά και το ποσό του δανείου μπαίνει σε λογαριασμό του πελάτη.
- **Δάνεια Αγοράς Αυτοκινήτων:** Είναι δάνεια, τα οποία χρησιμεύουν για να αγοράσει κάποιος ένα αυτοκίνητο. Το άτομο που παίρνει το δάνειο, δεν υποβάλλει ανάλογη αίτηση στην τράπεζα γιατί μεσολαβούν οι αντιπροσωπίες των αυτοκινήτων. Την κυριότητα του αμαξίου την κρατά η τράπεζα μέχρι ο δανειζόμενος να αποπληρώσει το ποσό του δανείου. Σε σύγκριση με τα καταναλωτικά, τα δάνεια αγοράς αυτοκινήτων έχουν χαμηλότερα επιτόκια και πάντα υπάρχει η υποχρέωση ασφάλισης του αυτοκινήτου με μικτή ασφάλεια.
- **Δάνεια Μεταφοράς Οφειλών:** Πρόκειται για ένα δάνειο που χορηγείται στο δανειζόμενο, ώστε να προβεί σε μεταφορά του χρέους ενός ή ακόμη και

περισσότερων δανειακών υποχρεώσεων σε ένα λογαριασμό. Τα δάνεια μεταφοράς οφειλών προτιμούνται λόγω του ότι ο πελάτης έχει τη δυνατότητα να πετύχει ευνοϊκότερους όρους αποπληρωμής και συνεπώς χαμηλότερη δόση. Αυτό συμβαίνει επειδή μεγαλώνει ο χρόνος αποπληρωμής της οφειλής το οποίο συνεπάγεται με μείωση επιτοκίου.

- **Δάνεια Overdraft:** Πρόκειται για μια έμμεση μορφή δανεισμού. Συγκεκριμένα, σε περίπτωση που εξαντληθούν τα χρήματα στον προσωπικό λογαριασμό καταθέσεων του πελάτη υπάρχει η δυνατότητα υπερανάληψης ενός ποσού για το οποίο ο πελάτης επιβαρύνεται με τόκους μέχρι τη στιγμή που θα τακτοποιήσει την οφειλή του. Στην περίπτωση αυτή το συγκεκριμένο ποσό δεν καλύπτεται με μηνιαίες δόσεις.
- **Δάνεια εξόφλησης οφειλών προς το δημόσιο:** Πρόκειται για δάνεια στα οποία ο πελάτης καλείται να προβεί σε τακτοποίηση των οφειλών του σε κρατικούς οργανισμούς. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι τράπεζες μπορούν να χρηματοδοτήσουν το 100% των οφειλών.
- **Δάνεια για εγκατάσταση φυσικού αερίου:** Τα δάνεια αυτά απαιτούν την προσκόμιση βεβαίωσης από μηχανικό μετά το πέρας της εγκατάστασης.
- **Μετοχοδάνεια:** Πρόκειται για δάνεια τα οποία οι τράπεζες παρέχουν με ενέχυρο μμετοχές που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο ή τίτλων όπως τα ομόλογα δημοσίου. Ο σκοπός τους μπορεί να είναι η αγορά ενός χαρτοφυλακίου μετοχών ή η χρησιμοποίηση ενός υπάρχοντος χαρτοφυλακίου για την απόκτηση ρευστότητας. Το ύψος τους συνήθως κυμαίνεται στο 50% της αποτελούμενης αξίας του εκάστοτε χαρτοφυλακίου και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 45.000 ευρώ.
- **Δάνεια Διακοπών**
- **Δάνεια σκαφών αναψυχής**
- **Δάνεια οικιακού εξοπλισμού**
- **Δάνεια γάμου**
- **Φοιτητικά δάνεια – Δάνεια Σπουδών**

Η έρευνα αναδεικνύει ως πιο διαδεδομένη κατηγορία καταναλωτικών δανείων, τη συγκέντρωση οφειλών από άλλες τράπεζες, κυρίως γιατί δίνει τη δυνατότητα στο δανειολήπτη να μεταφέρει υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων και καρτών σε ένα νέο δάνειο με ευνοϊκότερους όρους. Τα δάνεια αυτής της κατηγορίας εκτός από την καλύτερη διαχείριση και την ανακούφιση του οικογενειακού προϋπολογισμού, μέσα από τη μείωση της μηνιαίας δόσης, εξασφαλίζουν στον δανειολήπτη επιπλέον μετρητά για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών. Εκτός από τα προγράμματα συγκέντρωσης οφειλών για δάνεια και κάρτες, την τιμητική τους έχουν και οι προσφορές δανείων σε γιορτινές περιόδους Χριστουγέννων και Πάσχα, όπως και το καλοκαίρι (διακοποδάνεια) για τη χρηματοδότηση τρεχουσών αναγκών με ιδιαίτερα ελκυστικούς όρους.

Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα Καταναλωτικών Δανείων:

Τα πλεονεκτήματα καταναλωτικών δανείων είναι τα εξής:

- Δίνουν στον δανειζόμενο την δυνατότητα οικονομικής ρευστότητας. Διευκολύνουν στο να μην χρεώνονται οι πιστωτικές κάρτες των δανειοληπτών, οι οποίες κατά βάση έχουν υψηλότερα επιτόκια.
- Ο καταναλωτής μπορεί να προβεί σε αγορά ακριβότερων ή περισσότερων προϊόντων σε σχέση με τη δυνατότητα που έχει μέσω της πιστωτικής του κάρτας.
- Λόγω της πληθώρας των καταναλωτικών προϊόντων που υπάρχουν στην αγορά, ο δανειολήπτης έχει τη δυνατότητα να βρει το δάνειο το οποίο θα ανταποκρίνεται πλήρως στις εξατομικευμένες ανάγκες του.
- Με τη χορήγηση καταναλωτικού δανείου δίνεται η ευκαιρία στον καταναλωτή να ασφαλίσει το προϊόν που αγόρασε καθώς και να εκδοθεί πιστωτική κάρτα που τις περισσότερες φορές είναι χωρίς συνδρομή.
- Τα μειονεκτήματα καταναλωτικών δανείων είναι τα εξής:
 - Η τελική τιμή αγοράς του προϊόντος αυξάνεται λόγω της επιβάρυνσης που υφίσταται από το επιτόκιο.
 - Παρέχουν στον δανειζόμενο το αίσθημά της οικονομικής ευμάρειας, η οποία όμως είναι προσωρινή και μπορεί μμελλοντικά να μην έχει θετική έκβαση.
 - Η κατάχρηση καταναλωτικών δανείων και άλλων μορφών δανεισμού, όπως πιστωτικών καρτών, μπορεί να οδηγήσει σε αδυναμία εξόφλησής τους και σε συσσώρευση σημαντικού ποσού χρεών.
 - Η καταφυγή σε νέα δάνεια προς εξόφληση των παλιότερων συχνά διαιωνίζει το συσσωρευμένο χρέος και ο καταναλωτής βρίσκεται στη μέση ενός φαύλου κύκλου από τον οποίο είναι δύσκολο να απεμπλακεί.

Επιτόκια καταναλωτικών δανείων:

Οι δανειολήπτες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σε σταθερό επιτόκιο και κυμαινόμενο επιτόκιο καθώς και στο συνδυασμό και των δύο.

- Δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο: Σ' αυτή την περίπτωση υπάρχει ένα επιτόκιο- αναφορά, το οποίο προσauξάνεται με το περιθώριο κέρδους της τράπεζας. Το περιθώριο κέρδους διαφέρει σε κάθε τράπεζα. Τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου ακολουθούν την πορεία των επιτοκίων, με αποτέλεσμα η δόση να επαναπροσδιορίζεται, με κάθε αύξηση ή μείωση του επιτοκίου. Ευνόητο είναι ότι τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου είναι προς όφελος του δανειολήπτη μόνο, όταν τα επιτόκια ακολουθούν πτωτική πορεία.
- Δάνεια σταθερού επιτοκίου: πρόκειται για δάνεια που το επιτόκιο είναι σταθερό σε όλη τη διάρκεια του δανείου και συνεπώς παραμένει σταθερή και η δόση. Εκτοπίζονται, για όλη τη διάρκεια του δανείου, με σταθερό επιτόκιο, το οποίο, με τα σημερινά δεδομένα, είναι χαμηλότερο, σε σχέση με τα δάνεια

κυμαινόμενου επιτοκίου. Λόγω της σταθερότητας που παρέχεται, δεν υπάρχουν μεταβολές από ενδεχόμενη αύξηση ή μείωση των επιτοκίων στην αγορά. Έχουν το μειονέκτημα ότι ο δανειολήπτης δε μπορεί να επωφεληθεί από μια πιθανή αποκλιμάκωση των επιτοκίων. Αν όμως τα επιτόκια ακολουθήσουν ανοδική πορεία, τότε ο δανειολήπτης επωφελείται.

- Δάνεια με σταθερό και κυμαινόμενο επιτόκιο: Σ' αυτή την περίπτωση για ένα χρονικό διάστημα το δάνειο εκτοκίζεται με σταθερό επιτόκιο και μετά τη λήξη αυτής της χρονικής περιόδου εκτοκίζεται με κυμαινόμενο επιτόκιο, το οποίο ορίζεται με βάση τα δεδομένα που υπάρχουν εκείνη τη δεδομένη στιγμή στην αγορά. Σε περίπτωση που τα επιτόκια έχουν ανοδικές τάσεις, είναι συχνό φαινόμενο η δόση να είναι μεγαλύτερη στην κυμαινόμενη περίοδο σε σχέση με αυτή της σταθερής περιόδου.

Ο τόκος του δανείου υπολογίζεται πάντα στο ανεξόφλητο και οφειλόμενο κεφάλαιο του δανείου με βάση το ετήσιο συμβατικό σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο και υπολογίζεται με βάση έτος 365 ημερών. Στο επιτόκιο αυτό προστίθεται η εισφορά του άρθρου 1 Ν.128/1975, όπως εκάστοτε ισχύει. Η Τράπεζα δικαιούται να αποφασίζει την τελευταία μέρα κάθε ημερολογιακού μήνα την αναπροσαρμογή του ανωτέρου κυμαινόμενου επιτοκίου μέχρι του ύψους της διαφοράς μεταξύ της τιμής του επιτοκιακού δείκτη Euribor τριμήνου την τελευταία μέρα του μήνα αυτού και της τιμής 12 του ίδιου δείκτη την τελευταία μέρα του αμέσως προηγούμενου μήνα. Ως Euribor τριμήνου ορίζεται το διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού για προθεσμιακές καταθέσεις εντός της ζώνης του ευρώ, όπως ανακοινώνεται από το πρακτορείο Reuters' ή άλλο έγκυρο πρακτορείο στις 12:00 ώρα Ελλάδος ή μέσω της ιστοσελίδας www.Euribor.org για καταθέσεις σε ευρώ διάρκειας τριών μηνών.

Σκοπός των καταναλωτικών δανείων:

Ο σκοπός διάθεσης των δανείων Καταναλωτικής Πίστης είναι η κάλυψη της ανάγκης του πελάτη:

- 1) για ρευστότητα (προσωπικά δάνεια)
- 2) για αγορά καταναλωτικών αγαθών (καταναλωτικά δάνεια)
- 3) για μεταφορά και συγκέντρωση οφειλών ΚΠ (δάνεια συγχώνευσης χρεών).

Βασικές ομάδες προϊόντων καταναλωτικής πίστης:

1. Ανακυκλούμενη πίστωση: είναι μια μορφή χρηματοδότησης αόριστης διάρκειας, με βάση την οποία εγκρίνεται από την τράπεζα ένα ανώτατο όριο πίστωσης, μέσα στο οποίο ο πελάτης μπορεί να κινηθεί, αντλώντας ή καταθέτοντας χρήματα ανάλογα με τις ανάγκες και την ευχέρειά του κάθε φορά, εξοφλεί δε ολοκληρωτικά όταν ο ίδιος αποφασίσει (κάτω από ομαλές συνθήκες). Σε αυτήν την κατηγορία συναντούμε τα προϊόντα:

- Ανοικτό δάνειο
- Overdraft (δικαίωμα υπερανάληψης)

2. Προσωπικά δάνεια Τακτής Λήξης: χορηγούνται για την κάλυψη πάσης φύσεως προσωπικών αναγκών, χωρίς να χρειάζεται να αποδειχθεί ο σκοπός του δανεισμού,

αλλά μόνο η δυνατότητα του πελάτη να αποπληρώσει την οφειλή του. Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη ζητείται η προσκόμιση σχετικών δικαιολογητικών (ταυτότητα, εκκαθαριστικό εφορίας ή Ε1 και ό,τι επιπλέον, κατά περίπτωση προβλέπεται).

3. Δάνειο για Καταναλωτικά Αγαθά: χορηγείται για αγορά αγαθών διαρκείας ή υπηρεσιών όπου ο δανειζόμενος, πέρα από τη δυνατότητά του να αποπληρώσει, χρειάζεται επιπλέον να αποδείξει το σκοπό του δανείου (με πρόσθετα δικαιολογητικά).

4. Δάνειο για σπουδές: συναντούμε τα εξής δανειακά προϊόντα τακτής λήξης:

- Δάνειο «ΣΠΟΥΔΑΖΩ», που χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα (μαθητές, φοιτητές, σπουδαστές ή και γονείς-κηδεμόνες τους και προορίζεται για την κάλυψη των αυξημένων προσωπικών αναγκών που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των σπουδών, χωρίς να απαιτούνται δικαιολογητικά αγορών ειδών ή υπηρεσιών. Αποτελεί τμήμα ενός πολύ-προϊόντος, με πολλές παροχές στον τομέα των καταθέσεων, διαμεσολαβητικών εργασιών, πιστώσεων και ασφαλειών.
- Δάνειο για Μεταπτυχιακούς Φοιτητές, το οποίο χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα και συγκεκριμένα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που παρακολουθούν οργανωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σε τμήματα των Ελληνικών πανεπιστημίων, για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ειδίκευση (master) ή διδακτορικού διπλώματος.
- Overdraft «ΣΠΟΥΔΑΖΩ», που αποτελεί χρηματοδοτική διευκόλυνση με τη μορφή δικαιώματος υπερανάληψης για τους δικαιούχους του πολυπροϊόντος «ΣΠΟΥΔΑΖΩ», με πιο βελτιωμένους όρους από αυτούς του απλού overdraft.

5. Συγκέντρωση Χρεών: σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται τα «δάνεια μεταφοράς οφειλών», που επιτρέπουν τη συγκέντρωση των οφειλών που έχει ένας πελάτης σε διάφορους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σε ένα μόνο δάνειο.

6. Τραπεζοασφαλιστικά: σε αυτή την κατηγορία συναντάμε τα δανειακά σκέλη των προγραμμάτων που εντάσσονται στην ευρύτερη κατηγορία «PLAN FOR LIFE». Τα προγράμματα αυτά είναι τα εξής:

- «ΦΡONTIZΩ», το οποίο απευθύνεται σε φυσικά πρόσωπα και έχει σκοπό αποταμιευτικό σε μακροχρόνια και συστηματική βάση με συνέπεια και προγραμματισμό. Ενδείκνυται, κυρίως, ως μορφή επένδυσης των γονέων για τα παιδιά τους.
- «ΠΡΟΣΘΕΤΩ», το οποίο και αυτό αφορά φυσικά πρόσωπα με στόχο παρεμφερή με εκείνο του «ΦΡONTIZΩ», με τη διαφορά ότι ενισχύει την έννοια της συνταξιοδοτικής αποταμίευσης».
- «Πρόγραμμα Προστασίας Πληρωμών» δανείων Καταναλωτικής Πίστης, το οποίο σχεδιάστηκε με σκοπό να εξασφαλίζει στους δανειολήπτες δανείων καταναλωτικής πίστης μια σταθερή μηνιαία παροχή, ώστε να μπορούν να συνεχίσουν κανονικά την πληρωμή των δόσεων του δανείου τους, σε περίπτωση που αναγκαστούν να διακόψουν την εργασία τους. Αυτό δεν συγκαταλέγεται με τις παραπάνω κατηγορίες αλλά προς την κατεύθυνση προστασίας του πελάτη.

7. Προσφορές και PushMarketing: τόσο οι Προσφορές όσο και οι ενέργειες DirectMarketing εντάσσονται στη γενικότερη λογική των προωθητικών ενεργειών οι οποίες πληθαίνουν και εντείνονται τα τελευταία χρόνια. Στη διενέργεια αυτών προβαίνουν οι τράπεζες με βασικά κριτήρια:

- Την εποχικότητα (π.χ. περίοδος Χριστουγέννων, Πάσχα, καλοκαιρινών διακοπών κ.λπ.).
- Το προφίλ της στοχευόμενης πελατειακής ομάδας (π.χ. κάτοχοι στεγαστικών δανείων, μισθοδοτούμενοι κ.λπ.)
- Την κάλυψη μιας συγκεκριμένης ανάγκης που ανακύπτει (κάλυψη εκτάκτων αναγκών που προέκυψαν από πυρκαγιές κ.λπ.).
- Τις συνθήκες του ολοένα αυξανόμενου ανταγωνισμού, που ωθούν την τράπεζα στην παροχή βελτιωμένων όρων χρηματοδότησης.

Προϋποθέσεις χορήγησης δανείου καταναλωτικής πίστης:

Οι γενικότερες προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούνται για να χορηγηθεί σε κάποιον δάνειο καταναλωτικής πίστης είναι οι εξής:

1. Το ελάχιστο ατομικό εισόδημά του πρέπει να είναι:
 - 8.000 €για μισθωτούς και συνταξιούχους
 - 5.000 €για τους αυτοαπασχολούμενους
 - 4.000 €για γεωργούς και κτηνοτρόφους
2. Η ηλικία του δανειολήπτη πρέπει να είναι από 18-70 ετών. Από 18-21 ετών και για 70 ετών και άνω απαιτείται εγγυητής.
3. Να έχει δικαιοπρακτική ικανότητα.
4. Να έχει επαρκή πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα του ενδιαφερομένου, δηλαδή:
 - Η σχέση «σύνολο μηνιαίων δόσεων / μηνιαίο εισόδημα» πρέπει να είναι μικρότερη ή ίση του επιτρεπτού από την Τράπεζα της Ελλάδος ποσοστού. Ως «μηνιαίο εισόδημα» ορίζεται το ετήσιο δηλωμένο ατομικό εισόδημα διαιρούμενο δια δώδεκα.
 - Μη ύπαρξη συγκεκριμένων δυσμενών στοιχείων στο διατραπεζικό αρχείο ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ και στην τράπεζα από όπου θα παρθεί το δάνειο. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται κάποιες από τις παραπάνω προϋποθέσεις, μπορεί να ζητηθεί και να ληφθεί η εγγύηση φερέγγυου προσώπου, που έχει ηλικία 21-70 χρονών, με ατομικό εισόδημα άνω των 7.500 € ανεξαρτήτως επαγγέλματος.

Πρόγραμμα προστασίας πληρωμών:

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί μια υπηρεσία που απευθύνεται στους πελάτες καταναλωτικών δανείων της τράπεζας. Μέσω αυτής ο πελάτης εξασφαλίζει μηνιαία παροχή σε περίπτωση προσωρινής ή μερικής απώλειας του εισοδήματός του λόγω ακούσιας ανεργίας, νοσηλείας ή προσωρινής ανικανότητας από ατύχημα ή ασθένεια. Η μηνιαία αυτή παροχή έχει στόχο να υποστηρίξει τη μηνιαία υποχρέωση του ασφαλισμένου στην τράπεζα που έχει κάνει το δάνειο.

Κάποιες από τις βασικότερες προϋποθέσεις για να μπει κάποιος στο πρόγραμμα είναι:

- Να είναι πελάτης προϊόντων Καταναλωτικής Πίστης (δάνεια τακτής λήξης και ανοικτά δάνεια).
- Να έχει κάνει αίτηση συμμετοχής.
- Να είναι 18-65 ετών.
- Να είναι μόνιμος κάτοικος Ελλάδος.
- Να είναι νόμιμα εργαζόμενος τουλάχιστον για 6 μήνες (ελάχιστο 18 ώρες/εβδομάδα) πριν την αίτηση συμμετοχής.
- Να έχει καλή υγεία (κατά δήλωσή του). Για να μπει κάποιος στο εν λόγω πρόγραμμα είναι απαραίτητο να ικανοποιούνται όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις ταυτόχρονα.

1.6.6.ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗ

Η υπερανάληση, ή όπως αλλιώς ονομάζεται και overdraft, πρόκειται για έναν τρεχούμενο λογαριασμό όπου σε περίπτωση που κάποιος χρειαστεί ένα χρηματικό ποσό έχει τη δυνατότητα να πάρει από την τράπεζα ένα μέρος του, μεγαλύτερο αυτού που ήδη έχει κατατεθειμένο. Το μέγιστο ποσό που θα μπορεί να σηκώσει είναι 5.000 έως 6.000 ευρώ.

Η υπερανάληση εξοφλείται συντομότερα, γιατί όταν ένα ποσό μπαίνει στον λογαριασμό η τράπεζα τραβά αμέσως το ποσό οφειλής. Η υπερανάληση μπορεί να αρθεί είτε από κάποιο τραπεζικό ίδρυμα ακόμα κι αν την έχει εγκρίνει η τράπεζα, είτε από τον πελάτη. Και η ίδια με την σειρά της είναι ένα είδος επισφαλούς δανείου, μια και δεν ξέρουμε αν ο δανειολήπτης θα αποπληρώσει το ποσό που δανείστηκε.

1.6.7.ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Με τον όρο στεγαστικό δάνειο, εννοούμε το ποσό που θα πιστωθεί σε κάποιον καταναλωτή ο οποίος θέλει είτε να αγοράσει είτε να διαμορφώσει κάποιο ακίνητο, το οποίο έχει σκοπό να αγοράσει ή είναι ήδη δικό του. Αυτό εξασφαλίζεται τόσο με μια υποθήκη σε ακίνητο, όσο με μια ασφάλεια που να αφορά αυτόν τον σκοπό.

Χρήσεις στεγαστικών δανείων:

Οι λόγοι για τους οποίους κάποιος μπορεί να πάρει ένα στεγαστικό δάνειο, είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Αγορά οικοπέδου με σκοπό να γίνει κατοικία ή επαγγελματική στέγη.
- 2) Αγορά, επέκταση, βελτίωση, επισκευή, ανέγερση, συντήρηση κατοικίας ή επαγγελματικής στέγης.
- 3) Εξόφληση δανείων άλλων τραπεζών.
- 4) Αναστήλωση, συντήρηση, επισκευή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν σαν κατοικία ή επαγγελματική στέγη.

Κατηγορίες Στεγαστικών δανείων:

Ως επιτόκιο στα στεγαστικά δάνεια ορίζεται η απόδοση που υπόσχεται ο οφειλέτης στον δανειστή του σε μορφή ποσοστού.

Οι κατηγορίες των στεγαστικών δανείων, είναι οι ακόλουθες:

1) Στεγαστικά δάνεια με σταθερό επιτόκιο:

Στα στεγαστικά δάνεια σταθερού επιτοκίου, το επιτόκιο παραμένει σταθερό για κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, δηλαδή το ποσό του δανείου που αντιστοιχεί για κάθε μήνα παραμένει σταθερό. Αν περάσει η συγκεκριμένη χρονική περίοδος, το άτομο που πήρε το δάνειο μπορεί να επιλέξει νέο σταθερό ή κυμαινόμενο επιτόκιο για την υπόλοιπη χρονική περίοδο έως την αποπληρωμή του δανείου του.

2) Στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο:

Στα στεγαστικά δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου, το επιτόκιο είναι μεταβαλλόμενο σε όλη τη διάρκεια αποπληρωμής του δανείου και επηρεάζεται από τις τάσεις που υπάρχουν στην αγορά. Δηλαδή, τόσο η αύξηση όσο και η μείωση των κυμαινόμενων επιτοκίων προκαλούν αύξηση και μείωση των τόκων που θα λάβει ο δανειολήπτης.

3) Στεγαστικά δάνεια με συνδυασμό και των δύο επιτοκίων:

Στα στεγαστικά δάνεια συνδυασμού και των δύο επιτοκίων, το επιτόκιο μπορεί να είναι σταθερό για κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο και κυμαινόμενο για την υπολειπόμενη διάρκεια μέχρι την αποπληρωμή του δανείου.

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ειδών στεγαστικού δανείου:

1) Στεγαστικά δάνεια με σταθερό επιτόκιο

Πλεονεκτήματα:

- Ασφάλεια σε περίπτωση αύξησης των επιτοκίων:
Την στιγμή που η μηνιαία δόση του δανείου είναι σταθερή, διασφαλίζονται τα συμφέροντα του δανειολήπτη αν υπάρξει αρνητική συγκυρία.
- Αποτελεσματικός οικονομικός προγραμματισμός ανά μήνα:
Ο δανειολήπτης διαχειρίζεται καλύτερα τις συναλλαγές του, αφού γνωρίζει το ποσό της μηνιαίας δόσης του δανείου.

Μειονεκτήματα:

- Στάσιμο επιτόκιο και υψηλό.
- Το άτομο που πήρε το δάνειο μπορεί να συναντήσει οικονομικό πρόβλημα αν αποπληρώσει το δάνειο πριν από την χρονική περίοδο που έχει συμφωνηθεί.
- Τα δάνεια με σταθερό επιτόκιο, έχουν επιτόκιο μεγαλύτερης αξίας από αυτά με το κυμαινόμενο, επειδή οι τράπεζες δεσμεύονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

- Είναι δύσκολο να υπολογιστεί το κυμαινόμενο επιτόκιο που θα ακολουθήσει αφού λήξη η χρονική περίοδος του σταθερού επιτοκίου.

2) Στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο

Πλεονεκτήματα:

- Υπάρχει πιθανότητα αν μειωθούν τα επιτόκια, να μειωθούν και οι δόσεις του δανείου.
- Δεν υπάρχει καμία επιβάρυνση αν το δάνειο αποπληρωθεί νωρίτερα από την λήξη της χρονικής περιόδου που έχει συμφωνηθεί.
- Υπάρχει η δυνατότητα μετατροπής του δανείου κυμαινόμενου επιτοκίου σε δάνειο σταθερού επιτοκίου.
- Το άτομο που πήρε το δάνειο, έχει την δυνατότητα να πληρώνει επιπρόσθετα ποσά ετησίως με σκοπό να αποπληρώσει το δάνειο γρηγορότερα.

Μειονεκτήματα:

- Οι δόσεις του δανείου αυξάνονται σε περίπτωση που θα αυξηθούν και τα επιτόκια.

Βήματα και προϋποθέσεις για την λήψη στεγαστικού δανείου:

Όταν ένα άτομο θέλει να πάρει κάποιο στεγαστικό δάνειο, κάνει μια αίτηση για την λήψη αυτού του δανείου κι έπειτα περιμένει αρκετό χρονικό διάστημα έως ότου ολοκληρωθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες και πάρει το ποσό του δανείου. Οι διαδικασίες αυτές διαρκούν συνήθως ένα μήνα και ίσως και λίγο παραπάνω, ανάλογα με την τράπεζα που δίνει το δάνειο.

Τα βήματα για την λήψη στεγαστικού δανείου, είναι τα ακόλουθα:

- 1) Αρχικά ο δανειολήπτης θα πρέπει να επιλέξει ο ίδιος το κατάλληλο στεγαστικό δάνειο για εκείνον και να υπολογίσει τα χρήματα που θα διαθέσει μηνιαίως για την πληρωμή των δόσεων. Βασική προϋπόθεση είναι η κάθε δόση του δανείου να αντιστοιχεί το μέγιστο στο 40% του καθαρού μηνιαίου εισοδήματος του δανειολήπτη. Δηλαδή, αν κάποιος θέλει να πάρει δάνειο ισάξιο με τον μισθό που παίρνει κάθε μήνα, τότε η τράπεζα δεν θα το εγκρίνει. Αυτό θα συμβεί επειδή η τράπεζα θα ξέρει πως ο δανειολήπτης δεν θα εξοφλεί τις δόσεις του δανείου του. Κάτι άλλο που πρέπει να γνωρίζει, είναι πως αν θέλει να αποπληρώσει το δανειό του σε μικρό χρονικό διάστημα, τότε η μηνιαία δόση του δανείου του θα είναι μεγάλη.
- 2) Στην συνέχεια, μετά τον υπολογισμό του ποσού του δανείου που θα πάρει ο δανειολήπτης, η τράπεζα εξασφαλίζει πως ο δανειολήπτης θα αποπληρώσει το ποσό του δανείου του. Οι τράπεζες σήμερα δίνουν δάνειο συνήθως για το 70% με 80% της αξίας του ακινήτου.

- 3) Έπειτα, αφού γίνουν οι προαπαιτούμενες αιτήσεις και υποβληθούν τα δικαιολογητικά που χρειάζονται, η τράπεζα συνεχίζει με την διαδικασία έγκρισης του δανείου. Στο στάδιο αυτό, η τράπεζα που θα δώσει το δάνειο ζητά προσωπικά, οικονομικά και επαγγελματικά στοιχεία. Επιπρόσθετα, ζητά και στοιχεία που αφορούν το ακίνητο για το οποίο προορίζεται το δάνειο.
- 4) Ύστερα, η τράπεζα με την βοήθεια ενός πολιτικού μηχανικού που συνεργάζεται με αυτήν, εκτιμά την αξία του ακινήτου με σκοπό να εγκρίνει το κατάλληλο ύψος δανείου. Αν το ακίνητο που θέλει ο δανειολήπτης είναι υπό κατασκευή οι δόσεις του δανείου δίνονται με την πρόοδο των εργασιών κι αφού εκτιμηθεί σωστά από την τράπεζα η αξία του ακινήτου μέχρι την τελειοποίησή του.
- 5) Αφού γίνουν οι απαραίτητες εκτιμήσεις και δεν υπάρξει κάποια ανατροπή, ο δανειολήπτης μπαίνει στην ευθεία για την έγκριση του δανείου. Αν προκύψει κάτι, η τράπεζα θα ζητήσει επιπλέον στοιχεία ή θα αλλάξει τους όρους που ισχύουν για τη δανειοδότηση.
- 6) Στην συνέχεια, προσημειώνεται το ακίνητο σε δικαστήριο του δανειολήπτη και του εκπρόσωπου της τράπεζας που θα χορηγήσει το δάνειο, μαζί με την παρουσία του ιδιοκτήτη του ακινήτου.
- 7) Έπειτα μένει να υπογραφεί η σύμβαση του δανείου στο κατάστημα της τράπεζας που έγινε η αίτηση.
- 8) Αν το ακίνητο έχει επιλεγεί για αγορά, ο δανειολήπτης πρέπει να υπογράψει συμβόλαιο με τον πωλητή και γίνεται κι έλεγχος του τίτλου ιδιοκτησίας.
- 9) Τέλος, εφόσον τηρηθούν τα παραπάνω, ο δανειολήπτης παίρνει από την τράπεζα την επιταγή με το ποσό του δανείου. Αν το ακίνητο είναι υπό κατασκευή, ο δανειολήπτης παίρνει από την τράπεζα ένα αρχικό ποσό και το υπόλοιπο με την πρόοδο των εργασιών.

1.6.8.FACTORING

Το factoring αποτελεί έναν νέο οικονομικό και νομικό θεσμό. Είναι η δέσμευση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμεύουν στην κάλυψη αναγκών των επιχειρήσεων τόσο για την πώληση προϊόντων, όσο και για την παροχή υπηρεσιών. Στα ελληνικά η λέξη Factoring σημαίνει την «Ανάληψη απαιτήσεων τρίτων» ή την

«Διενέργεια πράξεων αναδόχου είσπραξης εμπορευματικών απαιτήσεων» ή την «Σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων». Με το factoring, οι επιχειρήσεις πωλούν την ευθύνη είσπραξης των επιχειρηματικών απαιτήσεων (επιταγές, απαιτήσεις από πιστωτικές κάρτες κ.λπ.) στον προμηθευτή Factor ή σε μια εταιρεία Factoring. Ο προμηθευτής εξετάζει την φερεγγυότητα των οφειλετών και αποτρέπει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Πιο συγκεκριμένα, η λειτουργία του factoring είναι η εξής:

Μια εταιρία αγοράζει τις απαιτήσεις της επιχείρησης (τιμολόγια) και της δίνει κάποιο μέρος ή το σύνολο της αξίας. Συνήθως το ποσό που προεξοφλεί είναι το 80-90% και το υπόλοιπο ποσό το δίνει κατά την εκκαθάριση της συναλλαγής προσθέτοντας τους τόκους. Στην συνέχεια η εταιρεία εισπράττει από τους πελάτες της επιχείρησης την αξία των τιμολογίων. Στην περίπτωση που μεταξύ εταιρίας κι επιχείρησης υπάρχει factoring με αναγωγή του κινδύνου, αν οι πελάτες της επιχείρησης δεν εξοφλήσουν τα τιμολόγια στην εταιρεία, η επιχείρηση υποχρεώνεται να πληρώσει την αξία τους. Το κόστος του factoring χωρίς δικαίωμα αναγωγής είναι υψηλότερο από το factoring με το δικαίωμα αναγωγής, διότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι μεγαλύτερος.

1.6.9.FORFAITING

Πρόκειται για παρόμοιες υπηρεσίες με αυτές του factoring. Οι συναλλαγές που γίνονται με το forfaiting αφορούν αγοραπωλησία μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού (μεγάλα μηχανήματα, μηχανές εργοστασίων κ.λπ.). Το forfaiting το χρησιμοποιούν οι εξαγωγείς για ταχύτερη είσπραξη των οφειλών από τους πελάτες τους και παράλληλα για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου. Δηλαδή, είναι μια προεξόφληση γραμματίων, συναλλαγματικών και άλλων αγιογράφων και μπορεί να πιστωθεί έως 10 χρόνια, αν και συνήθως η περίοδος πίστωσης ανέρχεται στα 3-5 χρόνια. Τη διαδικασία μπορεί να εγγυηθεί τράπεζα της εμπιστοσύνης του forfaiter, προκειμένου αυτός να συμφωνήσει για προεξόφληση χωρίς δικαίωμα αναγωγής.

Η λειτουργία του forfaiting, είναι η ακόλουθη:

Η φιλοσοφία του είναι βασισμένη στη μεταφορά τόσο του επιχειρηματικού κινδύνου (εξόφληση τίτλων, συναλλαγματική διαφορά κ.λπ.) όσο και του πολιτικού κινδύνου (χώρες χωρίς πολιτική σταθερότητα κ.λπ.) από τον εξαγωγέα στον forfaiter. Ο forfaiter λειτουργεί ως αυτόνομος χρηματοδοτικός οργανισμός, ο οποίος αγοράζει τίτλους για λογαριασμό του και επωφελείται από τους τόκους. Επίσης, διατηρεί σταθερό επιτόκιο και μειώνει τον κίνδυνο με την εγγύηση τρίτων, όπως είναι οι τράπεζες. Το forfaiting, ως ένα σύστημα συναλλαγών:

1. Αναλαμβάνει οφειλές σε τίτλους ή αξιόγραφα με προθεσμία από 6 μήνες έως και 10 χρόνια, αλλά κυρίως 5 έως 7 χρόνια.
2. Χρησιμοποιεί όλα τα νομίσματα, αλλά περισσότερο τα δολάρια των Η.Π.Α., τα Ελβετικά Φράγκα και τα Γερμανικά Μάρκα.
3. Υπογράφεται συμφωνητικό όπου οι πληρωμές θα αποτελούν μια σειρά εξαμηνιαίων δόσεων.
4. Εγγυάται την οφειλή.

1.6.10.LEASING

Το leasing είναι μία σύγχρονη μέθοδος μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρήσεων και επαγγελματιών για να αποκτήσουν πάγια στοιχεία, δηλαδή εξοπλισμού και ακινήτων για επαγγελματική χρήση. Αυτή η μορφή χρηματοδότησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάθε επιχείρηση και κάθε επαγγελματία. Η επιχείρηση ή ο επαγγελματίας επιλέγει τον εξοπλισμό ή το ακίνητο που θεωρεί κατάλληλο για τις δικές του ανάγκες, η εταιρεία αγοράζει τον εξοπλισμό αυτό από τον προμηθευτή ή 62 το ακίνητο από τον ιδιοκτήτη του κι έπειτα ενοικιάζει τον εξοπλισμό για μια περίοδο τουλάχιστον 3 χρόνων και το ακίνητο τουλάχιστον για 10 χρόνια. Στο τέλος της μισθωτικής περιόδου, ο μισθωτής έχει τη δυνατότητα να εξαγοράσει το πάγιο ή να ανανεώσει την σύμβαση για κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

1.6.11.ΕΓΓΥΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Με τον όρο εγγυητική επιστολή εννοούμε ένα έγγραφο που εκδίδεται από ένα χρηματοοικονομικό οργανισμό και λειτουργεί σαν μια εγγύηση τήρησης, από αυτόν για τον οποίο παρέχεται η εγγύηση, σε έναν δικαιούχο και μπορεί να είναι καθορισμένης ή αορίστου διάρκειας. Δημιουργείται λοιπόν μια τριμερής σχέση ανάμεσα στον εγγυητή, τον εντολέα και το δικαιούχο. Οι εγγυητικές επιστολές είναι ουσιαστικά συμβάσεις με τις οποίες ο χρηματοοικονομικός οργανισμός αναλαμβάνει την υποχρέωση προς το δικαιούχο, ότι σε περίπτωση που ο οφειλέτης δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του, θα την εκπληρώσει ο εγγυητής για το αναγραφόμενο ποσό.

1.6.12.ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΑ

Η μισθοδοσία των υπαλλήλων μέσω τραπεζής είναι σημαντική και με αυτήν αυξάνεται το ενεργό πελατολόγιο. Η τράπεζα γνωρίζει για κάθε πελάτη κάθε πότε πληρώνεται, τι μισθό παίρνει κ.α., με αποτέλεσμα να έχει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για κάθε της πελάτη. Τα προγράμματα μισθοδοσίας μέσω τραπεζής έχουν πλεονεκτήματα τόσο για τους εργοδότες, όσο και για τους εργαζόμενους. Από την πλευρά του εργοδότη, βασικό πλεονέκτημα είναι η ευκολία στην πληρωμή των υπαλλήλων και στην παρακολούθηση του κόστους εργασίας. Ο εργοδότης πρέπει να καταθέτει τα χρήματα που αντιστοιχούν στην μηνιαία μισθοδοσία στον λογαριασμό όψεως της επιχείρησης, εφόσον θα έχει ετοιμάσει μια λίστα με τα ονόματα των υπαλλήλων και δίπλα σε κάθε ένα από αυτά να έχει γράψει το ποσό του μισθού που του αναλογεί. Η τράπεζα από εκεί και πέρα αναλαμβάνει όλα τα υπόλοιπα. Με αυτόν τον τρόπο, ο εργοδότης δεν διατρέχει τον κίνδυνο λάθους.

Επιπλέον, θα μιλήσουμε για τα παρακάτω προνόμια, τα οποία αφορούν τις επιχειρήσεις:

1. Επεξεργασία των απαιτούμενων στοιχείων για υπολογισμό κι έκδοση μισθοδοσίας.
2. Αποστολή αριθμού τραπεζής για κατάθεση μισθού στους λογαριασμούς των εργαζομένων.
3. Ετοιμασία μηνιαίων μισθοδοτικών καταστάσεων και εκκαθαριστικών σημειωμάτων. Απόδοση ασφαλιστικών εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία.

4. Δημιουργία και υποβολή της κατάστασης στις Επιθεωρήσεις Εργασίας για κάθε έτος.
5. Έκδοση βεβαιώσεων αποδοχών και παροχή στοιχείων για την έκδοση της περιοδικής και της οριστικής δήλωσης Φ.Μ.Υ. καθώς και του λογιστικού άρθρου.
6. Υπολογισμός προϋπολογισμού και προβλέψεις κόστους ανθρώπινου δυναμικού.

1.6.13.ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Με τον όρο αμοιβαίο κεφάλαιο αναφερόμαστε σε μια περιουσία, που αποτελείται από κινητές αξίες και μετρητά, τα οποία ανήκουν σε περισσότερα πρόσωπα. Για τη σύστασή του απαιτείται άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι δεν έχει νομική προσωπικότητα και η περιουσία του πρέπει να μοιράζεται σε ίσα μέρη. Όσοι θέλουν να επενδύσουν τα διαθέσιμά τους στο αμοιβαίο κεφάλαιο, αγοράζουν μερικά από τα μερίδια, οι κάτοχοι των οποίων είναι οι μεριδιούχοι του αμοιβαίου κεφαλαίου. Το πλήθος των μεριδίων που θα αγοραστούν εξαρτάται από το κεφάλαιο και την τιμή των μεριδίων.

1.6.14.ΤΡΑΠΕΖΟΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Τραπεζοασφάλειες είναι η πώληση ασφαλιστικών προϊόντων μέσω τράπεζης και τραπεζικών δικτύων ή ακόμα και τραπεζικών προϊόντων μέσω ασφαλιστικών εταιρειών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία ευέλικτων τραπεζικών και ασφαλιστικών προϊόντων και υπηρεσιών. Οι τράπεζες επιδιώκουν την προσέγγιση νέων πελατών και αγορών. Η ασφαλιστικής εταιρεία επωφελείται από την είσοδό της σε νέες αγορές και από τη χρήση του δικτύου των τραπεζών. Η ανάπτυξη αυτής της διαδικασίας οφείλεται σε παράγοντες, όπως η απελευθέρωση της προσφοράς χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και η συνακόλουθη ανάπτυξη της τράπεζας πολλαπλών δραστηριοτήτων (universalbanking), ο έντονος και γρήγορος ανταγωνισμός στα χρηματοοικονομικά, η μείωση επιτοκίων, η ζήτηση σύνθετων τοποθετήσεων και η ανάπτυξη της τεχνολογίας, η οποία επιτρέπει ταχεία και ασφαλή επικοινωνία και μεταφορά κεφαλαίων. Τα κυριότερα τέτοια προϊόντα είναι η αποπληρωμή ενός δανείου από την αρμόδια ασφαλιστική εταιρεία σε περίπτωση που αδυνατεί να πληρώσει ο οφειλέτης.

2. ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

2.1.ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο κρατικός προϋπολογισμός εφαρμόζεται από το κράτος, με σκοπό να υπολογιστεί τι έσοδα και έξοδα αναμένεται να έχει για το επόμενο έτος. Είναι μία πολύ σημαντική τακτική, επειδή ένα κράτος πρέπει να ξέρει τι χρήματα θα ξοδέψει και τι έσοδα θα έχει, έτσι ώστε να μην υπερχρεωθεί ή να μην σταματήσει να πληρώνει μισθούς, συντάξεις και να μην κάνει εκπτώσεις στις κοινωνικές παροχές (υγεία, παιδεία, κλπ).

Μια και στον κρατικό προϋπολογισμό τα έσοδα και τα έξοδα υπολογίζονται από πριν, το κράτος ξέρει εξ αρχής πως να κινηθεί σε ότι αφορά οικονομικά θέματα, όπως επίσης ξέρει πότε να σταματήσει σε ότι αφορά τα έξοδά του. Αν κινδυνεύει να βγει εκτός προϋπολογισμού, τότε περικόπτει διάφορες δαπάνες, με σκοπό να μείνει εντός των ορίων, ειδάλλως θα αντιμετωπίσει μεγάλα προβλήματα.

Σαφώς και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περίπλοκη και δύσκολη διαδικασία, μιας και λόγω αρκετών καταστάσεων που δεν κυλούν όπως θα περιμέναμε, είναι αδύνατον να υπολογιστούν ακριβώς τόσο τα έσοδα όσο και τα έξοδα. Παρόλα αυτά, ο κρατικός προϋπολογισμός μπορεί να χαρακτηριστεί ως δεσμευτικός, και λεπτομερής και ικανός να προσδιορίζει τα όρια των εσόδων κι εξόδων.

"Κανένα μεγάλο εθνικό χρέος δεν πληρώθηκε ποτέ, ούτε αντιμετωπίστηκε με κάποιον άλλο τρόπο, εκτός από την άρνηση της αποπληρωμής του"
Francis Walker. Αμερικανός οικονομολόγος (1840-1897)

2.2.ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

2.2.1.ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

Ο κρατικός προϋπολογισμός αποτελείται από τρεις επιμέρους προϋπολογισμούς: τον τακτικό, τον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) και τον προϋπολογισμό Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. (Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων).

Τακτικός προϋπολογισμός:

- 1) Περιλαμβάνονται όλα τα έσοδα του κράτους, με εξαίρεση εκείνα που σχετίζονται με δάνεια και εκείνα που σχετίζονται με την εκμετάλλευση δημόσιων επενδύσεων. Επίσης, περιλαμβάνονται και τα έξοδα, με εξαίρεση εκείνα που σχετίζονται με δημόσιες επενδύσεις.
- 2) Προϋπολογισμός δημόσιων επενδύσεων:
Αποτελείται από τα έσοδα που προέρχονται μόνο από δανεισμό και από την εκμετάλλευση δημόσιων επενδύσεων και από όλα τα έξοδα, εκτός από αυτά που αφορούν δημόσιες επενδύσεις.
- 3) Προϋπολογισμός Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.:
Περιλαμβάνονται τα κονδύλια που αφορούν τον αγροτικό τομέα.

2.3.ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

2.3.1.ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Στην Ελλάδα ο προϋπολογισμός του κράτους διακρίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

- 1) Ανάλογα με τη φύση των κονδυλίων τους, οι προϋπολογισμοί μπορούν να διακριθούν σε:
 - Προϋπολογισμούς εκμετάλλευσης και προϋπολογισμούς κεφαλαίου:
Στον προϋπολογισμό εκμετάλλευσης περιλαμβάνονται τόσο τα δημόσια έσοδα όσο και τα δημόσια έξοδα (π.χ. έσοδα από φορολογία, δαπάνες για συντάξεις), ενώ στον προϋπολογισμό κεφαλαίου περιλαμβάνονται έσοδα και έξοδα που μεταβάλλουν την περιουσία του δημοσίου (π.χ. έσοδα από δωρεές, δαπάνες για επενδύσεις).
 - Τακτικούς προϋπολογισμούς και έκτακτους προϋπολογισμούς:
Ο τακτικός προϋπολογισμός αποτελείται από τακτικά έσοδα κι έξοδα, ενώ ο έκτακτος προϋπολογισμός από έκτατα έσοδα κι έξοδα και καταρτίζεται σε αναγκαίες μόνο περιπτώσεις (π.χ. εμπόλεμες καταστάσεις).
- 2) Ανάλογα με την έκταση που έχουν τα έσοδα και τα έξοδά τους, οι προϋπολογισμοί χωρίζονται σε:
 - Καθαρούς προϋπολογισμούς και ακαθάριστους προϋπολογισμούς:
Στον καθαρό προϋπολογισμό υπάρχουν μόνο τα καθαρά έσοδα κι έξοδα, δηλαδή περιλαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα μειωμένα κατά την τιμή που είχαν οι δαπάνες τους, καθώς και οι ακαθάριστες δαπάνες μειωμένες κατά την τιμή που είχαν τα έσοδα. Στον ακαθάριστο προϋπολογισμό υπάρχουν τα έσοδα και τα έξοδα του δημοσίου.
- 3) Ανάλογα με τη χρονική περίοδο που καλύπτεται από αυτούς, οι προϋπολογισμοί διακρίνονται σε:
 - Ετήσιους προϋπολογισμούς και πολυετή προϋπολογισμούς:
Ο ετήσιος προϋπολογισμός αναφέρεται σε ένα μόνο έτος και προβλέπονται καλύτερα τα έσοδα και τα έξοδα. Ο πολυετής προϋπολογισμός αναφέρεται σε περισσότερα έτη και κυρίως σε έναν οικονομικό κύκλο.
 - Ταμιακοί προϋπολογισμοί και διοικητικοί προϋπολογισμοί:
Στον ταμιακό προϋπολογισμό ανήκουν τα έσοδα που εισπράττονται και τα χρήματα που δαπανούνται σε μια χρονική περίοδο, ενώ στον διοικητικό προϋπολογισμό τα έσοδα και τα δημόσια έξοδα μέσα στην απαιτούμενη χρονική περίοδο.
- 4) Ανάλογα με την μέθοδο που κατατάσσονται τα έσοδα και τα έξοδα, οι προϋπολογισμοί μπορούν να διακριθούν σε:

- Κλασικούς προϋπολογισμούς και προϋπολογισμούς προγραμμάτων:
Στους κλασικούς προϋπολογισμούς τα έσοδα κατηγοριοποιούνται. Κάθε μία κατηγορία έχει υποκατηγορίες, όπου κάθε υποκατηγορία διαιρείται σε επιμέρους ομάδες και κάθε ομάδα υποδιαιρείται σε είδη εσόδων. Τα έξοδα κατηγοριοποιούνται κατά γενικούς ή ειδικούς φορείς και κατά είδη εξόδων. Η ταξινόμηση αυτή διευκολύνει τις συγκρίσεις, αλλά δυσκολεύει την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων κι αυτό συμβαίνει επειδή τα δημόσια έξοδα εμφανίζουν μόνο τις εισροές και όχι τις εκροές τους. Οι προϋπολογισμοί προγραμμάτων ξεδιαλύνουν αυτήν την κατάσταση δίνοντας έμφαση στον στόχο και κατατάσσοντας τα έσοδα και τα έξοδα κατά πρόγραμμα. Με αυτόν τον τρόπο αξιολογούνται τα προγράμματα, ελέγχεται η αποδοτικότητα και υπολογίζεται το κόστος κάθε προγράμματος.

5) Ανάλογα με την θέση τους, οι προϋπολογισμοί χωρίζονται σε:

- Κύριους προϋπολογισμούς και προσαρτημένους προϋπολογισμούς:
Στον κύριο προϋπολογισμό αντιστοιχούν και άλλοι προϋπολογισμοί που παρόμοιοι με αυτόν και το πλεόνασμά τους πηγαίνει στον κύριο προϋπολογισμό σαν έσοδο, ενώ το έλλειμμά τους το καλύπτει ο κύριος προϋπολογισμός. Αυτοί είναι οι προσαρτημένοι προϋπολογισμοί.

2.4.ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΗ

2.4.1.ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ως δημόσιο χρέος χαρακτηρίζουμε όλες τις οφειλές του ευρύτερου δημόσιου τομέα σε χρηματικές μονάδες. Στην έννοια του ευρύτερου δημόσιου τομέα μπορούμε να συμπεριλάβουμε την κυβέρνηση, την νομαρχία, τον δήμο κλπ ενός κράτους.

Το δημόσιο χρέος, όταν ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός αποδειχθεί ελλειμματικός αυξάνεται από έτος σε έτος κατά το ποσό του ελλείμματος, ή αντίστροφα μειώνεται κατά το ποσό του πλεονάσματος. Δηλαδή, το δημόσιο χρέος ισούται με τον ιδιωτικό πλούτο, αφού οι ιδιώτες λαμβάνουν από το δημόσιο όσα τους χρωστάει.

2.5.ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥΣ

Ο κρατικός δανεισμός χωρίζεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τον εσωτερικό και τον εξωτερικό δανεισμό. Στον εσωτερικό δανεισμό ανήκουν τα δάνεια που παίρνει το κράτος από το εσωτερικό της χώρας, ενώ στον εξωτερικό τα δάνεια που παίρνει το κράτος από το εξωτερικό της χώρας.

Υπάρχουν όμως αρκετές διαφορές ανάμεσα σε αυτές τις δύο κατηγορίες. Αυτές είναι:

- 1) Οι οικονομικοί πόροι δεν αυξάνονται από τον εσωτερικό δανεισμό, σε αντίθεση με τον εξωτερικό, ο οποίος τους αυξάνει. Όταν οι φορείς του δημοσίου παίρνουν δάνειο από το εσωτερικό τμήμα της χώρας, χρησιμοποιούν πόρους όμοιους με εκείνους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο ιδιωτικό κομμάτι της οικονομίας. Αντιθέτως, όταν οι φορείς του δημοσίου παίρνουν δάνειο από το εξωτερικό τμήμα της χώρας, χρησιμοποιούν νέους ξένους πόρους, οι οποίοι δημιουργούνται από εξωτερικές πηγές και όχι τους ήδη υπάρχοντες. Με αυτόν τον τρόπο αυξάνεται ο αριθμός των διαθέσιμων πόρων.
- 2) Με τον εσωτερικό δανεισμό επηρεάζεται η ζήτηση αρνητικά, ενώ παράλληλα μειώνεται και η αγοραστική δύναμη. Με τον εξωτερικό δανεισμό, δεν υπάρχει καμία επιρροή στην ζήτηση και για αυτόν τον λόγο, η κάλυψη των δαπανών του δημοσίου προτιμάται να γίνεται με εξωτερικό δανεισμό για να αυξάνεται και η ζήτηση κι όχι με εσωτερικό.
- 3) Ο εσωτερικός δανεισμός δεν δημιουργεί συναλλαγματικές κινήσεις στην οικονομία, σε αντίθεση με τον εξωτερικό. Έτσι, ο εξωτερικός δανεισμός βελτιώνει το ισοζύγιο των πληρωμών την στιγμή που λαμβάνεται το δάνειο, αλλά παράλληλα επιβαρύνει την οικονομία κατά την εξόφληση αυτού.
- 4) Στον εσωτερικό δανεισμό τα κεφάλαια και οι τόκοι αφορούν κάτοικους της ίδιας χώρας, ενώ στον εξωτερικό κάτοικους ξένων χωρών. Κατά συνέπεια ο εσωτερικός και ο εξωτερικός δανεισμός, επιδρούν με διαφορετικό τρόπο στην διανομή του εισοδήματος.

2.6.ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Τα παραγωγικά κρατικά δάνεια αυξάνουν τα φορολογικά έσοδα, αλλά και το Εθνικό Εισόδημα. Επειδή τα παραγωγικά κρατικά δάνεια επιδρούν τόσο στα έσοδα όσο και στα έξοδα του προϋπολογισμού, έχουμε ως αποτέλεσμα μια επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Επίσης, έχουν την δυνατότητα να επιβαρύνουν τον κρατικό δανεισμό από τη χρονική στιγμή που συνάπτεται το δάνειο, μέχρι την στιγμή που εκδηλώνεται η αποδοτικότητα του δανείου αυτού.

Τα καταναλωτικά κρατικά δάνεια σε αντίθεση με τα παραγωγικά, επιδρούν μόνο στα έξοδα του προϋπολογισμού, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται ο κρατικός δανεισμός και να αυξάνονται τα δάνεια αυτά με την πληρωμή τόκων. Το δημόσιο χρέος καθορίζει το μέγεθος της επιβάρυνσης που θα έχουν τα δάνεια επιβάρυνση αυτή καθορίζεται επίσης και από άλλους όρους, όπως είναι το υψηλό επιτόκιο και το γρήγορο χρονικό διάστημα εξόφλησης του δανείου. Οι δύο αυτοί όροι, δημιουργούν μεγάλη επιβάρυνση στον κρατικό δανεισμό.

2.7.ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΡΕΟΚΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το 1827 συνέβη η πρώτη χρεοκοπία της χώρας μας, με αφορμή την αδυναμία να πληρωθούν τα δάνεια ανεξαρτησίας, τα οποία τελικά δεν δόθηκαν για την

ανεξαρτησία της χώρας μας. Το 1830, με την χρεοκοπία αυτή της χώρας μας οι μεγάλες δυνάμεις σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Λονδίνου, είχαν το δικαίωμα να μπαίνουν όποτε εκείνοι ήθελαν στην χώρα μας, γιατί εμείς είχαμε χρέος σε αυτούς.

Το 1843 συνέβη η δεύτερη χρεοκοπία της Ελλάδος. Στις 3 Σεπτέμβρη του ίδιου έτους ο λαός μας διεκδίκησε το Σύνταγμα, αλλά επειδή δεν είχε την δυνατότητα να πληρώσει τους χρηματιστές του μας υπέβαλλαν την πρώτη κατοχή. Η κατοχή αυτή ήταν η χειρότερη της χώρας μας και κράτησε σχεδόν μία δεκαετία. Η αιτία αυτής ήταν η καταβολή του χρέους που είχαμε απέναντι στις μεγάλες δυνάμεις και συγκεκριμένα την Αγγλία και τη Γαλλία. Τον Οκτώβριο του 1862 ο λαός εξεγέρθηκε, εξουδετέρωσε τους Άγγλους και τους Γάλλους, έδιωξε τον Όθωνα και δημιούργησε ένα νέο Σύνταγμα, την δημοκρατική της Ευρώπης.

Το 1893 έλαβε χώρα και η τρίτη χρεοκοπία στην Ελλάδα, η οποία είναι και η πιο διαδεδομένη με την φράση «*Δυστυχώς επιτωχέυσαμεν*» του Χαρίλαου Τρικούπη. Διαπραγματεύτηκε η κυβέρνηση με τους δικαιούχους των ομολόγων και ο Τρικούπης είπε: «Τι θέλετε να κάνουμε τώρα; Να σας τα δώσουμε όλα άμα θέλετε, με εξαίρεση δυο πράγματα. Δεν παραχωρούμε την εθνική κυριαρχία της χώρας, δεν παραχωρούμε το δημόσιο ταμείο.» Οι ομολογιούχοι αντέδρασαν και κήρυξαν τον πόλεμο του 1897 για να κερδηθεί ο οικονομικός έλεγχος το 1898. Οι δανειστές ήθελαν να πληρώνονται σε χρυσό και τότε μπήκε στην χώρα μας η χρυσή δραχμή, η οποία δημιούργησε νέα χρέη. Έτσι, δημιουργήθηκε κύκλος δανεισμού.

Η τελευταία χρεοκοπία έλαβε χώρα το 1932 και ήταν του Βενιζέλου. Κατά τη διάρκεια της χρεοκοπίας αυτής απολύθηκαν πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθηγητές και παράλληλα έκλεισαν τα 2/3 σχεδόν των σχολείων. Στην συνέχεια εφαρμόστηκε η διδακτορία του Μεταξά, ο οποίος κατάσχεσε τα πάντα τόσο από τις τράπεζες, όσο και από το δημόσιο ταμείο και πλήρωσε τους ξένους χρηματιστές.

Το 1964, μετά από δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια τα χρέη υπήρχαν ακόμα. Τότε υπογράφηκε η τελική ρύθμιση αυτών των χρεών από τον Κωνσταντίνο Μητσοτάκη, με την οποία ανέλαβε όλα τα χρέη που είχε η χώρα μας από το 1821 και μετά, μαζί με τους αντίστοιχους τόκους τους. Αποφάσισαν να πληρώσουν αυτά τα προπολεμικά χρέη έπειτα από 45 χρόνια, δηλαδή το 2009. Μέσα σε τρία χρόνια ίδιας κυβέρνησης, το χρέος τετραπλασιάστηκε, κυρίως από τον εξωτερικό δανεισμό και εκφράστηκε σε νόμισμα του ευρώ. Ο κόσμος δεν είχε τη δυνατότητα να αποταμιεύει χρήματα με αποτέλεσμα τα νοικοκυριά να έχουν να πληρώσουν μόνο τα απαραίτητα. Αυτός ήταν ο λόγος που το 2010 το 77% του διαθέσιμου εισοδήματος της χώρας μας το χρωστάμε σε τραπεζικά χρέη.

Στις αρχές του 2009 η Ελλάδα μπήκε στην λεγόμενη οικονομική κρίση. Στις 6 Μαΐου του 2010 η ελληνική βουλή ψήφισε το μνημόνιο και στις 8 του ίδιου μήνα δόθηκε το δικαίωμα ισχύος της δανειακής σύμβασης. Έκτοτε, τα χρόνια που ακολούθησαν είναι πολύ δύσκολα για όλους.

2.8.ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟ 1821 ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

1^η περίοδος: 1821-1893

Την περίοδο αυτή παρατηρήθηκαν τα δάνεια της ανεξαρτησίας, τα οποία υπολογίζονταν στις 2.800.000 λίρες. Το 1827 πραγματοποιήθηκε η πρώτη πτώχευση της χώρας μας. Έπειτα χορηγήθηκε ένα δάνειο 60.000.000 φράγκων από τις μεγάλες δυνάμεις, με αποτέλεσμα να πτωχέυσει η χώρα μας για δεύτερη φορά το 1843, αφού αδυνατούσε να εξοφλήσει αυτό το ποσό.

Από το 1843 έως και το 1878 δεν παρατηρούνται εξωτερικά δάνεια μια και οι ξένες αγορές ήταν κλειστές και το έλλειμμα του ελληνικού κράτους έφτασε τις 60.000.000 δραχμές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το κράτος να πουλήσει δημόσια περιουσία και 1.000 μετοχές της Εθνικής Τράπεζας. Το διάστημα 1821-1878 τα εσωτερικά δάνεια άγγιξαν τις 44.000.000 δραχμές, ενώ ο προϋπολογισμός τις 6.000.000 δραχμές. Έκτοτε το χρέος ήταν κυμαινόμενο και εκφραζόταν σε γραμμάρια. Τα εξωτερικά δάνεια της περιόδου 1879-1893 έφτασαν τα 643.000.000 φράγκα, με αποτέλεσμα το 1893 να κηρυχθεί η τρίτη πτώχευση.

2^η περίοδος: 1893-1922

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου συμφωνήθηκαν οκτώ εξωτερικά δάνεια ύψους 985.200.000 φράγκων, ενώ τα εσωτερικά τότε δάνεια ήταν ύψους 672.600.000 φράγκων.

3^η περίοδος: 1922-1932

Τα δάνεια που υπήρχαν μέχρι το 1922 χρησιμοποιήθηκαν για τις πολεμικές ανάγκες της χώρας μας. Το 1924 και συγκεκριμένα τον Δεκέμβριο αποφασίστηκε το προσφυγικό δάνειο το οποίο είχε ύψος 12.300.000 αγγλικές λίρες. Το 1925 η χώρα μας σύναψε το δάνειο των σιδηροδρόμων, το οποίο στοίχησε 10.500.000 δολάρια. Το 1926 δανείστηκε το Σουηδικό δάνειο ύψους 1.000.000 λιρών και το 1928 το τριμερές δάνειο ύψους 4.100.000 λιρών και 17.000.000 δολαρίων.

Το 1929 ακολούθησε το δάνειο αμερικανικής κυβέρνησης το οποίο στοίχησε 12.200.000 δολάρια. Κατά την χρονική διάρκεια 1922-1932 τα εξωτερικά δάνεια είχαν ύψος 1.015.000.000 φράγκα και τα εσωτερικά 2.209.000.000 δραχμές. Επομένως από το 1821 έως και το 1932 το εξωτερικό χρέος ανερχόταν στα 2.883.200.000 φράγκα, ενώ το εσωτερικό χρέος στις 12.946.400.000 δραχμές.

Στον προϋπολογισμό 1932 και 1933, έχουμε:

ΔΑΝΕΙΑ	ΧΡΥΣΑ ΦΡΑΓΚΑ
Δάνεια σε ξένο νόμισμα	1.963.800.000
Δάνεια σε δραχμές	396.500.00
Οφειλές σε τράπεζες	244.800.000
Κυμαινόμενο χρέος	77.700.000
Σιδηροδρομικό χρέος	184.400.000
Οφειλές για συμφωνία Λωζάννης	900.000
Σύνολο:	2.868.100.000

Τον Σεπτέμβριο του 1954 η χώρα μας αναγνώρισε χρέος αξίας 284.000.000 δολαρίων και δέχτηκε να πληρώσει το 30% αυτού του ποσού. Τα 204.000.000 δολάρια αντιπροσώπευαν το εξωτερικό χρέος, τα 45.000.000 το εσωτερικό και τα 35.000.000 δολάρια χρέος που αφορούσαν κυβερνήσεις. Το 1958 άρχισαν να εξυπηρετούνται τα δάνεια.

Μέχρι και το 1972 η Ελλάδα σύναψε 13 εσωτερικά και πολλά εξωτερικά δάνεια και τότε το χρέος ανήλθε στις 94.000.000.000 δραχμές. Τα δάνεια από το 1974 μέχρι και το 1979 σε δραχμές, ήταν ως εξής:

ΕΤΟΣ	ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ	ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
1974	17.000.000.000	5.300.000.000
1975	16.000.000.000	15.400.000.000
1976	35.800.000.000	1.000.000.000
1977	39.200.000.000	4.700.000.000
1978	36.000.000.000	14.600.000.000
1979	41.400.000.000	20.500.000.000

Την χρονική περίοδο 1966 έως και 1978, το συνολικό δημόσιο χρέος αυξήθηκε πολύ γρήγορα και το 1978 έφτασε τις 328.200.000.000 δραχμές. Το 1981 το εξωτερικό χρέος έφτασε τις 163.000.000.000 δραχμές και το 1988 τα 15.000.000.000 δολάρια. Το 1986, μέσα σε έξι χρόνια το εξωτερικό χρέος είχε ήδη εξαπλασιαστεί.

Στην δεκαετία του '90 το 25 % του συνολικού χρέους ήταν εξωτερικό. Το 1996 η χώρα πλήρωσε για τόκους του εξωτερικού 2.193.000.000 δολάρια.

Το 2004 η χώρα μας είχε εξωτερικό χρέος 25.000.000.000 ευρώ. Το ΑΕΠ του 2010 παγκοσμίως ήταν 60.000.000.000.000 δολάρια και το κρατικό χρέος της χώρας μας είναι το 1,22 % αυτού. Το συνολικό χρέος της χώρας μας είναι το 265 % του ΑΕΠ, ενώ το εξωτερικό χρέος το 252 % του ΑΕΠ. Οι χώρες στις οποίες χρωστάει η Ελλάδα είναι οι Η.Π.Α., η Αγγλία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Γερμανία, η Πορτογαλία αλλά και άλλες μικρότερες.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με άρθρο στους «Νιου Γιork Τάιμς» του Χανς Βέρνερ Ζιν, προέδρου του Γερμανικού Ινστιτούτου Μελετών Ifo και διευθυντή του Κέντρου Οικονομικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Μονάχου, η συνολική δανειοδότηση που έχει ήδη δοθεί προς την Ελλάδα, είναι 479.000.000.000 ευρώ.

3.Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

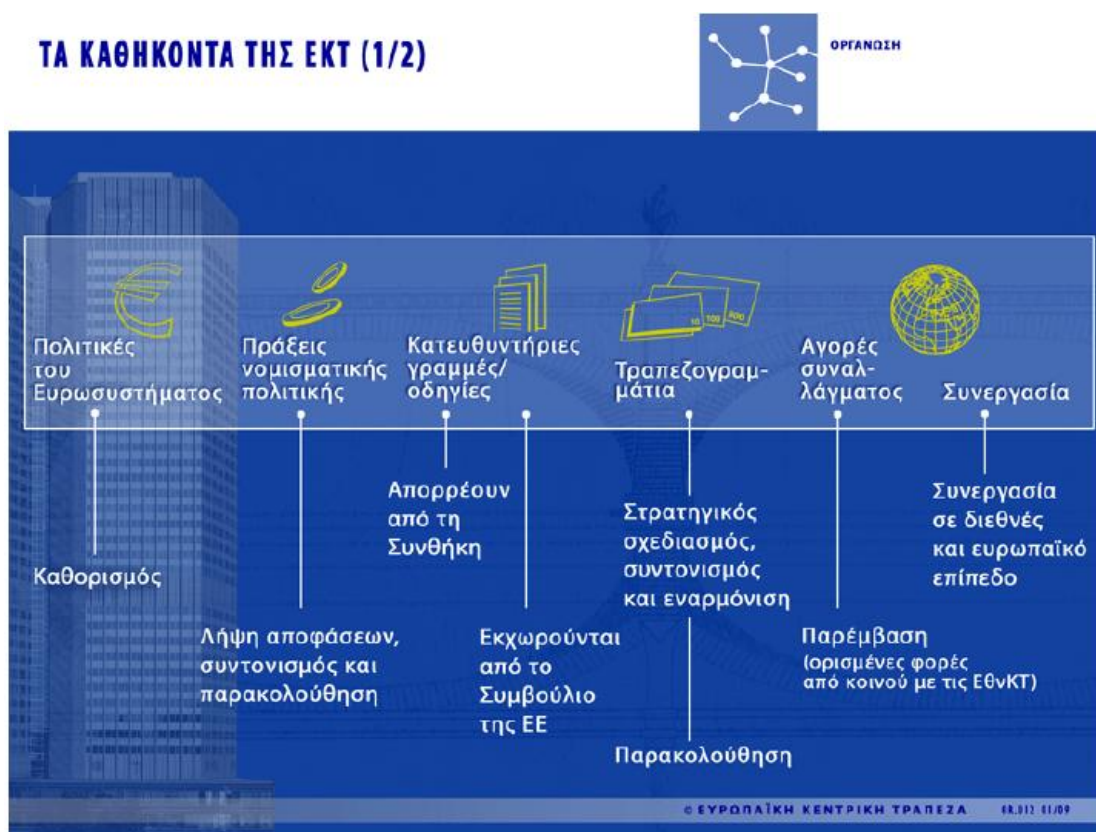
3.1.ΕΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η Ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα (Ε.Κ.Τ.) είναι η κεντρική τράπεζα για το ενιαίο νόμισμα της Ευρώπης, το ευρώ. Κύριο καθήκον της είναι η διατήρηση της αγοραστικής δύναμης του ευρώ. Η ζώνη του ευρώ αποτελείται από 16 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν υιοθετήσει το ευρώ από το 1999. Η Ε.Κ.Τ χαρακτηρίζεται από τις μεγαλύτερες τράπεζες παγκοσμίως και διαθέτει την ικανότητα να ρυθμίζει την νομισματική πολιτική του ευρώ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ευρώ χρησιμοποιείται από 300.000.000 Ευρωπαίους σαν το βασικό νόμισμα 16 χωρών – μελών της Ε.Ε. Η Ε.Κ.Τ. Ιδρύθηκε την 1η Ιουλίου 1998 με τα κεντρικά της γραφεία στην Φρανκφούρτη. Το μοντέλο της Ε.Κ.Τ στηρίζεται σε αυτό της Γερμανικής Bundesbank και της επίσης Γερμανικής Bundesbank. Στόχος της Ε.Κ.Τ είναι να κρατά τη σταθερότητα της νομισματικής πολιτικής μέσα στην Ευρωζώνη όπως και κάποια βασικά μεγέθη όπως ο πληθωρισμός και τα επιτόκια. Επίσης η Ε.Κ.Τ είναι υποχρεωμένη να στηρίζει και τις πολιτικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αποστολή της Ε.Κ.Τ είναι η διαχείριση του € και η εγγύηση της σταθερότητας των τιμών για περισσότερα από τα 2/3 των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ε.Κ.Τ είναι επίσης υπεύθυνη και για την χάραξη και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ. Για να εκπληρώσει την αποστολή της χρησιμοποιεί το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (Ε.Σ.Κ.Τ.) το οποίο καλύπτει τις 28 χώρες της Ε.Ε. Ωστόσο μόνο οι 16 από αυτές έχουν υιοθετήσει το ευρώ μέχρι και σήμερα. Οι χώρες αυτές είναι που αποτελούν τη ζώνη του ευρώ και οι κεντρικές τους τράπεζες μαζί με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα απαρτίζουν το λεγόμενο «ευρωσύστημα» .

	ΧΩΡΑ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ	ΕΝΤΑΞΗ
1	Αυστρία	Βιέννη	1 Ιανουαρίου 1995
2	Βέλγιο	Βρυξέλλες	Ιδρυτής
3	Βουλγαρία	Σόφια	1 Ιανουαρίου 2007
4	Κροατία	Ζάγκρεμπ	1 Ιουλίου 2013
5	Κύπρος	Λευκωσία	1 Μαΐου 2004
6	Τσεχία	Πράγα	1 Μαΐου 2004
7	Δανία	Κοπεγχάγη	1 Ιανουαρίου 1973
8	Εσθονία	Ταλίν	1 Μαΐου 2004
9	Φινλανδία	Ελσίνκι	1 Ιανουαρίου 1995
10	Γαλλία	Παρίσι	Ιδρυτής
11	Γερμανία	Βερολίνο	Ιδρυτής
12	Ελλάδα	Αθήνα	1 Ιανουαρίου 1981
13	Ουγγαρία	Βουδαπέστη	1 Μαΐου 2004
14	Ιρλανδία	Δουβλίνο	1 Ιανουαρίου 1973
15	Ιταλία	Ρώμη	Ιδρυτής
16	Λετονία	Ρίγα	1 Μαΐου 2004
17	Λιθουανία	Βίλνιους	1 Μαΐου 2004
18	Λουξεμβούργο	Λουξεμβούργο (πόλη)	Ιδρυτής
19	Μάλτα	Βαλέτα	1 Μαΐου 2004
20	Ολλανδία	Άμστερνταμ	Ιδρυτής
21	Πολωνία	Βαρσοβία	1 Μαΐου 2004

22	Πορτογαλία	Λισαβόνα	1 Ιανουαρίου 1986
23	Ρουμανία	Βουκουρέστι	1 Ιανουαρίου 2007
24	Σλοβακία	Μπρατισλάβα	1 Μαΐου 2004
25	Σλοβενία	Λιουμπλιάνα	1 Μαΐου 2004
26	Ισπανία	Μαδρίτη	1 Ιανουαρίου 1986
27	Σουηδία	Στοκχόλμη	1 Ιανουαρίου 1995
28	Ηνωμένο Βασίλειο	Λονδίνο	1 Ιανουαρίου 1973

Η ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα επιτελεί το έργο της με πλήρη ανεξαρτησία. Η Ε.Κ.Τ, οι Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες του Ευρωσυστήματος, αλλά και τα μέλη των οργανισμών λήψεων αποφάσεων δεν μπορούν να ζητούν ή να δέχονται υποδείξεις από τον οποιονδήποτε άλλον οργανισμό. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και οι κυβερνήσεις των κρατών – μελών οφείλουν να σέβονται αυτή την αρχή και να μην προσπαθούν να επηρεάσουν την Ε.Κ.Τ και τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες. Η Ε.Κ.Τ σε στενή συνεργασία με τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες προετοιμάζει και υλοποιεί τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα όργανα λήψης αποφάσεων του Ευρωσυστήματος, δηλαδή το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και το Γενικό Συμβούλιο.

3.2.ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ Ε.Κ.Τ.

Αντιθέτως με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αναλαμβάνει ελάχιστες αρμοδιότητες. Κύριο καθήκον της είναι να χαράσσει πολιτικές και να εξασφαλίζει πως οι αποφάσεις εφαρμόζονται με συνέπεια από τις ΕθνΚΤ.

Πιο συγκεκριμένα, η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για τα εξής:

- Καθορισμός πολιτικών του Ευρωσυστήματος: Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ είναι υπεύθυνο για την άσκηση νομισματικής πολιτικής που αφορά το ενιαίο νόμισμα. Για παράδειγμα, ορίζει τη σταθερότητα που θα έχουν οι τιμές, τον τρόπο με τον οποίο θα αναλύονται οι πληθωριστικοί κίνδυνοι κ.λπ.
- Να μπορεί να παίρνει αποφάσεις να οργανώνει τις πράξεις της νομισματικής πολιτικής: Η ΕΚΤ παρέχει στις ΕθνΚΤ όλα τα στοιχεία που χρειάζονται για να εκτελεστούν οι απαιτούμενες πράξεις και ελέγχει έπειτα αν είναι επιτυχής ή όχι.
- Την έκδοση νομικών πράξεων: Τα όργανα λήψης αποφάσεων μπορούν να εκδίδουν δεσμευτικές νομικές πράξεις μέσα στο Ευρωσύστημα, όπως οδηγίες, για τη διασφάλιση πως οι αποκεντρωμένες πράξεις είναι συνεπείς από τις ΕθνΚΤ. Επίσης, μπορούν να εκδίδουν τόσο κανονισμούς όσο και αποφάσεις, οι οποίες είναι δεσμευτικές έξω από το Ευρωσύστημα.
- Να δώσει την έγκριση για την έκδοση τραπεζογραμματίων: Αυτό το καθήκον συσχετίζεται με το στρατηγικό σχεδιασμό και το συντονισμό της παραγωγής καθώς και της έκδοσης τραπεζογραμματίων ευρώ. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό των δραστηριοτήτων του Ευρωσυστήματος στην έρευνα και ανάπτυξη, όπως και για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την ασφάλεια και την ποιότητα της παραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ. Επίσης, το Κέντρο Ανάλυσης Πλαστών φιλοξενείται από την ΕΚΤ, το οποίο ασχολείται με τα πλαστά τραπεζογραμμάτια και κέρματα, την κεντρική βάση η οποία ελέγχει τα πλαστά τραπεζογραμμάτια, όπως και το Διεθνές Κέντρο για την αποτροπή της παραχάραξης.
- Να μπορεί να παρέμβει σε αγορές του συναλλάγματος: Αν χρειαστεί, η ΕΚΤ αναλαμβάνει να συνεργαστεί και με τις ΕθνΚΤ. Η συνεργασία αυτή αφορά την αγοραπωλησία τίτλων σε όλες τις αγορές συναλλάγματος.
- Να προωθεί τη διεθνή και ευρωπαϊκή συνεργασία: η ΕΚΤ προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να παρουσιάζει τις απόψεις της σε διεθνές, ακόμα και ευρωπαϊκό επίπεδο, παίρνει μέρος σε συνεδριάσεις διαφόρων διεθνών και ευρωπαϊκών φορέων. Το Δεκέμβριο του 1998, η ΕΚΤ ορίστηκε ως η μόνη κεντρική τράπεζα παγκοσμίως, η οποία λειτουργεί ως παρατηρητής στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και έχει ενεργή συμμετοχή σε όλα τα συνέδρια της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΔΝΤ για ζητήματα σχετικά με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Για αυτόν τον λόγο, δημιουργήθηκε μόνιμη αντιπροσωπεία στην Ουάσιγκτον από την ΕΚΤ. Επίσης, λαμβάνει μέρος σε συνεδριάσεις της Ομάδας των 7 (G7), των 20 (G20) και της Διάσκεψης για τη Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ προσκαλείται συχνά σε συνεδριάσεις της Ομάδας Ευρώ (Eurogroup), τις ανεπίσημες συναντήσεις των Υπουργών Οικονομικών της ζώνης του ευρώ οι οποίες γίνονται κάθε μήνα και αυτά γίνονται στα πλαίσια ευρωπαϊκού επιπέδου. Τέλος, η ΕΚΤ μπορεί να παίρνει μέρος και σε συνεδριάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όποτε εξετάζονται διάφορα ζητήματα που αναφέρονται στους στόχους και στα καθήκοντα που πρέπει να έχει το Ευρωσύστημα.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι επίσης υπεύθυνη για τις εξής αρμοδιότητες:

- Την έκδοση εκθέσεων καταστατικού: η υποχρέωση για την υποβολή εκθέσεων ορίζεται στο Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (άρθρο 15). Η ΕΚΤ δημοσιεύει δελτίο ανά μήνα, ενοποιημένη λογιστική κατάσταση του Ευρωσυστήματος ανά εβδομάδα και έκθεση ανά έτος.
- Την παρακολούθηση όλων των χρηματοπιστωτικών κινδύνων: Κάνει αξιολόγηση στους κινδύνους που αναφέρονται σε τίτλους που είτε αγοράζονται σε κάποια επένδυση, είτε εγκρίνονται σαν ασφάλεια για τις πράξεις του Ευρωσυστήματος.
- Την άσκηση συμβουλευτικών λειτουργιών που αφορούν κοινοτικά όργανα και εθνικές αρχές: η ΕΚΤ δίνει "γνώμες" για σχέδια κοινοτικών και εθνικών νομοθετικών διατάξεων όταν αυτά σχετίζονται με τις αρμοδιότητές της.
- Τον χειρισμό πληροφοριακών συστημάτων: η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες έχουν δημιουργήσει πολλά λειτουργικά συστήματα ώστε να εκτελούν πράξεις σε αποκεντρωμένη βάση. Τα συστήματα είναι ακέραια για Ευρωσύστημα. Διαθέτουν πληροφοριακά συστήματα κι εφαρμογές οι οποίες οργανώνονται με βάση την ρύθμιση από τον κεντρικό κόμβο της ΕΚΤ.
- Τη διαχείριση συναλλαγματικών της διαθεσίμων: καθορίζει τις προτιμήσεις της σχέσης κινδύνου-απόδοσης των συναλλαγματικών διαθεσίμων που υπάρχουν σε μακροπρόθεσμο χρόνο (στρατηγική κατανομή περιουσιακών στοιχείων), κατευθύνει τη σχέση κινδύνου-απόδοσης ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς (τακτική κατανομή περιουσιακών

στοιχείων) κι επίσης παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις επενδύσεις και θέσπιση ολόκληρου του λειτουργικού πλαισίου.

4.ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

4.1.ΟΡΙΣΜΟΣ

Δανεισμός ή αλλιώς και δανειακή συναλλαγή, ονομάζουμε την κατάρτιση της δανειακής σύμβασης και την εφαρμογή των όρων της.

Στις μέρες μας, ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί έναν από τους πιο οικείους τρόπους που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να αντλήσουν κεφάλαια. Η χρήση ξένων κεφαλαίων βοηθάει στην αποτελεσματικότητα της επιχείρησης υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι το μέσο πραγματικό κόστος τους υπολείπεται της αποδοτικότητας των συνολικών κεφαλαίων.

Έτσι, η κάθε επιχείρηση ξεχωριστά θα πρέπει να διαλέγει το δάνειο που πρόκειται να πάρει βασιζόμενη στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές της, να προτιμήσουν τον πιο κατάλληλο τύπο δανεισμού.

- Ο τραπεζικός δανεισμός επιπλέον, χρησιμοποιείται και στην περίπτωση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, όταν τα κεφάλαια που ήδη έχει στην κατοχή της δεν είναι επαρκή. Σε κάθε τέτοια περίπτωση αυτή η εταιρεία έχει δύο επιλογές, ή θα αναζητήσει τα κεφάλαια που έχει ανάγκη στο δανεισμό είτε στην αύξηση του ιδίου κεφαλαίου της. Καλείται, στην ουσία, ο κάθε μέτοχος να εισφέρει νέα ποσά και στην περίπτωση που κάποιος δεν μπορέσει να ανταποκριθεί στην πρόσκληση, οι νέες μετοχές δίνονται σε τρίτους.
- Κατά την επιλογή δανεισμού, πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη το επιτόκιο, τα έξοδα, η φορολογική αντιμετώπιση για τον τύπο κάθε δανείου, η διάρκεια, το ποσό κάθε δόσης, αλλά και η περίοδος χάριτος.

4.2.ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ-ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

4.2.1.ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Ένα αμφισβητούμενο θέμα που απασχολεί πολλές μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις που επιθυμούν να χρηματοδοτηθούν είναι ο τραπεζικός δανεισμός. Σύμφωνα με τους Purietal. (2011) , ο τραπεζικός δανεισμός αποτελεί αντικείμενο συζήτησης τόσο για το πλεονεκτήματα που τον διακρίνουν όσο και για τα μειονεκτήματά του. Τα πλεονεκτήματα είναι τα εξής (Purietal2011):

- Είναι ένα μέσο που αντλεί κεφάλαια κι εξασφαλίζει το κεφάλαιο που χρειάζονται οι επιχειρήσεις.
- Το επιτόκιο δανεισμού δεν είναι υψηλό καθώς το ρίσκο που προέρχεται από κάθε δάνειο είναι μικρότερο από την πώληση των παγίων στοιχείων.
- Όσον αφορά την αποπληρωμή του δανείου, χαρακτηρίζεται από ευαρμοστία, η οποία προσαρμόζεται με ανάλογο τρόπο στις ανάγκες κάθε πελάτη.
- Η εταιρεία που χρηματοδοτείται έχει το προνόμιο να διατηρεί την κυριότητα όλων των παγίων στοιχείων της.
- Η τράπεζα δεν έχει το δικαίωμα να παρεμβάλλεται στην επένδυση που σκοπεύει να κάνει ο πελάτης.

4.2.2.ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Από την άλλη πλευρά, ο τραπεζικός δανεισμός χαρακτηρίζεται και από σημαντικά μειονεκτήματα όπως (Bharathetal. 2007):

- Οι δανειζόμενοι προκειμένου να διασφαλίσουν την ολοκληρωτική αποπληρωμή του δανείου του, υποχρεούνται να υποθηκεύσει ακίνητη περιουσία, να εκχωρούν έσοδα να προσημειώνουν περιουσιακά στοιχεία και να ενεχυριάζουν μετοχές.
- Όλες οι ενέργειες που χρειάζονται για να χορηγηθεί το δάνειο χρειάζονται αρκετό καιρό για να διεκπεραιωθούν, κ έτσι δεν υπάρχει η δυνατότητα άμεσης υλοποίησης της επένδυσης.
- Ένα ακόμη μειονέκτημα σημαντικό για τον οφειλέτη κυρίως, είναι η ύπαρξη κυμαινόμενου επιτοκίου.
- Σημαντική επίσης είναι η μη ύπαρξη φορολογικών ελαφρύνσεων.
- Η μερική μόνο χρηματοδότηση της επένδυσης.
- Επιπλέον, όσον αφορά τον επιχειρηματία, το γεγονός ότι η τράπεζα δεν έχει άμεση οικονομική ανάμειξη με την επένδυση, δεν του προσφέρει τις απαραίτητες συμβουλές που θα είχε σε άλλες περιπτώσεις. στερείται την παροχή συμβουλών που θα είχε σε άλλη περίπτωση.
- Τέλος, ένα από τα σημαντικότερα μειονεκτήματα είναι η πιθανή δυσκολία αποπληρωμής του δανείου.

Συνοψίζοντας, μπορούμε να πούμε πως ο τραπεζικός δανεισμός παρόλο που έχει αρκετά μειονεκτήματα τα οποία δε μπορούμε να παραβλέψουμε, ωστόσο παραμένει ένας ελκυστικός τρόπος χρηματοδότησης και αυτό λόγω του ότι υπήρχαν πολλά ισχυρά πλεονεκτήματα , όπως προαναφέραμε, τα οποία υπερσχύουν τις περισσότερες φορές.

4.3.ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)
- Ηνωμένα Έθνη
- Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (UNWTO)
- Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ILO)
- Παγκόσμια Τράπεζα
- Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (World Economic Forum)
- Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO)

Για περισσότερες πληροφορίες σας παραπέμπουμε στον ακόλουθο σύνδεσμο :

<http://www.rc.uoi.gr/index.php/efkairies-xrimatodotisis/foreis-xrimatodotisis>

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Δημόσια & Κοινοτική Ευρωπαϊκή (ΕΕ) Χρηματοδότηση

- Δημόσια & Κοινοτική Ευρωπαϊκή (ΕΕ) Χρηματοδότηση

Για περισσότερες πληροφορίες σας παραπέμπουμε στον ακόλουθο σύνδεσμο :

<http://www.kemel.gr/articles/piges-hrimatodotisis-i-idiotiki-hrimatodotisi>

4.4.ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Το τραπεζικό σύστημα εισήγαγε, τα τελευταία χρόνια, θεσμούς που καλύπτουν τις ανάγκες των επιχειρήσεων με σωστούς κι ασφαλείς τρόπους.

Οι βασικότεροι από τους θεσμούς, είναι οι παρακάτω:

1. Η πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
2. Το κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών (VentureCapital)
3. Εκχώρηση απαιτήσεων (Forfaiting)
4. Δικαιοκρισία (Franchising)
5. Η χρηματοδοτική μίσθωση (Leasing)

5.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

5.1.ΟΡΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:

Οικονομική κρίση ονομάζεται το φαινόμενο κατά το οποίο μια οικονομία διατρέχει μια συνεχή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας. Τα μακροοικονομικά μεγέθη μιας οικονομίας, αποτελούν την οικονομική δραστηριότητα μιας χώρας. Οι επενδύσεις, αποτελούν τον πιο σημαντικό δείκτη οικονομικής δραστηριότητας μια και αν υπάρξει κάποια αύξηση ή κάποια μείωση σε αυτές, τότε θα υπάρξει και στα άλλα οικονομικά μεγέθη.

5.2.ΑΙΤΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

Η Ελλάδα αναβίωσε την οικονομική κρίση πολλά χρόνια πριν, όμως πριν από 9 άρχισε να γίνεται πιο έντονη και φανερή. Πολλοί ρίχνουν τις ευθύνες στα δύο κόμματα που κυβέρνησαν την Ελλάδα μετά τη χούντα το 1974, λόγω του ότι δεν είχαν διαχειριστεί σωστά την οικονομία, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει πως όλα τα άλλα κόμματα ήταν αμέτοχα. Αξίζει να σημειωθεί πως παρόλα αυτά η Ελλάδα κατάφερε να συμπεριληφθεί στις 29 πιο αναπτυγμένες χώρες του κόσμου. Κύρια αίτια όλης αυτής της κατάστασης, με την Ελλάδα βρίσκεται στα πρόθυρα της πτώχευσης, αρχίζουν το 1981, όπου η τότε κυβέρνηση κατάφερε στο τέλος να μειώσει την ανεργία σε μεγάλα επίπεδα, όμως για να το καταφέρει αυτό εφάρμοσε μία πολιτική βάση της οποίας έγιναν πολλές προσλήψεις στο δημόσιο τομέα ,οι οποίες αποπληρωμές έγιναν με δανικά .Έτσι, όπως και ήταν αναπόφευκτο η παγκόσμια οικονομική κρίση του 2008 , μετά από ένα χρόνο έφτασε και στην Ελλάδα (παρόλο που η Ελλάδα δεν είχε κάνει επενδύσεις στην Ισλανδία όπως είχαν κάνει πολλές άλλες χώρες). Στη συνέχεια, πολλά στελέχη κομμάτων και μη, προσλαμβάνονται σε όλες της δημόσιες υπηρεσίες του κράτους, τακτική η οποία ακολουθήθηκε σε όλους τους χώρους της πολιτικής.

Μια τακτική πολύ γνωστή σε όλους μας επί εποχή τουρκοκρατίας, το λεγόμενο ρουσφέτι, που συνεχίστηκε ακλόνητα και από τα πρώτα κόμματα του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους. Το ρουσφέτι στην ουσία είναι το «μέσον» όπως λέμε και στη λαϊκή διάλεκτο όπου συνεπάγεται με το διορισμό σε δημόσιους φορείς από στελέχη του κυβερνώντος κόμματος ,συγγενών και φίλους τους. Έτσι μεσολαβώντας κάποιος έχοντας έστω και λίγη εξουσία στα χέρια του, οποιοσδήποτε πολίτης μπορούσε να διοριστεί σε οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία , ακόμη και ως μόνιμος. Ένα ακόμη αίτιο της κρίσης αυτής υπήρξε και η πολιτική διαφθορά και αδιαφάνεια των συναλλαγών, γεγονός που πραγματοποιείται σε πολλές χώρες μέσω αναθέσεων μεγάλων οικονομικών έργων σε κυβερνητικούς φίλους, επιχειρηματίες και άλλους παράγοντες, όπου για την ανάθεση των έργων αυτών έδιναν και δίνουν ακόμη και σήμερα , υπέρογκα χρηματικά ποσά. Κύριο θέμα στα εξώφυλλα των εφημερίδων τα τελευταία 30 χρόνια αποτέλεσαν τα σκάνδαλα της πολιτικής διαφθοράς στην Ελλάδα, αναφερόμενα ακόμη και σε περιπτώσεις υπουργών. Βέβαια δε χρειάζεται να αναφερθούμε στα τεράστια χρηματικά ποσά τα οποία υποτίθεται διατέθηκαν με σκοπό την κάλυψη ανάγκες εξοπλισμού για λόγους ασφαλείας της χώρας και τελικά κατέληξαν στο να σπαταληθούν άσκοπα για την αγορά άχρηστων και πανάκριβων όπλων. Τώρα ας αναφερθούμε σε ένα από τα σημαντικότερα αίτια της κρίσης που είναι η φοροδιαφυγή. Από τότε που δημιουργήθηκε το ελληνικό κράτος η φοροδιαφυγή αποτελεί ένα «σύστημα» το

οποίο εφαρμόζεται και με το παραπάνω στην Ελλάδα. Κυρίως όμως αυτό σύστημα το ακολουθούν αυτοί που ανήκουν στα ανθηρά οικονομικά κοινωνικά στρώματα (επιχειρηματίες και επαγγελματίες από όλους τους κλάδους) και όχι αυτοί που ανήκουν στην απλή εργατική τάξη. Όπως μπορούμε να παρατηρήσουμε τα τελευταία 30 χρόνια αμέτρητα κότερα, βίλλες και πολυτελέστατα αυτοκίνητα έχουν κατακλίσει την Ελλάδα από μια νέα γενιά νεόπλουτων. Τεράστιες εκτάσεις γης με ασύγκριτη φυσική ομορφιά της δημόσιας κληρονομιάς μας πουλήθηκαν χωρίς δεύτερη σκέψη με μεσολαβητές ακόμα και μοναχούς. Ακόμη, μεγάλοι δασικοί χώροι, παραλίες και γενικότερα δημόσια εδάφη καταπατήθηκαν και χτίστηκαν πάνω τους παράνομες κατοικίες και παρόλο που το κράτος φάνηκε να μεριμνεί για το συγκεκριμένο φαινόμενο στέλνοντας μπουλντόζες στις ανάλογες περιοχές με σκοπό να ξηλώσει όλα αυτά τα παράνομα κτίσματα, αυτό συνέβη ελάχιστες φορές. Ένα άλλο γεγονός το οποίο έχει συντελέσει στην κρίση αυτή ήταν και ο δυσέλεγκτος δανεισμός από τις τράπεζες. Από τη στιγμή που βγήκε στην αγορά η πιστωτική κάρτα τα χρήματα που χάθηκαν λόγω δανεισμών, οι οποίοι ήταν αδύνατον να αποπληρωθούν μέσω των δόσεων τους ήταν δισεκατομμύρια. Αμέτρητοι καταναλωτές δανείστηκαν για να αγοράσουν από ψυγεία και κουζίνες μέχρι υπερπολυτελή σκάφη και αυτοκίνητα. Ωστόσο χιλιάδες σπίτια και αυτοκίνητα κατασχέθηκαν από τη στιγμή που δεν μπορούσαν οι καταναλωτές να πληρώσουν τα δάνεια που είχαν πάρει. Εκτός της κακής διαχείρισης της εσωτερικής οικονομίας όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ένα άλλο βασικό αίτιο της σημερινής οικονομικής κρίσης που έχει κυριεύσει την Ελλάδα και άλλα ευρωπαϊκά κράτη είναι η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης στην Ελλάδα γινόταν όλο και πιο έντονο. Πολλοί επενδυτές, τόσο τοπικοί όσο και ξένοι, προτίμησαν να επενδύσουν στις χώρες με φθηνό εργατικό δυναμικό, παρόλο που η Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες χώρες της δυτικής Ευρώπης έχει από τους χαμηλότερους μέσους μισθούς. Πάρα πολλές τοπικές επιχειρήσεις έκλεισαν ενώ ταυτόχρονα πολλοί Έλληνες επιχειρηματίες στράφηκαν και λειτούργησαν εργοστάσια στις βαλκανικές χώρες. Όσον αφορά τον ελληνικό εμπορικό στόλο και την ελληνική ναυτιλία όπου παλιότερα αποτελούσε το κύριο μέσο εισαγωγής συναλλάγματος της Ελλάδας, ναι μεν σήμερα συνεχίζει να είναι από τους σημαντικότερους κλάδους στον κόσμο, όμως τα πιο πολλά πλοία πλέον είναι κάτω από “φτηνές σημαίες” με το 90% περίπου των πληρωμάτων να αποτελείται από ξένους, κυρίως από την Ασία και τα κράτη της ανατολικής Ευρώπης. Εξίσου σημαντική ήταν και η συμμετοχή της Ε.Ε. στο πλήγμα της αγροτικής, κυρίως, οικονομίας. Τρανταχτό παράδειγμα της περίπτωσης αυτής είναι η επιδότηση που είχε δοθεί τότε για το κλείσιμο του εργοστασίου παράγωγης ζάχαρης που βρισκόταν στη Λάρισα. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως και ο κλάδος της αλιείας είχε πληγεί πολύ λόγω των νέων νόμων που ψηφίζονταν περί προστασίας του θαλασσιού πλούτου.

5.3.ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ:

Από το 2008 οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης ήταν ήδη ορατές. Πλησιάζοντας το 2008, οι καθарές επενδύσεις σαν σύνολο μειώθηκαν σχεδόν στο 8% του ΑΕΠ, δηλαδή κατά 4,5 εκατοστιαίες μονάδες σε συγκριτικά με το προηγούμενο έτος.

Αυτό αφενός προαναγγέλλει την μείωση των εισοδημάτων και αφετέρου την καθυστέρηση να υλοποιηθούν τα ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια, αφού όπως ήταν και αναμενόμενο, υπήρξε μείωση της ζήτησης, χαρακτηριστικό της οικονομικής κρίσης. Επιπλέον, ως καθρέφτης των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις όσον αφορά τον δανεισμό, ήταν η κάμψη των επενδύσεων. Μέχρι τον Ιούνιο περίπου του 2009, τότε που είχε αρχίσει η οικονομική κρίση, όλες οι κυβερνήσεις των αναπτυσσόμενων καπιταλιστικών χωρών, κάθε φορά που ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα χρειαζόταν οικονομική ενίσχυση, το χρηματοδοτούσε με αποτέλεσμα να τη μεγάλη ανάπτυξη του δημοσιονομικού ελλείμματος καθώς και του δημόσιου χρέους. Η Ελλάδα δανείστηκε συνολικά 28 δις ευρώ για την άμεση στήριξη του τραπεζικού συστήματος και για εγγυήσεις. Με άλλη διατύπωση, λόγω της κρίσης ένα μέρος του ιδιωτικού χρέους μετατράπηκε σε δημόσιο. Σημαντικό είναι να γνωστοποιηθεί πως η οικονομική κρίση έχει και σοβαρές επιπτώσεις στο ίδιο το άτομο και την ψυχολογία του. Μέσω της κρίσης αυτής οδηγείται σε ανεργία, επισφαλή εργασία, και τελικά στην φτώχεια, όπου όλα αυτά μαζί σε οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αρκετά εύκολα ψυχικές διαταραχές στους ανθρώπους. Επίσης, η ανεργία με τη σειρά της οδηγεί στην αύξηση της καθημερινής κατανάλωσης αλκοόλ, στις αυτοκτονίες, στην ενδοοικογενειακή βία, αλλά και στη μείωση των θανάτων που προέρχονται από τροχαία ατυχήματα κατά 1,4%. Ειδικότερα η φτώχεια συνδέεται άμεσα με την έντονη εμφάνιση ασθενειών αφού τα άτομα εξαναγκάζονται να ζουν σε απαξιωμένο περιβάλλον, να μην τρέφονται σωστά και με τις σωστές ποσότητες, καθώς και να εργάζονται σε ανθυγιεινά και επικίνδυνα για την υγεία τους αλλά και τη ζωή τους περιβάλλοντα.

5.4.ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ:

1.4.1.ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Από τις αρχές του 2010 είχαν αρχίσει να γίνονται εμφανείς οι επιπτώσεις της κρίσης στην Ελλάδα. Οι αγορές κεφαλαίων, το τραπεζικό σύστημα καθώς και οι πιστωτικές και νομισματικές εξελίξεις ήταν κάποιοι από τους τομείς που επηρεάστηκαν αρκετά. Σημαντική συρρίκνωση εμφανίστηκε στις καταθέσεις και μάλιστα η χορήγηση τραπεζικής χρηματοδότησης περιορίστηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα. Εμφανής ήταν η άνοδος των επιτοκίων των τραπεζών, των κρατικών ομολόγων καθώς και η ραγδαία πτώση των τιμών των μετοχών. Τα τραπεζικά συστήματα μη έχοντας άλλη επιλογή δέσμευσαν κεφάλαια για προβλέψεις δεδομένης της σημαντικής αύξησης των προβληματικών στοιχείων ενεργητικού αφού νωρίτερα είχαν αποκοπεί από τις διεθνείς αγορές χρήματος και ομολόγων και επομένως είχαν παρουσιάσει σημαντικές ζημιές. Η Πολιτεία και η Τράπεζα Ελλάδος υποχώρησαν λίγο όσο αφορά τις πιέσεις επί της ρευστότητας των τραπεζικών συστημάτων και με πόρους που έφτασαν στη χώρα μας, μέσω της δεύτερης δανειακής σύμβασης, άρχισαν να αποκαθιστούν την κεφαλαιακή βάση των τραπεζών (2012). Την ίδια χρονιά πολλά αρνητικά φαινόμενα έφτασαν στο τέλος τους. Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων άρχισαν να μειώνονται όπως και τα επιτόκια των τραπεζών, οι συνεχείς εκροές καταθέσεων σταμάτησαν, οι τιμές των μετοχών άρχισαν να ανακάμπτουν και η ρευστότητα των τραπεζικών συστημάτων να αποκαθίσταται σιγά-σιγά. Πιο συγκεκριμένα, το 2013

πραγματοποιήθηκε η επανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, η αναδιοργάνωση και η βελτίωση του τραπεζικού συστήματος καθώς και ελάχιστες εκροές καταθέσεων.

Οι ρυθμοί μείωσης των δανείων προς τον ιδιωτικό τομέα συγκρατήθηκαν παράλληλα με περιορισμό της χρηματοδοτικής εξάρτησης των εμπορικών τραπεζών από την κεντρική τράπεζα, καθώς τα πιστωτικά ιδρύματα απέκτησαν ξανά πρόσβαση στη διασυνοριακή διατραπεζική αγορά, ενώ η καθοδική πορεία των τραπεζικών επιτοκίων και των μακροπρόθεσμων αποδόσεων μειώθηκε.

Οι ευνοϊκή πορεία θα συνεχίζεται όσο δεν παρατηρείται το αίσθημα της αβεβαιότητας και μάλιστα σε συνδυασμό και με την συνεχόμενη οικονομική ανάπτυξη θα επιταχυνθεί κατά πολύ. Στην άνοδο της οικονομικής δραστηριότητας σημαντικό ρόλο θα παίξουν η υποχώρηση του κόστους των κεφαλαίων η αποκατάσταση της ρευστότητας και σαφώς η εσωτερική δημιουργία ιδίων κεφαλαίων στις τράπεζες. Σχετικά με την Ελλάδα, το τραπεζικό της τμήμα δεν συμμετείχε στην κρίση του δημόσιου χρέους στα τέλη του 2009. Αντίθετα, το τμήμα αυτό ήταν που επηρεάστηκε κατά ένα σημαντικό βαθμό από την κρίση. Ως ένα σημείο κατάφερε να σταθεί ανεπηρέαστη ξεπερνώντας όλα τα εμπόδια στηριζόμενη από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Πολιτεία, αποσοβώντας έτσι την απότομη πιστωτική συρρίκνωση. Τα συναισθήματα που κυριαρχούσαν πλέον ήταν τρόμος, αναστάτωση και αβεβαιότητα. Άμεσο αποτέλεσμα όλου αυτού ήταν η σημαντική μείωση εκροών από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Πολλά νοικοκυριά ξαφνικά άρχισαν να καταθέτουν τα χρήματά τους στο εξωτερικό ενώ παράλληλα παρατηρήθηκε και αύξηση της εκτιμώμενης εγχώριας νομισματικής κυκλοφορίας. Οι εκροές των καταθέσεων και ο αποκλεισμός από την διεθνή αγορά χρημάτων και ομολόγων προκάλεσαν σοβαρές πιέσεις στη ρευστότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων. Από την άλλη πλευρά, η αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους και η χειροτέρευση της ποιότητας των χαρτοφυλακίων δανείων λόγω της ύφεσης προκάλεσαν διάβρωση της κεφαλαιακής βάσης του τραπεζικού συστήματος. Τα τραπεζικά συστήματα όμως δεν έκατσαν αμέτοχα απέναντι σε όλο αυτό αλλά ενέργησαν αυξάνοντας τα επιτόκια καταθέσεων προθεσμίας καθώς και μειώνοντας τις καταθέσεις. Όμως, για να σταματήσουν οι εκροές έπρεπε πρώτα να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης όσον αφορά τις οικονομικές προοπτικές της Ελλάδας, όπως και έγινε. Έτσι, τα επιτόκια καταθέσεων όπου από τότε που πρωτοεμφανίστηκε η κρίση μέχρι τον Ιούνιο του 2012, είχαν μία ανοδική τάση, άρχισε να παρατηρείται μία σημαντική πτώση αυτών. Όμως, όσο οι οικονομική πορεία της χώρας παρουσιάζει ανοδική πορεία, ενώ παράλληλα διατηρείται το κλίμα εμπιστοσύνης, τόσο μειώνονται και οι εκροές. Παρόλα αυτά, το απόθεμα των εγχώριων καταθέσεων θα αυξάνεται διότι η ζήτηση καταθέσεων θα ενισχύεται εξαιτίας της ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας.

Τα τελευταία χρόνια δεν υπήρχε μεταβολή στην τραπεζική χρηματοδότηση και την πίστωση. Η Τράπεζα Ελλάδος θέλησε να ενισχύσει τα πιστωτικά ιδρύματα και η ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος έγινε εκ μέρους της. Η πιστωτική έκταση υποχώρησε συγκρατημένα λόγω της ενισχυμένης ρευστότητας, με αποτέλεσμα η υποχώρηση αυτή να είναι μικρότερη από αυτή των καταθέσεων και του ΑΕΠ, με υψηλότερη όλων την υποχώρηση των καταναλωτικών. Η κεφαλαιακή ενίσχυση τραπεζών με την ανάληψη μετοχών από το δημόσιο και η κάλυψη ομολόγων τραπεζών στα τέλη του 2008 κι ο εφοδιασμός που έγινε στο κοινό με τραπεζογραμματία από τα τέλη του 2009 κι εξής με σκοπό να ικανοποιείται η αυξημένη ζήτηση, αποτέλεσαν εξίσου σημαντικά μέτρα πολιτικής.

Στις αρχές της οικονομικής κρίσης, υπήρξε αύξηση στα επιτόκια που αντιστοιχούσαν σε τραπεζικά δάνεια, επειδή παράλληλα αυξήθηκαν τα επιτόκια των καταθέσεων κι ο πιστωτικός κίνδυνος και επειδή έπρεπε να περιοριστούν οι πιστώσεις. Στα μέσα του 2011, υπήρξε υποχώρηση του ονομαστικού επιτοκίου για κάθε κατηγορία δανείων με τη βοήθεια διάφορων παραγόντων.

Όσο υπάρχει κρίση, υπάρχει και επιτόκιο καταθέσεων. Σε ένα περιβάλλον όπου η οικονομία ανακάμπτει:

1. Θα υπάρξει εμπιστοσύνη προς τις τράπεζες, με αποτέλεσμα αυτές να μπορούν αν μπουν στην διεθνή αγορά
2. Θα μπαίνουν επιπλέον τραπεζογραμμάτια στους τραπεζικούς λογαριασμούς
3. Θα έχουμε αύξηση της ζήτησης σε καταθέσεις λιανικής
4. Με την επένδυση των κερδών και την αποτελεσματική διαχείριση των προβλημάτων του ενεργητικού, θα βελτιωθεί η επάρκεια των τραπεζών.

Όλα τα παραπάνω, θα βοηθήσουν στη δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων έτσι ώστε να αυξηθεί η προσφορά των τραπεζικών δανείων, αφού υπάρξει και μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Η εξέλιξη της κρίσης βασίζεται στις διαφορές αποδόσεων μεταξύ των μακροπρόθεσμων κρατικών ομολόγων Ελλάδας και Γερμανίας. Η διαφορά αυτή παρατηρήθηκε στο τέλος του 2009 και η μέγιστη τιμή της στην αρχή του 2012, ακριβώς πριν την αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους. Στα μέσα του 2012, με τη δημιουργία κυβέρνησης συνεργασίας και την παραμονή της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ, η διαφορά αυτή μειώθηκε. Τότε, περιορίστηκαν οι ανισορροπίες στην οικονομία και έγινε αναδιάρθρωση του τραπεζικού συστήματος.

Το μερίδιο των πιστωτικών ιδρυμάτων από 65% του ενεργητικού των τραπεζών, ξεπέρασε το 90% το 2013, λόγω των εξαγορών σε συνδυασμό με την ανακεφαλαιοποίηση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αξιοποίηση συνεργειών και την δημιουργία πιο ανθεκτικών τραπεζών.

Το 2013, δημιουργήθηκαν κέρδη από πιστωτικά ιδρύματα λόγω μη επαναλαμβανόμενων γεγονότων. Το χρονικό διάστημα 2010-2012, εξαιτίας της αναδιάρθρωσης του δημόσιου χρέους, οι τράπεζες παρατήρησαν πολλές ζημιές. Αρνητικά επήρσε η αύξηση που είχαν τα επιτόκια καταθέσεων και η ανάγκη για έκτακτη χρηματοδότηση από την Τράπεζα Ελλάδος, ενώ παράλληλα τα έσοδα από τόκους μειώθηκαν.

Εν κατακλείδι, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να παρέχουν σωστές τραπεζικές υπηρεσίες και ορθή διαχείριση των όλων προβλημάτων.

5.5.Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ:

Η αλλαγή της χρηματοοικονομικής κρίσης σε κρίση χρέους έχει δυσκολέψει την κάλυψη των αναγκών των τραπεζών, με αποτέλεσμα να εμφανίζουν δυσκολίες. Οι πολίτες χρησιμοποιούν τις αποταμιεύσεις που έχουν, με αποτέλεσμα οι καταθέσεις να μειώνονται. Οι ελληνικές τράπεζες έρχονται σε δύσκολη θέση, επειδή αδυνατούν να εξασφαλίσουν πόρους και μειώνεται η χρηματοδοτική τους βάση εξαιτίας της δημοσιονομικής κρίσης. Το μόνο που ελπίζουν, είναι να αναπληρωθεί η χαμένη δανειοδότηση.

Τα τελευταία χρόνια οι τράπεζες είδαν την κερδοφορία τους μηδενίζεται, καθώς έρχονται αντιμέτωποι με μεγάλο ποσοστό επισφαλειών και πληρώνουν πολύ υψηλά επιτόκια στις καταθέσεις τους, που λόγω της ύφεσης δεν μπορούν να μετακινήσουν. Γεγονότα όπως:

- Ο σχηματισμό πολιτικής αυξημένων προβλέψεων που ακολουθήθηκε και το 2010.
- Η μείωση των λειτουργικών εσόδων, όπου μειώθηκαν σε σύγκριση με το 2009.
- Η καταγραφή ζημιών από χρηματοοικονομικές πράξεις.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των εγχώριων τραπεζών και των ομίλων τους ενδυναμώθηκε το 2010. Παρόλο των οικονομικών συνθηκών οι τράπεζες αυξήθηκαν στο 13,8% από 13,2% το 2009 και οι τραπεζικοί όμιλοι στο 12,2% από 11,7%, ενώ παράλληλα αυξήθηκε ελάχιστα ο δείκτης βασικών κεφαλαίων, λόγω της αύξησης των επιτοκίων ίδιων κεφαλαίων και την μείωση του σταθμισμένου ως προς τον κίνδυνο ενεργητικού κατά συνέπεια το εγχώριο τραπεζικό σύστημα βελτίωσε την κεφαλαιακή του βάση και να κρατήσει τη κεφαλαιακή του επάρκεια σε επίπεδο υψηλότερο των ελάχιστων απαιτούμενων.

Ο δείκτης αποτελεσματικότητας (λειτουργικά έξοδα προς λειτουργικά έσοδα) παρουσίασε μια μικρή χειροτέρευση, όπως φαίνεται από την αύξηση του σχετικού δείκτη, τόσο σε επίπεδο τραπεζών όσο και σε επίπεδο τραπεζικών ομίλων από 57,7% το 2009 σε 62,3% το 2010 και από 54,9 σε 58,2% το 2010, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Τράπεζας Ελλάδος, το Δεκέμβριο του 2010 αυξήθηκε τόσο ο λόγος των δανείων σε καθυστέρηση ως προς τα δάνεια για καταναλωτική πίστη όσο κι ο λόγος αυτών προς το σύνολο των δανείων στεγαστικής πίστης.

Η χειροτέρευση του οικονομικού φαινομένου στην Ελλάδα το 2010 και η μείωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών ήταν αποτέλεσμα της αύξηση των καθυστερούμενων δανείων. Επίσης κατά τη διάρκεια του 2010 η συντηρητική πολιτική δανεισμού από τις τράπεζες συνεχίστηκε, με σκοπό τη βαθμηδόν καλύτερευση του χαρτοφυλακίου των δανείων τους προς τα νοικοκυριά. Τα οικονομικά μεγέθη και οι δείκτες αποδοτικότητας επηρεάζονται από τις αυξημένες προβλέψεις οι οποίες έγιναν με στόχο να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο των καθυστερήσεων.

Όπως ήδη έχει αναφερθεί, η αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και του κόστους χρηματοδότησης των τραπεζών αλλά και η μείωση της ζήτησης για χρηματοπιστωτικά προϊόντα είναι οι σημαντικότερες συνέπειες της τρέχουσας ύφεσης για το τραπεζικό σύστημα της χώρας. Τα τραπεζικά ιδρύματα έδωσαν προτεραιότητα στη διασφάλιση της ρευστότητας και την επάρκεια των κεφαλαίων, στη διατήρηση της ποιότητας που έχει το δανειακό χαρτοφυλάκιο και στη διατήρηση του κόστους λειτουργίας.

Οι συνέπειες της κρίσης έγιναν αποδεκτές από τις τράπεζες της χώρας μας και το τραπεζικό μας σύστημα πέρασε πιο εύκολα σε σχέση με άλλες χώρες τη χρηματοοικονομική κρίση. Τα προβλήματα ήταν πολλά αλλά και με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι τράπεζες άντεξαν.

Οι πιο σημαντικοί παράγοντες της ανθεκτικότητας του τραπεζικού συστήματος της χώρας μας, είναι:

- Τα τραπεζικά συστήματα της Ελλάδας δεν ήρθαν αντιμέτωπα με τους κινδύνους που συντέλεσαν στη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση.
- Διαθέτουν δυνατή κεφαλαιουχική βάση.
- Αύξησαν έγκαιρα τις προβλέψεις τους έναντι επισφαλών απαιτήσεων.
- Διαχειρίστηκαν σωστά τους κινδύνους της τρέχουσας συγκυρίας.
- Τα αποτελέσματα της οικονομικής κλίμακας ακόμη και κατά την κορύφωση της κρίσης (2009) ήταν αρκετά ικανοποιητικά.
- Η Τράπεζα της Ελλάδας διασφάλισε την σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Στη διάρκεια των τελευταίων είκοσι χρόνων, το σύστημα της χώρας μας αντιμετώπισε έναν μετασχηματισμό, ο οποίος επέφερε θετικά αποτελέσματα. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι ελληνικές τράπεζες, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, λειτουργούν σε ένα ιδιαίτερο αυστηρό πλαίσιο ρυθμιστικής παρέμβασης. Σε αυτό το πλαίσιο, οι όμιλοι των τραπεζών της Ελλάδας έχουν ως στόχο τόσο την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται όσο και την μεγιστοποίηση των αποδόσεων για τους μετόχους τους.

Για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις, οι τράπεζες έκαναν τις ακόλουθες ενέργειες:

1. Διαφήμισαν νέα καταθετικά προϊόντα που κέρδιζαν την εμπιστοσύνη.
2. Διαχειρίστηκαν τις ευμετάβλητες καταθέσεις χονδρικής φύσης.
3. Υιοθέτησαν εσωτερικούς δείκτες υπολογισμού ρευστότητας.
4. Αναδόμησαν τα στοιχεία του ενεργητικού.

Οι ελληνικές τράπεζες αφού αύξησαν το μετοχικό κεφάλαιο προσέφυγαν στο κοινό. Η Εθνική Τράπεζα κάνοντας χρήση ελληνικών ομολόγων και η Eurobank ελληνικών και ξένων (ομολόγων) ως ενέχυρο για τις συμφωνίες επαναγοράς (repos) που είχαν κλείσει, κατάφεραν να εξασφαλίσουν ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά. Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας χρειάζεται στρατηγική για να αντιμετωπιστεί.

Πρωταρχικός στόχος είναι η κατανόηση του βαθμού της κρίσης της ελληνικής οικονομίας, λόγω ενδογενών παραγόντων που επέφεραν την κρίση των subprimeδανείων στις ΗΠΑ.

Μικρή έκθεση σε προϊόντα μειωμένης εξασφάλισης είχαν τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, ενώ λίγοι επενδυτές τοποθέτησαν τα κεφάλαια τους σε τοξικά προϊόντα. Την τελευταία δεκαετία οι ελληνικές τράπεζες έστρεψαν το επιχειρηματικό τους ενδιαφέρον και κατ' επέκταση και τα κεφάλαια τους σε αναπτυσσόμενες χώρες (π.χ. Τουρκία, Βαλκάνια κλπ). Οι μεγάλες ελληνικές τράπεζες ακολούθησαν μια παραδοσιακή τραπεζική πολιτική και ανέπτυξαν ένα ευρύ δίκτυο καταστημάτων στην Ρουμανία, στην Βουλγαρία κλπ, αντί να στραφούν σε επενδύσεις σε επενδυτικά προϊόντα υψηλού ρίσκου.

Τα ασφαλιστικά ταμεία αντιμετώπισαν τα προηγούμενα χρόνια μια μείωση των διαθεσίμων τους εξαιτίας της απερισκεψιάς διαχείρισής τους και συνεπώς δεν είχαν τη δυνατότητα να επενδύσουν μεγάλα κεφάλαια στην αγορά αυτή. Παρόλα αυτά, το κοινό και η αγορά δεν εμπιστευόταν τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς παγκοσμίως, και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών του χρηματιστηρίου και την άνοδο των τραπεζικών επιτοκίων. Το κλειδί για να ενταχθούν οι τράπεζες

στην αγορά, εκτός από τις κινήσεις τους, είναι να αναβαθμιστεί η πιστοληπτική αξιολόγηση της οικονομίας της χώρας μας.

6.ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΛΟΓΙΑ

6.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σε αυτό το σημείο, θα παρουσιάσουμε την μεθοδολογία με βάση την οποία κάναμε την έρευνά μας. Σκοπός μας, ήταν να συγκρίνουμε τον τραπεζικό δανεισμό πριν και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και πώς αυτός έχει επιδράσει τόσο στα νοικοκυριά όσο και στις επιχειρήσεις. Οι ενέργειες που ακολουθήσαμε, είναι:

- Σχεδιασμός της έρευνας
- Τρόπος σύνταξης ερωτηματολογίου
- Επιλογή δείγματος
- Μέθοδος για την απόκτηση δεδομένων
- Ανάλυση δεδομένων

6.2.ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο σκοπός της έρευνας, είναι να παρουσιάσουμε τα τραπεζικά δάνεια που έχουν ληφθεί πριν την οικονομική κρίση και αυτά που έχουν ληφθεί κατά τη διάρκεια αυτής. Συγκεκριμένα, επικεντρωθήκαμε στα ακόλουθα:

- Στην αντίληψη που έχουν οι απλοί πολίτες σχετικά με τον τραπεζικό δανεισμό.
- Στη γνώμη των πολιτών σχετικά με τα τραπεζικά δάνεια και την οικονομική κρίση.
- Στην ιστορία της χώρας μας σχετικά με την οικονομική κρίση και τις χρεοκοπίες που αντιμετώπισε.
- Στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης από τις τράπεζες.

Για τα παραπάνω διεξήχθη μια έρευνα δημοσκόπησης, οι οποία ξεκίνησε από τη δειγματοληψία που έγινε, συνέχισε με την δημιουργία του ερωτηματολογίου και τελείωσε με την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και την ανάλυση των απαντήσεών του.

Στο στάδιο της δημοσκόπησης, όπου είναι και το πρώτο, ο ερευνητής διαλέγει τα άτομα τα οποία θα απαντήσουν το ερωτηματολόγιο. Γίνεται δηλαδή απογραφή του πληθυσμού κι απαντάει όλο το εύρος των ατόμων που έχουν ορισθεί κατάλληλοι να δώσουν αποτελέσματα.

Τα πράγματα στα οποία πρέπει να στοχεύσει το δείγμα μιας έρευνας, είναι:

- Ο μικρότερος χρόνος που απαιτείται για την συλλογή των δεδομένων.
- Το μικρότερο δυνατό κόστος της έρευνας.
- Η μεγαλύτερη ακρίβεια της έρευνας, η οποία θα αποδίδει βέλτιστα αποτελέσματα.

Στο στάδιο δημιουργίας του ερωτηματολογίου, θα πρέπει ο ερευνητής να εστιάσει σε συγκεκριμένα ερωτήματα, μια και αυτό το στάδιο είναι από τα σημαντικότερα. Τα ερωτήματα στα οποία πρέπει να δώσει έμφαση, είναι τα παρακάτω:

- Ποια μέθοδος θα εφαρμοστεί;
- Από ποια άτομα θα γίνει η συλλογή πληροφοριών;
- Τι είδους πληροφορίες θα συγκεντρωθούν;
- Με ποιο τρόπο θα γίνει η διατύπωση των ερωτήσεων;
- Τι τύπο θα έχουν οι ερωτήσεις;
- Με ποια σειρά θα παρουσιάζονται οι ερωτήσεις;

Στο στάδιο συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, ο ερευνητής αποφασίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ερωτώμενος θα συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι συμπλήρωσης, οι οποίοι είναι:

- Η προσωπική
- Η τηλεφωνική
- Η ηλεκτρονική
- Η ταχυδρομική

Ο τρόπος που επιλέξαμε για την συλλογή των στοιχείων του ερωτηματολογίου, είναι η ηλεκτρονική συνέντευξη. Αποφασίσαμε να φτιάξουμε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, το οποίο το προωθήσαμε στους ερωτώμενους.

Τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής συνέντευξης, είναι:

- Η εξοικονόμηση χρημάτων κι ανθρώπινου δυναμικού.
- Η ταχεία συλλογή δεδομένων.
- Η γρήγορη αποθήκευση των δεδομένων.
- Ο μηδενισμός των σφαλμάτων.
- Η προσέγγιση ατόμων από άλλες πόλεις.
- Η απουσία μεροληπτικότητας από το άτομο που κάνει την συνέντευξη.

Σε αντίθεση με τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα της ηλεκτρονικής συνέντευξης, είναι:

- Τεχνικά προβλήματα που μπορεί να υπάρξουν κατά την διαδικασία απάντησης και υποβολής του ερωτηματολογίου.
- Η απουσία προσωπικής επαφής με τον ερωτώμενο.
- Η αδυναμία επίλυσης αποριών του ερωτώμενου.

6.3.ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Για να δημιουργήσουμε το ερωτηματολόγιο, βασιστήκαμε σε απλές λέξεις, εύκολες να τις κατανοήσουν οι ερωτώμενοι και αποφύγαμε ερωτήσεις που θα μπορούσαν να είναι ανεπιθύμητες για τους ερωτώμενους. Τέλος, μηδενίσαμε την πιθανότητα οι ερωτώμενοι να απαντήσουν λανθασμένα σε κάποια ερώτηση.

6.4.ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Το δείγμα τις έρευνας αφορά 80 πολίτες, οι οποίοι επιλέχθηκαν να απαντήσουν το ερωτηματολόγιο ηλεκτρονικά.

6.5.ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η έρευνα που κάναμε ηλεκτρονικά, έγινε τόσο στον νομό Αχαΐας, όσο και στον νομό Μεσσηνίας. Συγκεκριμένα διεξήχθη στην πόλη της Πάτρας και της Καλαμάτας. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, έγινε από τα μέσα του Απριλίου μέχρι και τα μέσα του Μαΐου, του έτους 2017. Από τους ερωτώμενους, κανείς δεν αρνήθηκε να απαντήσει στο ερωτηματολόγιο και θεωρούμε πως βοήθησε και το γεγονός ότι η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου γίνεται ανώνυμα.

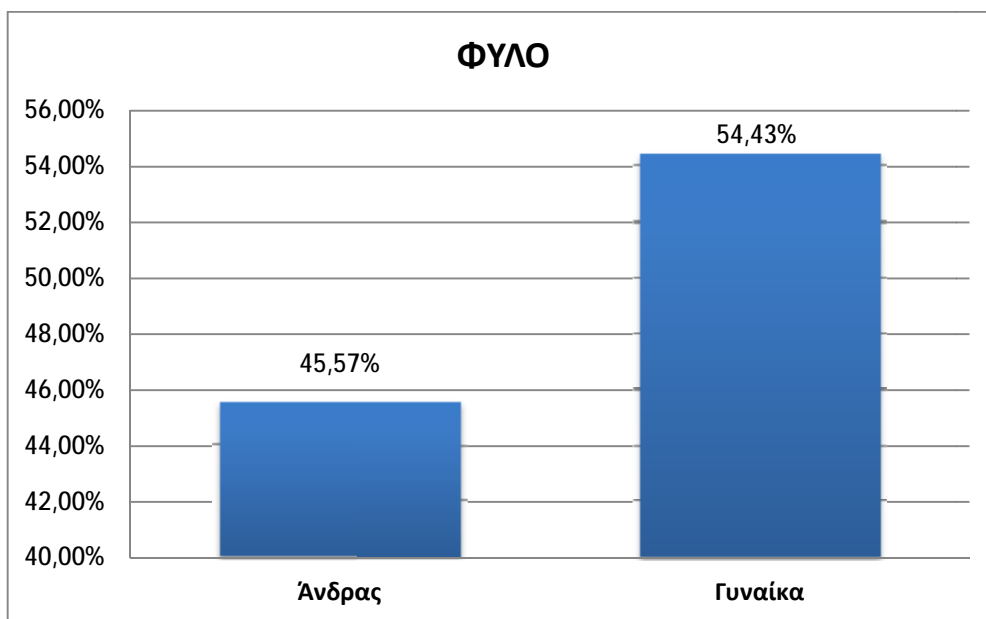
6.6.ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Όταν τελειώσαμε με την συλλογή των απαντήσεων των ερωτηματολογίων, τα αναλύσαμε με την βοήθεια του προγράμματος “Microsoft Office Excel”. Φτιάξαμε διαγράμματα σε αυτό κι έπειτα παρουσιάσαμε τα αποτελέσματα με την μορφή πίτας και πινάκων σε έγγραφο του “Microsoft Office Word”.

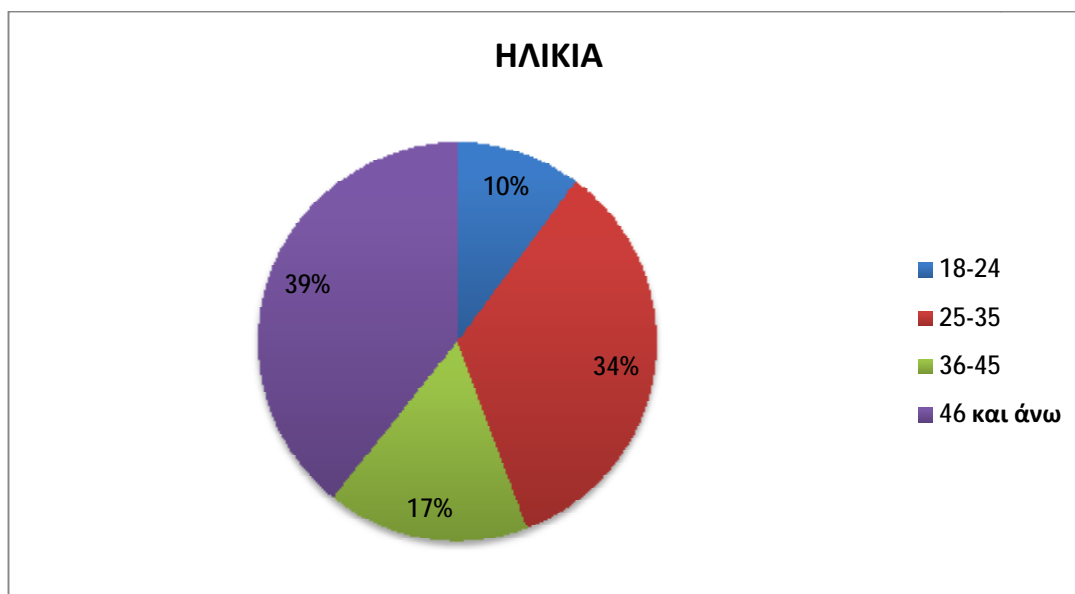
7.ΕΡΕΥΝΑ

Συντάξαμε ένα ερωτηματολόγιο με σκοπό να αναδείξουμε τα άτομα που παίρνουν δάνεια πριν και κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης καθώς και τις ικανότητες αποπληρωμής αυτών. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 20 ερωτήσεις, το οποίο καταθέτουμε στο Παράρτημα και που το απάντησαν 80 άτομα. Η συλλογή των στοιχείων έγινε μέσω της ηλεκτρονικής φόρμας Google Forms.

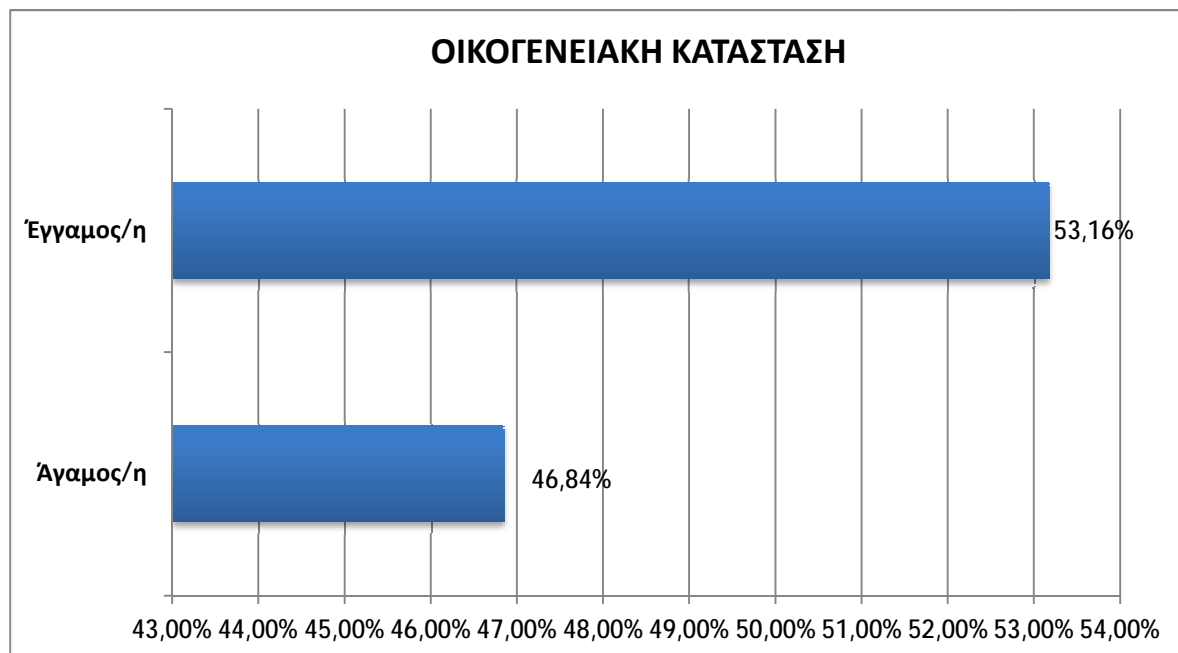
Τα αποτελέσματα της έρευνας μας έχουν ως εξής:

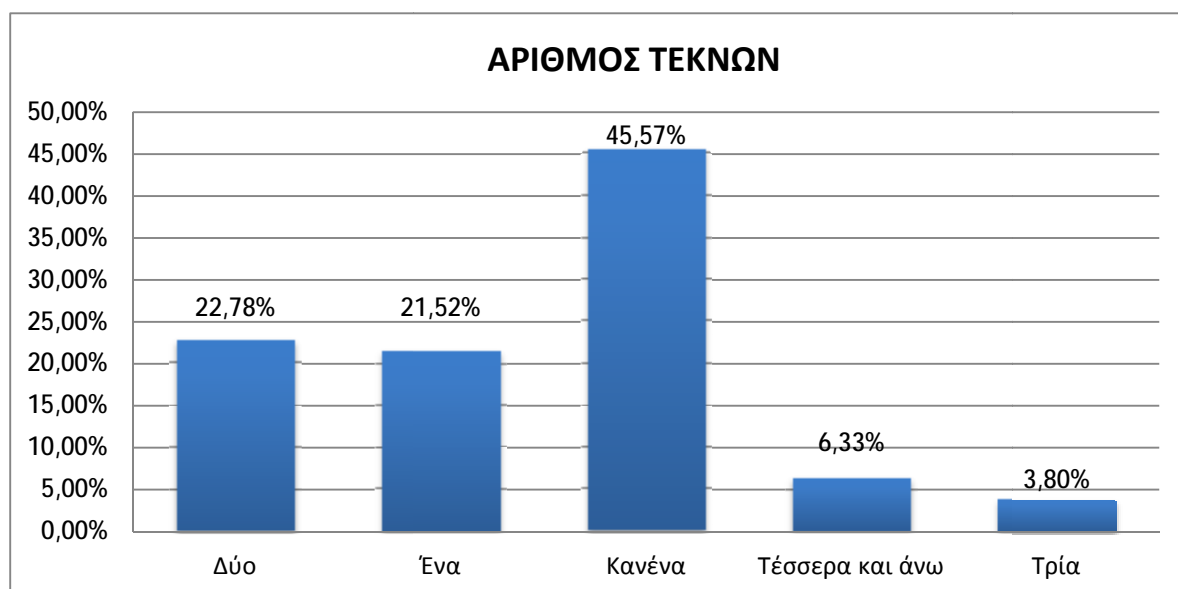
Αν και γνωρίζοντας πως η αναλογία των γυναικών σε σχέση με τους άνδρες είναι αρκετά μεγάλη (αντιστοιχούν δύο γυναίκες σε έναν άνδρα), εδώ παρατηρούμε πως οι γυναίκες ήταν αυτές που είχαν μεγαλύτερη προθυμία να συμμετέχουν στην έρευνα σε ποσοστό της τάξης του 54,43%.

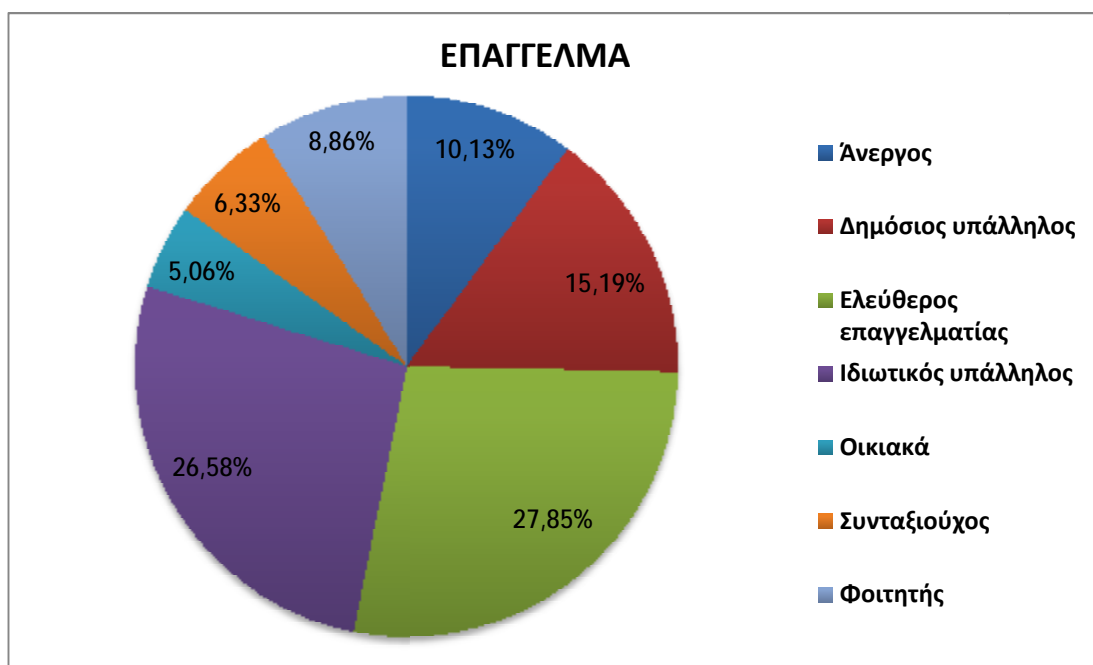
Αναφορικά με την ηλικία τους, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ανήκει τάξη των 46+, ενώ στη συνέχεια έρχονται αυτοί που ανήκουν στην κατηγορία των 25-35, έπειτα στην κατηγορία των 36-45 και τέλος έρχεται η τάξη των 18-24.

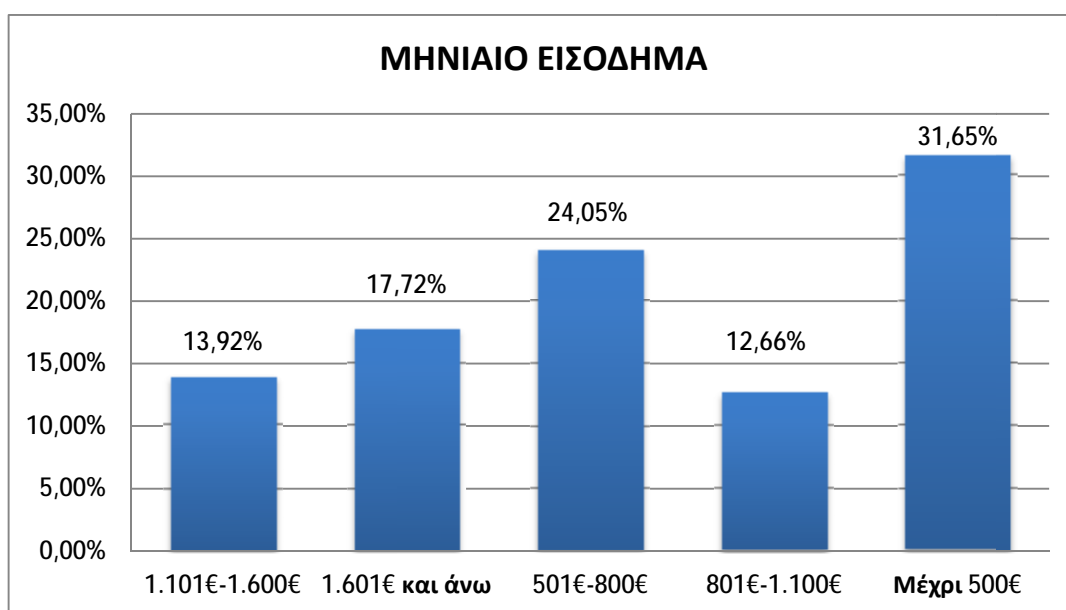
Από το προαναφερόμενο διάγραμμα δύναται να εξαχθεί το εξής συμπέρασμα : Το μεγαλύτερο ποσοστό από όλους τους καταναλωτές που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν παντρεμένοι, χωρίς όμως να υπάρχει μεγάλο χάσμα μεταξύ τους.

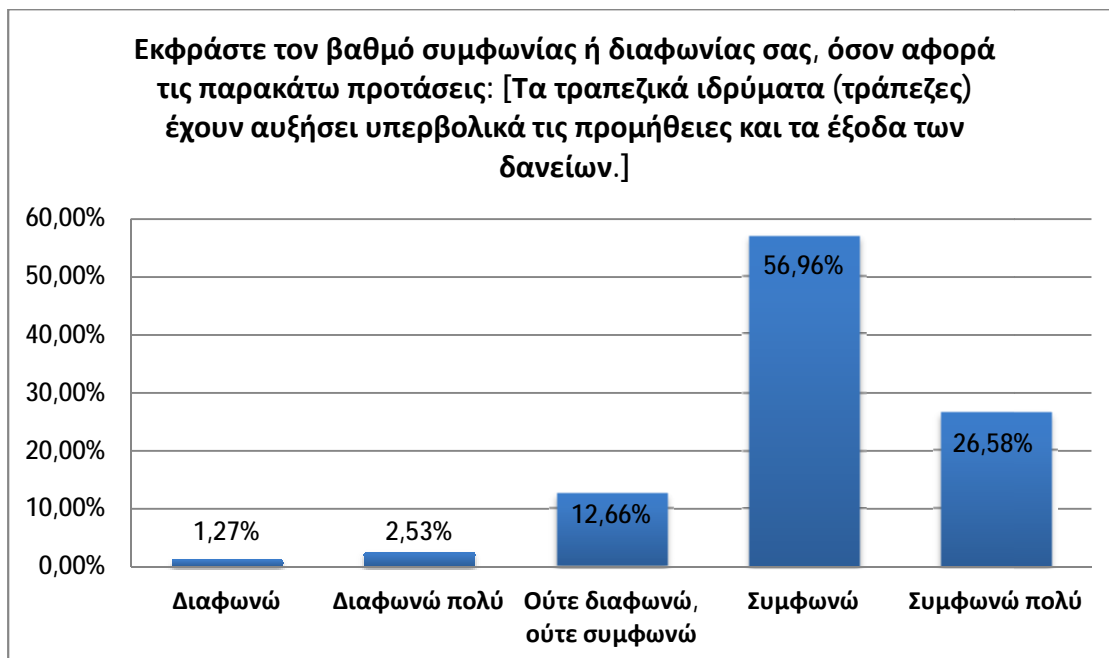
Στην ερώτηση που αφορά τον αριθμό παιδιών που αντιστοιχούν στον κάθε ερωτώμενο παρατηρούμε πως οι περισσότεροι δεν έχουν κανένα παιδί. Εν συνεχεία έρχονται αυτοί που έχουν ένα ή δύο παιδιά και στις δυο τελευταίες θέσεις αυτοί με τρία παιδιά και άνω.

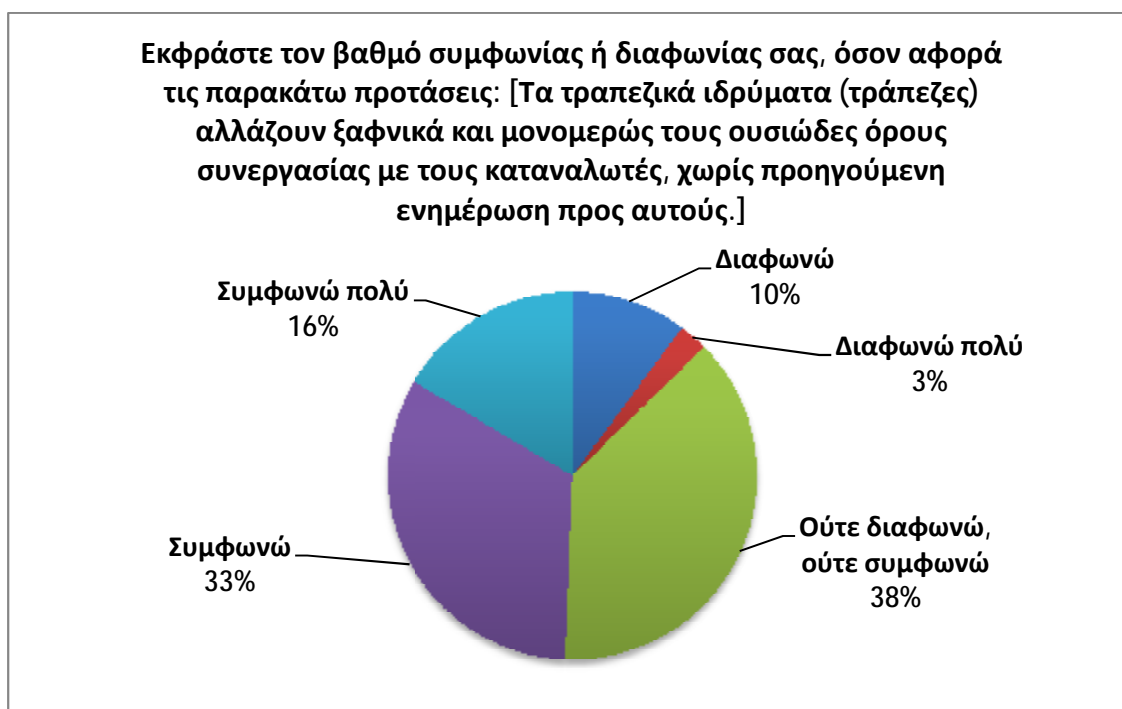
Βάση του παραπάνω διαγράμματος συμπεραίνουμε πως τα δύο επαγγέλματα που κυριαρχούν μεταξύ των απαντήσεων είναι ο ελεύθερος επαγγελματίας συγκεντρώνοντας 22 απαντήσεις και ο ιδιωτικός υπάλληλος 21 απαντήσεις.

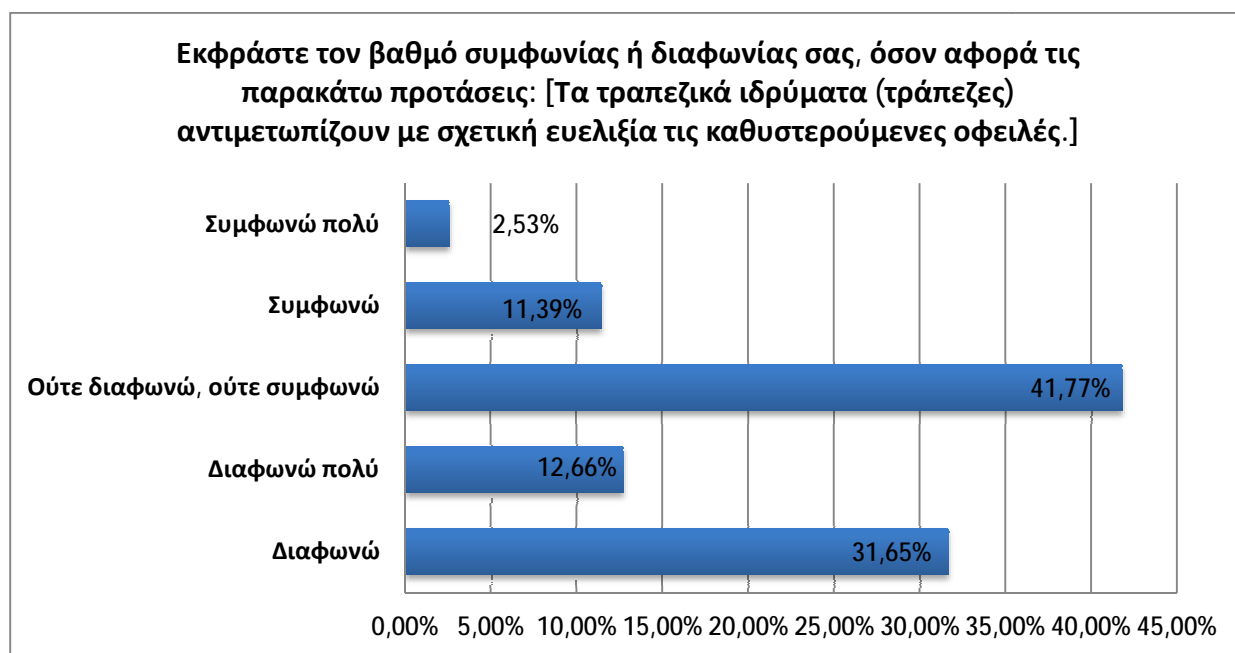
Ένα ακόμα εύρημα αυτής της έρευνας, όσον αφορά το μηνιαίο εισόδημα, είναι πως το μέσο εισόδημα κυμαίνεται μέχρι 500€, ενώ δεύτερη έρχεται η κατηγορία αυτών που ανήκουν στα 501€-800€. Ακολουθούν αυτοί που παίρνουν μισθό μέχρι 1.100€ ενώ τελευταίοι έρχονται αυτοί που ξεπερνούν τα 1.600€

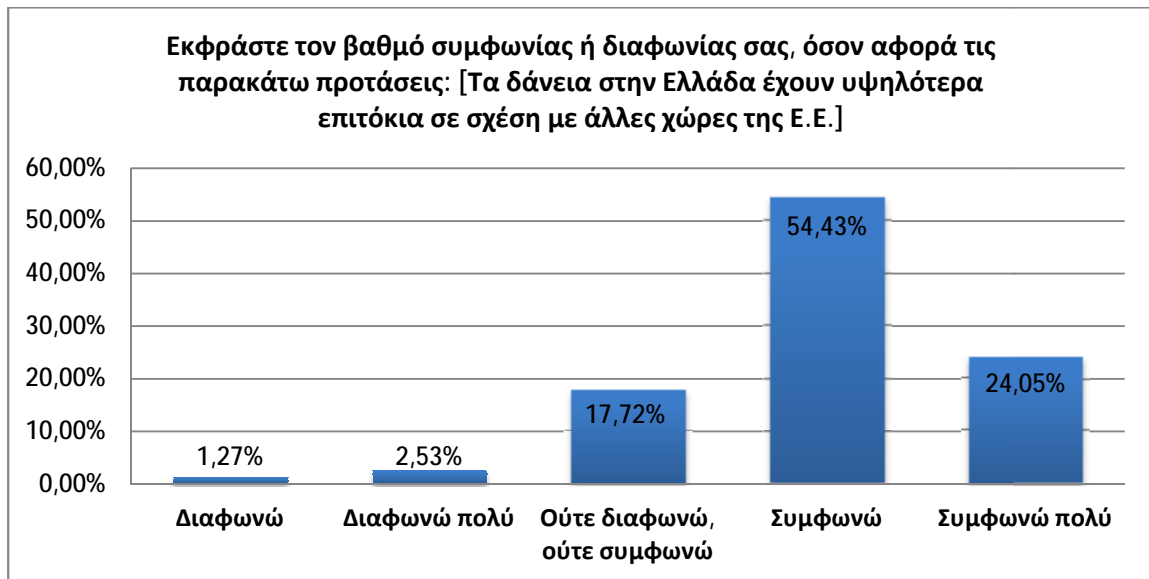
Από το προαναφερόμενο διάγραμμα καταλήγουμε στο εξής συμπέρασμα: Όταν οι καταναλωτές ερωτήθηκαν για το κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την πρόταση πως τα τραπεζικά ιδρύματα (τράπεζες) έχουν αυξήσει υπερβολικά τις προμήθειες και τα έξοδα των δανείων, η περισσότεροι (45/79) απάντησαν θετικά, δηλαδή συμφώνησαν.

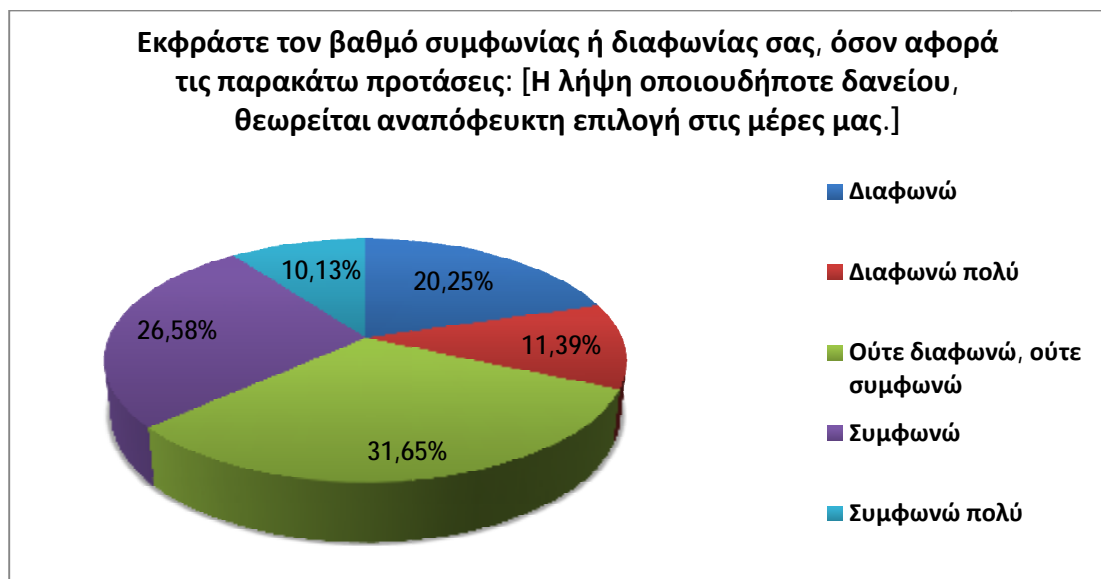
Αντίστοιχα με την προηγούμενη ερώτηση, στη συνέχεια οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν στο αν συμφωνούν ή όχι με την ιδέα πως οι τράπεζες αλλάζουν τους όρους συνεργασίας τους χωρίς να υπάρξει νωρίτερα κάποια σχετική ενημέρωση προς τους καταναλωτές. Η πλειοψηφία αυτών κράτησε μία ουδέτερη στάση απαντώντας “Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ”. Αρκετοί ήταν και αυτοί όμως που συμφώνησαν, ενώ τις λιγότερες απαντήσεις συγκέντρωσαν οι επιλογές “διαφωνώ” και “διαφωνώ πολύ”.

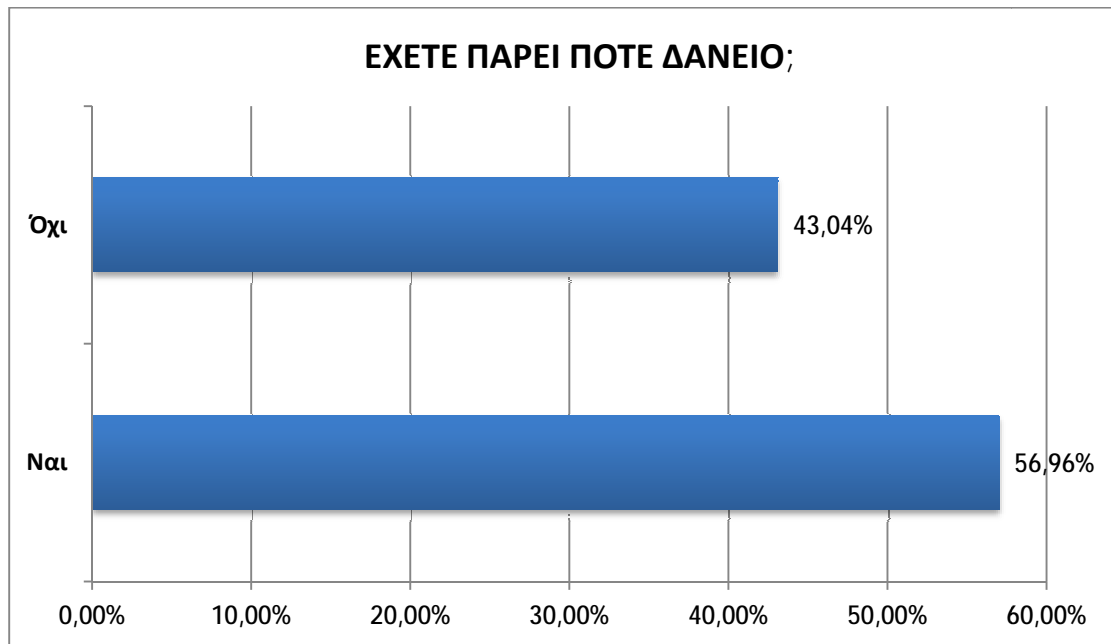
Βάση του ανωτέρω διαγράμματος παρατηρούμε πως η ερώτηση για το αν η τράπεζα αντιμετωπίζει με ευελιξία τις καθυστερούμενες οφειλές, δίχασε αρκετά τους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, οι 33 από τους 79 επέλεξαν την απάντηση “Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ”, ενώ οι 25 από τους 79 την απάντηση “διαφωνώ”. Γενικά, παρατηρώντας τον πίνακα1 μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες είτε διαφωνούν, είτε έχουν μία ουδέτερη άποψη γι αυτό.

Από το προαναφερόμενο διάγραμμα δύνανται να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα: Στην ερώτηση αν τα δάνεια στην Ελλάδα έχουν υψηλότερα επιτόκια σε σχέση με άλλες χώρες της Ε.Ε, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων φάνηκαν σύμφωνοι με αυτήν την πρόταση.

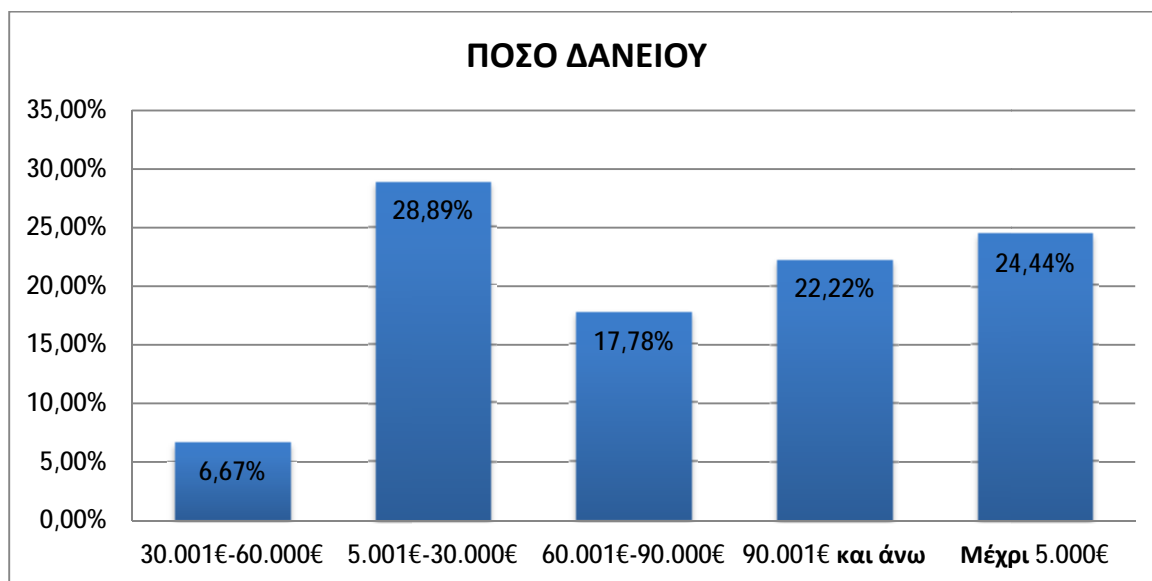
Σημαντικό ήταν το ποσοστό των ερωτηθέντων που κρατήσανε ουδέτερη στάση σχετικά με το αν η λήψη ενός δανείου στις μέρες μπορεί να αποφευχθεί ή όχι με το ποσοστό αυτών να φτάνει την τάξη του 31,65%, ενώ στη δεύτερη θέση έρχεται το ποσοστό του 26,58% που ανήκει σε αυτούς που συμφωνούν με τη θέση αυτή. Έπειτα με την ανάλογη σειρά με ποσοστό 20,25% είναι αυτοί που διαφωνούν, με 11,39% αυτοί που διαφωνούν πολύ και τέλος με ποσοστό 10,13% είναι αυτοί που συμφωνούν πολύ.

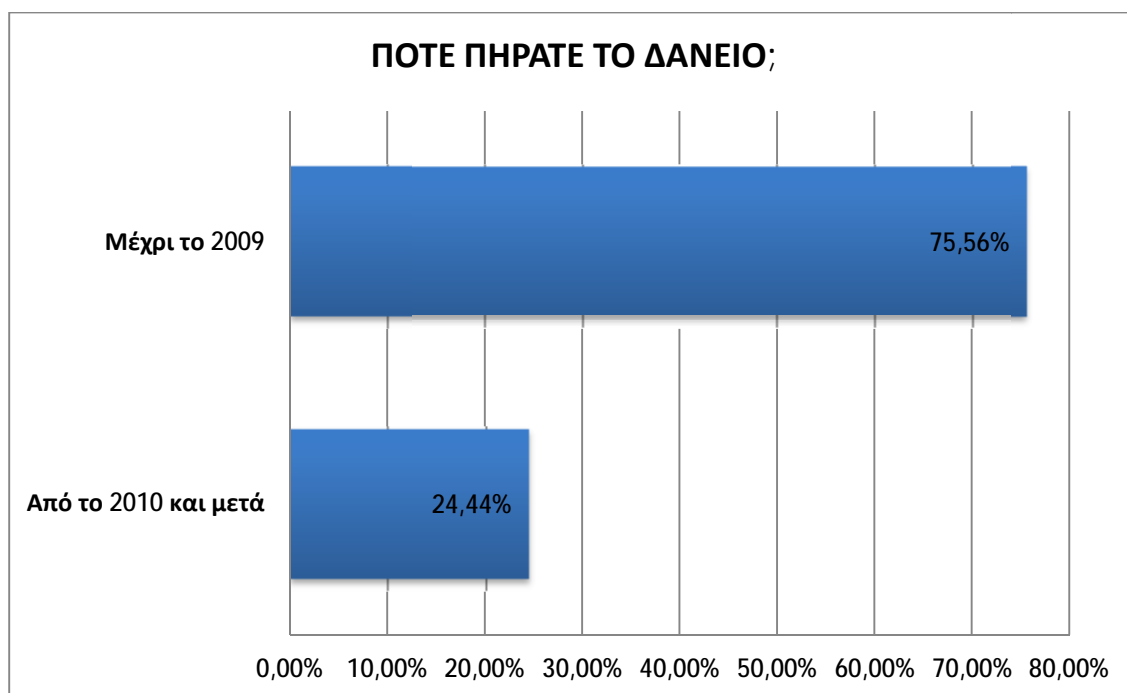
Όσον αφορά το αν έχουν πάρει οι ερωτηθέντες δάνειο ή όχι, το συνολικό αποτέλεσμα και των δύο απαντήσεων ήταν αρκετά κοντινό με το “ναι” να παίρνει 45 ψήφους και το “όχι” 34.

Βάση του παραπάνω διαγράμματος, βλέπουμε πως οι 38 από τους 49 στο σύνολο καταναλωτές που απάντησαν το ερωτηματολόγιό μας, δηλαδή ένα πάρα πολύ μεγάλο ποσοστό, είπε πως πριν του χορηγήσουν κάποιο δάνειο , έκανε την αντίστοιχη έρευνα περί αυτού.

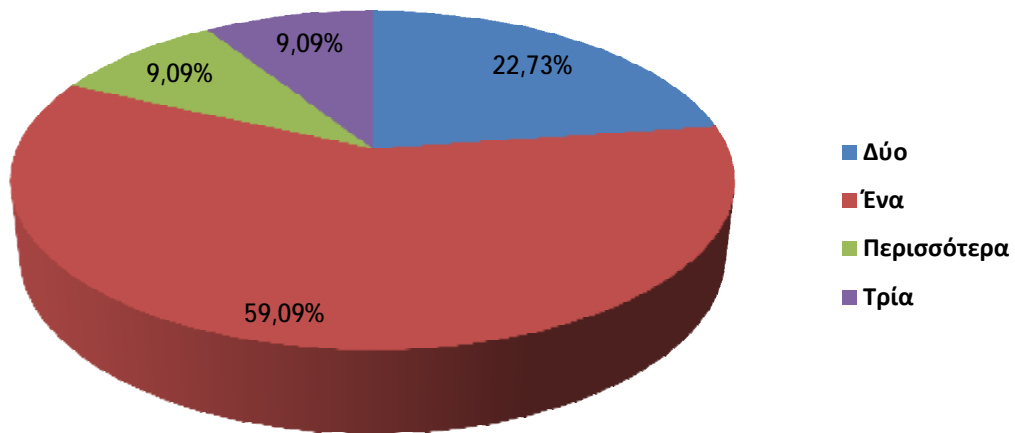

Ερωτώμενοι ποιο ήταν το ποσό που είχε δανειστεί ο καθένας, βλέπουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό ανήκει στην κατηγορία των 5.001€-30.000€ ενώ το μικρότερο στην 30.001€-60.000€

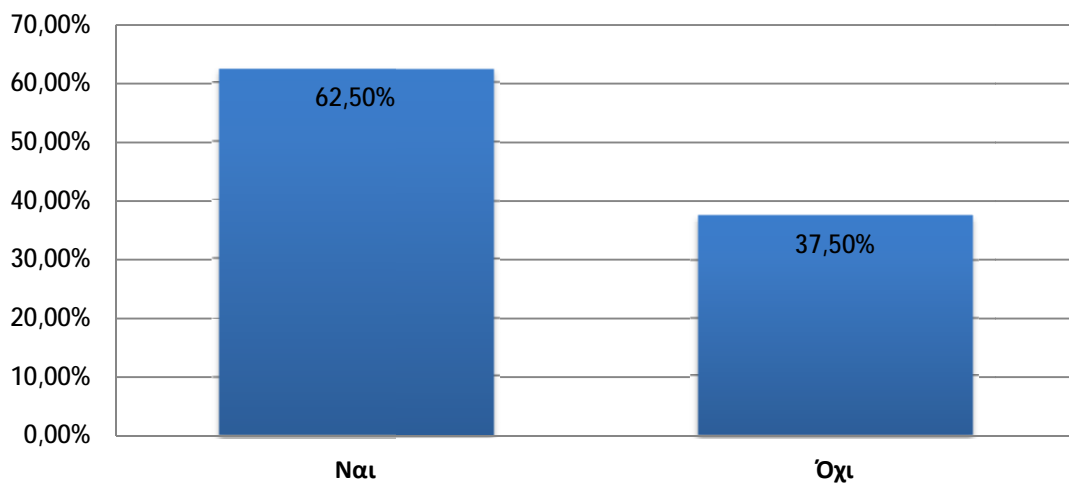
Παρατηρώντας το ανωτέρω διάγραμμα μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε πως τα περισσότερα δάνεια τα είχαν πάρει μέχρι το 2009, δηλαδή πριν αρχίσει να γίνεται έντονη η εμφάνιση της οικονομικής κρίσης.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ

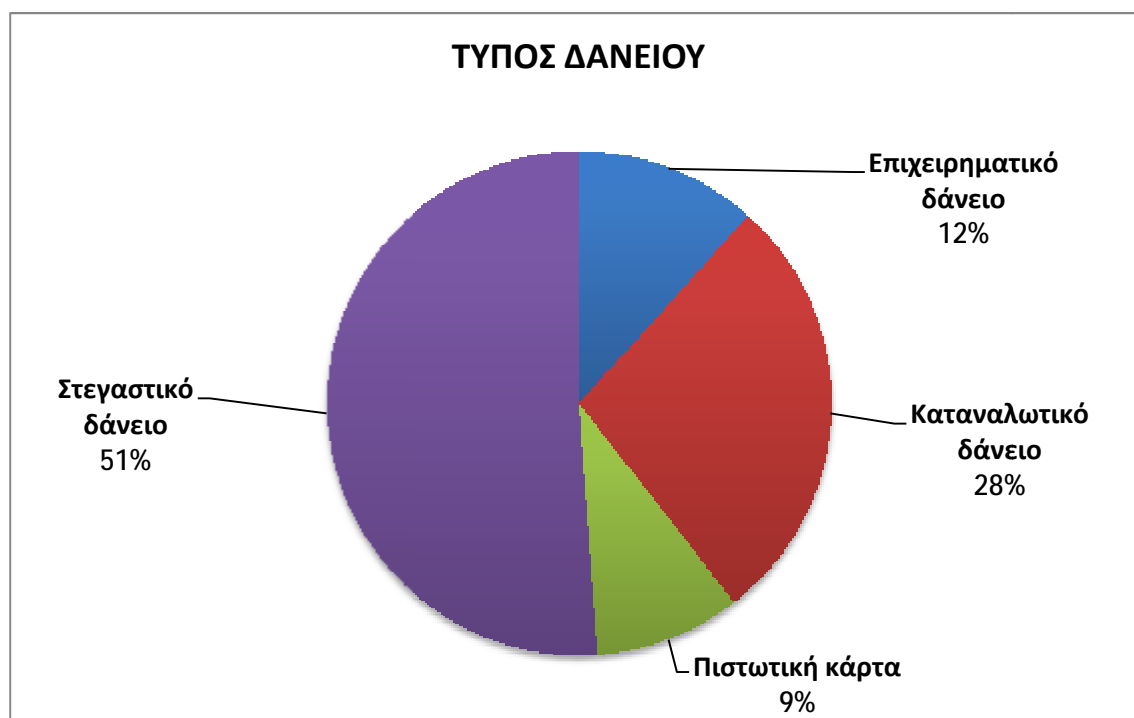
Αντίστοιχα, αν κοιτάξουμε και αυτό το διάγραμμα προκύπτει πως οι πιο πολλοί καταναλωτές έχουν πάρει μόνο ένα δάνειο. Στη συνέχεια της κατάταξης είναι αυτοί που έχουν πάρει δύο δάνεια με ποσοστό 22,73% και στο τέλος με ίδιο ποσοστό 9,09% είναι αυτοί που έχουν πάρει από τρία και πάνω.

ΟΦΕΙΛΕΤΕ ΤΩΡΑ ΚΑΠΟΙΟ ΔΑΝΕΙΟ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΑ;

Στην ερώτηση αν οφείλουν κάποιο δάνειο τώρα στην τράπεζα, οι 30 ερωτηθέντες από τους 48, έδωσαν θετική απάντηση, αποτέλεσμα το οποίο ήταν αναμενόμενο. Οι ερωτώμενοι με ποσοστό 62,5% συνεχίζουν να οφείλουν κάποιο δάνειο σε τράπεζα κι αυτό εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που υπάρχει στη χώρα μας. Ο κόσμος δυσκολεύεται κάτω από αυτές τις συνθήκες να μπορέσει να αποπληρώσει το δάνειο που έχει λάβει και με αυτόν τον τρόπο η τράπεζα το κρατά και το πιστώνει με κάποιο επιτόκιο, είτε αυτό είναι κυμαινόμενο είτε όχι.

Με μικρότερο ποσοστό και συγκεκριμένα με 37,5% ακολουθούν τα άτομα, τα οποία δεν οφείλουν κάποιο δάνειο σε τράπεζα. Το συγκεκριμένο πλήθος ατόμων αφενός και είναι επηρεασμένο από την κρίση της Ελλάδας, αφετέρου έχει κατορθώσει να αποπληρώσει ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό στην αντίστοιχη τράπεζα από την οποία είχε λάβει το δάνειο.

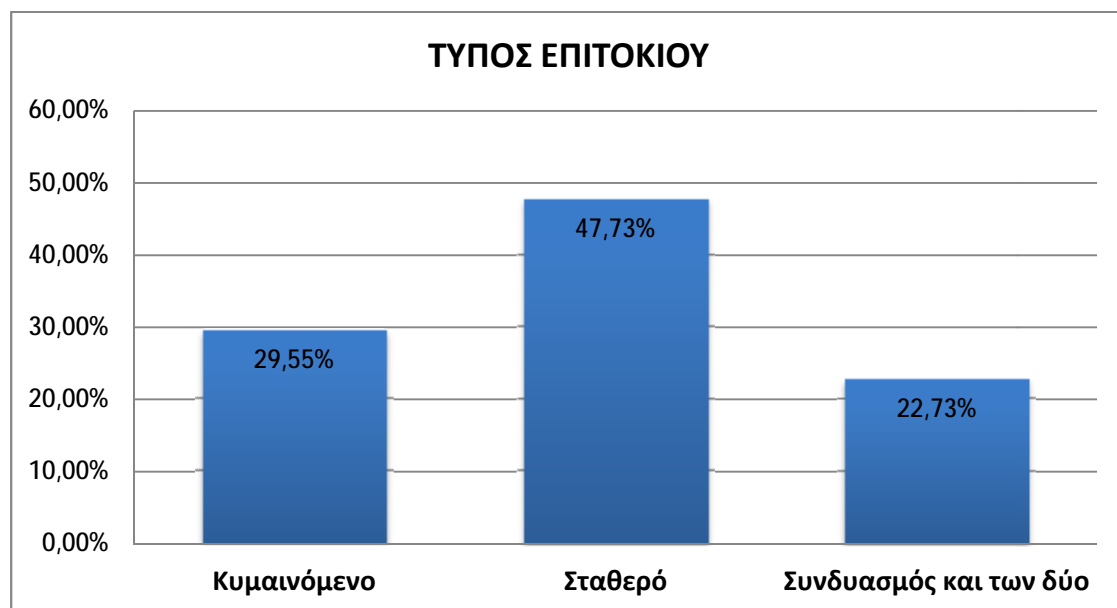

Από τον προαναφερόμενο πίνακα βλέπουμε ότι κυρίως οι τύποι των δανείων που έχουν επιλέξει οι καταναλωτές είναι στεγαστικό πρώτα και στη συνέχεια καταναλωτικό. Τα στεγαστικά δάνεια υπερτερούν σε βάρος των καταναλωτικών, επειδή πολύς κόσμος επιθυμεί να κτίσει ή να αγοράσει ένα δικό του σπίτι ή μια επαγγελματική στέγη. Θεωρείται πως αν κάποιος έχει ένα ακίνητο στο όνομά του, είτε σπίτι είτε κατάστημα, είναι προτιμότερο από το να το νοικιάζει, επειδή με το ενοίκιο θεωρητικά τα έξοδα που προκύπτουν είναι περισσότερα.

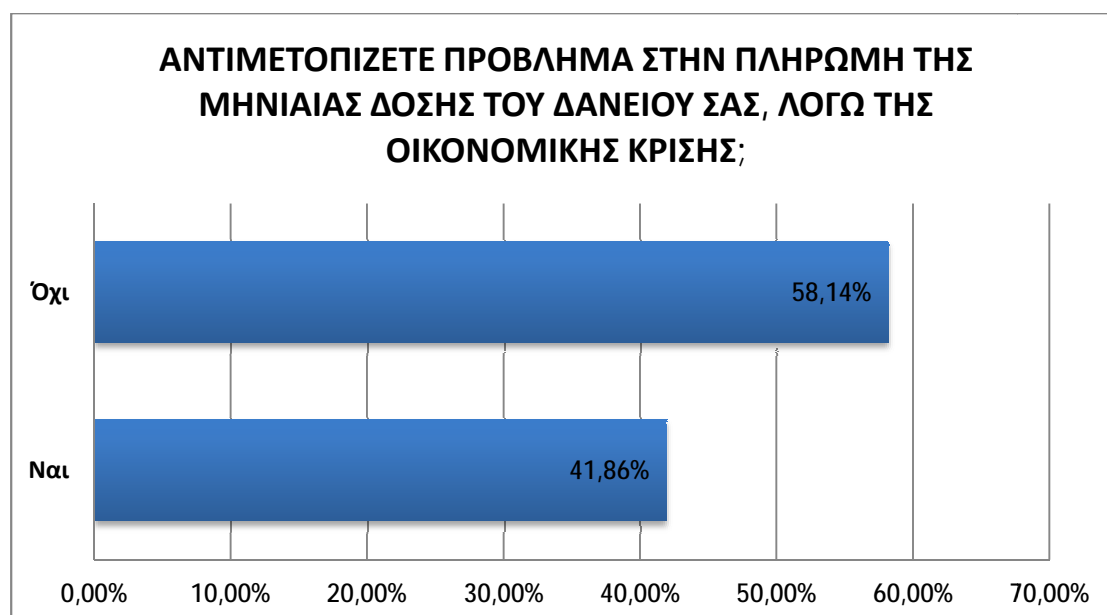
Στην συνέχεια ακολουθεί το ποσοστό των ερωτώμενων που επέλεξαν κάποιο καταναλωτικό δάνειο κι αυτό ανέρχεται στο 28%. Τόσο τα στεγαστικά όσο και τα καταναλωτικά δάνεια υπερτερούν σε σχέση με τους άλλους τύπους δανείων. Τα καταναλωτικά δάνεια αφορούν προσωπικές ανάγκες των καταναλωτών, είτε αυτές είναι κάποια προϊόντα είτε κάποιες υπηρεσίες. Γενικά, το ποσό που μπορεί να χορηγηθεί σε αυτά δεν ξεπερνά τα 25.000 ευρώ και ο συγκεκριμένος τύπος δανείων μπορεί να περιλαμβάνει ακόμα και κάποιο στεγαστικό δάνειο.

Με ποσοστό 12% ακολουθούν τα άτομα που επέλεξαν να δανειστούν για κάποιο επιχειρηματικό σκοπό. Τα λεγόμενα επιχειρηματικά δάνεια αναφέρονται αποκλειστικά σε επιχειρηματίες μεγάλων αλλά και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως επίσης και σε ελεύθερους επαγγελματίες. Τέλος, με το μικρότερο ποσοστό και συγκεκριμένα με 9%, έρχονται τα άτομα με δάνεια πιστωτικών καρτών. Τα συγκεκριμένα άτομα επιλέγουν να αγοράζουν αγαθά αλλά και υπηρεσίες χωρίς να χρειάζεται να κατατεθούν τα χρήματα το γρηγορότερο δυνατόν. Το πλήθος αυτών

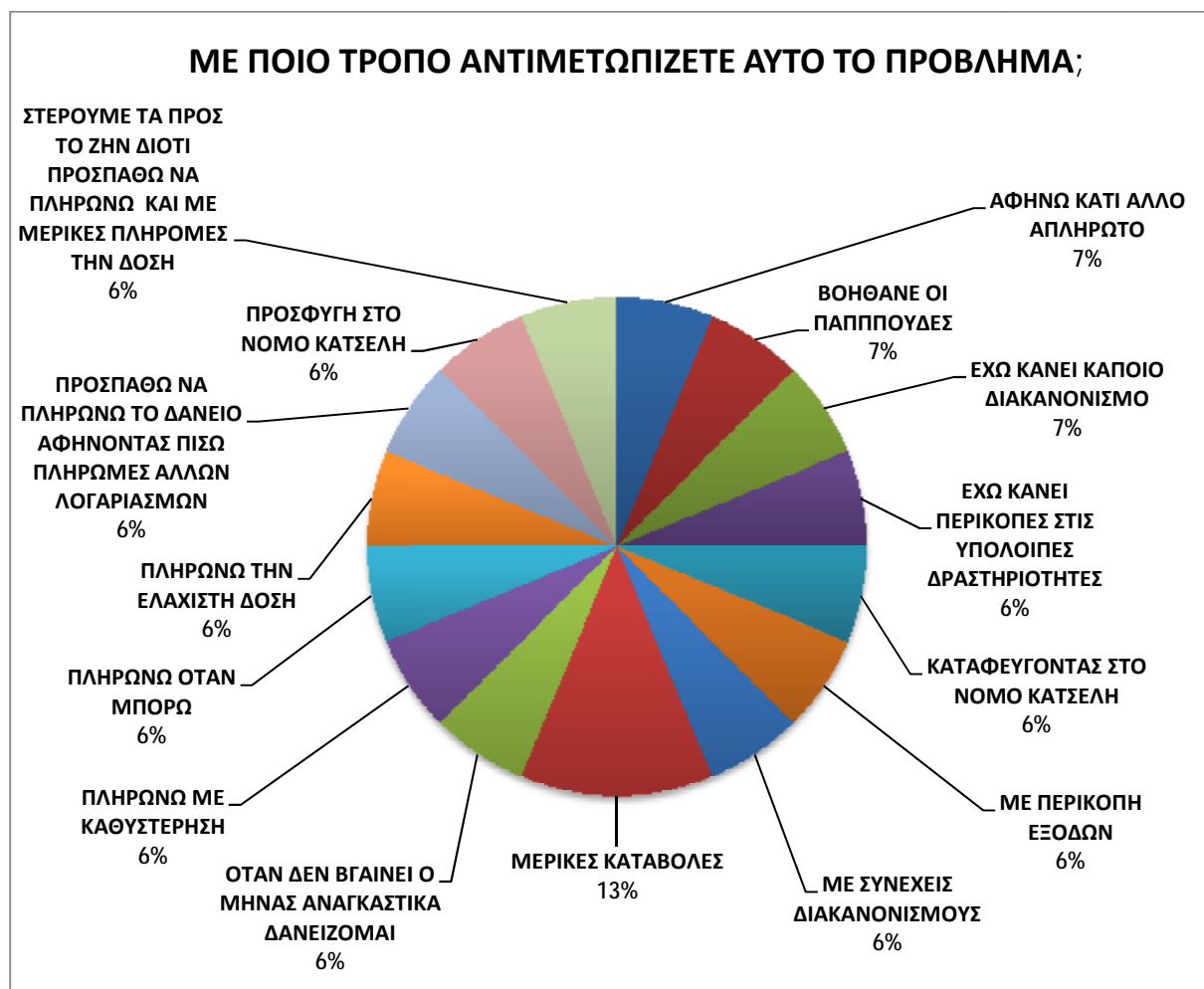
των ατόμων προβαίνει σε αυτήν την ενέργεια επειδή μπορεί εύκολα να κάνει ανάληψη από κάποιο ΑΤΜ, με αποτέλεσμα αυτό να αποτελεί την εύκολη λύση.

Όσον αφορά το επιτόκιο που έχουν επιλέξει, αυτό που κυριαρχεί όπως βλέπουμε είναι το σταθερό επιτόκιο, ενώ το κυμαινόμενο ή ο συνδυασμός αυτών έχουν πολύ κοντινά ποσοστά με διαφορά σχεδόν 7% με το κυμαινόμενο να υπερτερεί. Το ποσοστό 47,73% των ερωτώμενων έχει επιλέξει σταθερό επιτόκιο για την αποπληρωμή του δανείου του. Αυτή είναι και η εύκολη λύση, μια και με σταθερό το επιτόκιο γνωρίζουν ακριβώς το ποσό που πρέπει να πληρώνουν για κάθε δόση. Σε αντίθεση έρχεται το κυμαινόμενο επιτόκιο το οποίο δεν γίνεται τόσο επιθυμητό από τα άτομα που παίρνουν το δάνειο. Ο συγκεκριμένος τύπος επιτοκίου άλλοτε αυξάνεται και άλλοτε μειώνεται, με αποτέλεσμα να δυσκολεύει τον δανειολήπτη να αποπληρώσει το δάνειο. Τέλος, με το μικρότερο ποσοστό ύψους 22,73% ακολουθούν τα άτομα που επιλέγουν σαν τύπο επιτοκίου στα δάνειά τους τον συνδυασμό των δύο παραπάνω.

Σχετικά με τη δυνατότητα αποπληρωμής του εκάστοτε δανείου ,από το προαναφερόμενο διάγραμμα συμπεραίνουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό (58,14%) δεν αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αποπληρωμή του δανείου του, σε αντίθεση με το 41,86% που αντιμετωπίζει. Σαφώς και το μεγαλύτερο ποσοστό μπορεί να αντιμετωπίζει έστω και λίγα μικρά προβλήματα, αλλά τελικά καταφέρνει την αποπληρωμή του δανείου του. Ίσως πολλοί να πίστευαν πως το μεγαλύτερο ποσοστό θα ήταν εκείνοι που δεν θα μπορούσαν να αποπληρώσουν την μηνιαία δόση του δανείου τους, αλλά τελικά ισχύει το αντίθετο.

Όπως είναι λογικό, οι απαντήσεις σχετικά με τον τρόπο που ο καθένας αντιμετωπίζει το πρόβλημα της αποπληρωμής του δανείου του, ποικίλουν. Ο κυρίαρχος τρόπος αντιμετώπισης ήταν οι μερικές καταβολές με ποσοστό 13%, ενώ υπήρξαν κι άτομα τα οποία αφήνουν κάποιο άλλο τρέχον έξοδο απλήρωτο. Κάποια άλλα άτομα στράφηκαν σε κάποιο διακανονισμό, ενώ είναι και κάποιοι άλλοι που δέχονται βοήθεια από τις συντάξεις γονέων ή και παππούδων.

Έπειτα, ακολουθούν διάφοροι τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος της αποπληρωμής και οι οποίοι είναι:

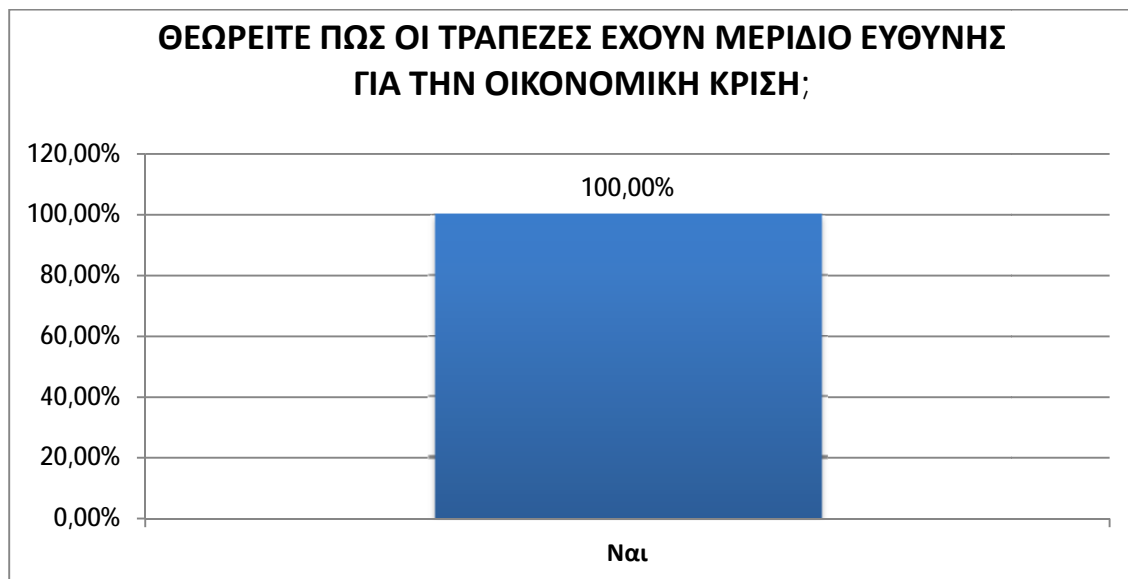
- Η στέρηση άλλων αγαθών με σκοπό να αποπληρωθεί η δόση του δανείου.
- Η προσφυγή στον νόμο Κατσέλη.
- Η παραμονή άλλων λογαριασμών ως απλήρωτοι.

- Η πληρωμή της ελάχιστης δόσης.
- Η πληρωμή όταν ευκαιρεί ο δανειολήπτης.
- Η καθυστερημένη πληρωμή, η οποία μπορεί και να επιβαρυνθεί περαιτέρω.
- Ο δανεισμός που γίνεται αναγκαστικά αν τα χρήματα δεν φτάνουν για τον μήνα.
- Οι επαναλαμβανόμενοι διακανονισμοί.
- Η περικοπή των υπόλοιπων εξόδων και δραστηριοτήτων.

Ερωτώμενοι οι καταναλωτές για το αν θα έπαιρναν το ίδιο δάνειο κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, οι 36 απάντησαν όχι, ενώ ένα πολύ μικρό συγκριτικά ποσό της τάξης των 8, απάντησαν θετικά.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα αποτελεί το κυρίαρχο ποσοστό των ερωτώμενων ύψους 81,82% οι οποίοι δεν θα έπαιρναν το ίδιο δάνειο από την αρχή της οικονομικής κρίσης κι έπειτα. Ο λόγος που δεν θα το έκαναν αυτό, είναι πως θα αντιμετώπιζαν πολλά και δύσκολα προβλήματα στην αποπληρωμή του δανείου. Σε αντίθεση, με ποσοστό 18,18% είναι τα άτομα που δεν θα επηρεάζονταν από την οικονομική κρίση και θα λάμβαναν το ίδιο δάνειο.

Εδώ, όπως ήταν πολύ πιθανό, όλοι οι καταναλωτές συμφώνησαν πως οι τράπεζες έχουν μερίδιο ευθύνης για την οικονομική κρίση. Κανείς δεν θα μπορούσε να διαφωνήσει στο ότι οι τράπεζες είναι υπαίτιες της οικονομικής κρίσης, μια και θα μπορούσαν να βελτιώσουν την κατάσταση που επικρατεί λόγω της οικονομικής έστω και στο ελάχιστο.

Τέλος, για μία ακόμη φορά το ποσοστό των θετικών απαντήσεων υπερβαίνει κατά πολύ αυτό των αρνητικών και όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε και από το ανωτέρω διάγραμμα, στην ερώτηση εάν οι τράπεζες μπορούν να συμβάλλουν στο να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση της χώρας μας, οι 72 απαντήσεις από τις 79 ήταν θετικές.

8.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά και όπως προκύπτει από τα προαναφερόμενα το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις με την πάροδο του χρόνου. Συγκεκριμένα από την έναρξη της ίδρυσής του το έτος 1828, εμφανίστηκαν σημαντικά προβλήματα στην εξέλιξη του τραπεζικού συστήματος, τα οποία όμως δεν στάθηκαν εμπόδιο στην εύρυθμη λειτουργία του, ενώ εντός χρονικού διαστήματος ενός έτους δημιουργήθηκε η πρώτη Κεντρική Τράπεζα. Εν συνεχεία, κατά το μετέπειτα χρονικό διάστημα ακολούθησαν διάφοροι περίοδοι οικονομικών κρίσεων, καμία εκ των οποίων όμως δε στάθηκε δυνατή να επηρεάσει σημαντικά και αρνητικά τη λειτουργία του Τραπεζικού συστήματος. Αντιθέτως η οικονομική κρίση, η οποία εμφανίστηκε στη χώρα μας κατά το έτος 2008 η οποία και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, εκτός των λοιπών αρνητικών συνεπειών που επέφερε, επηρέασε σημαντικά και τη δυνατότητα της λήψης τραπεζικών δανείων. Ειδικότερα, ενώ μέχρι το έτος 2008 οι καταναλωτές είχαν τη δυνατότητα και την ευχέρεια να προβαίνουν στη λήψη τραπεζικών δανείων, στεγαστικών, καταναλωτικών ή άλλων μορφών, από το έτος 2009 και μετέπειτα ο συγκεκριμένος τομέας των δανείων επηρεάστηκε αρνητικά σε μεγάλο βαθμό, δεχόμενος σημαντικό πλήγμα. Συγκεκριμένα, εξαιτίας της προαναφερόμενης οικονομικής κρίσης, οι καταναλωτές αδυνατούσαν να αποπληρώσουν τα δάνεια που λάμβαναν και να είναι συνεπείς στην τήρηση των υποχρεώσεών τους απέναντι στους δανειστές.

Βασικοί παράγοντες, οι οποίοι συνετέλεσαν στην αδυναμία αυτή και στην δυσκολία αποπληρωμής των τραπεζικών δανείων αποτελούν:

1. Η αυξημένη και υψηλή φορολογία.
2. Η μείωση των θέσεων εργασίας.
3. Η μείωση των μισθών.

Από την έρευνα που διενεργήσαμε προκύπτει ως συμπέρασμα η μείωση του μέσου μισθού των εργαζομένων, που ερωτήθηκαν, κατά ένα σημαντικό ποσοστό. Εξάλλου βάσει των απαντήσεών τους, θεωρούν οι ερωτηθέντες καταναλωτές ότι οι Τράπεζες δεν παρέχουν σε αυτούς τις αναγκαίες διευκολύνσεις ούτε κατά την αποπληρωμή των ήδη ληφθέντων δανείων, ούτε κατά τη λήψη νέων. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως στις αυξημένες προμήθειες και στα υψηλά επιτόκια που ισχύουν στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Επίσης από τις απαντήσεις που δόθηκαν στη συγκεκριμένη έρευνα, προκύπτει το συμπέρασμα ότι το ποσοστό των ληφθέντων δανείων κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης εμφανίζει σημαντική μείωση συγκριτικά με την περίοδο που προηγήθηκε της εμφάνισης αυτής. Το ανωτέρω συμπέρασμα επιβεβαιώνεται από το εξαιρετικά μικρό ποσοστό των καταναλωτών, οι οποίοι απάντησαν ότι θα λάμβαναν πάλι το ίδιο δάνειο με αυτό που είχαν λάβει προ της οικονομικής κρίσης εν συγκρίσει με αυτούς που απάντησαν ότι δε θα το λάμβαναν εκ νέου κατά τη διάρκεια αυτής.

Συνοψίζοντας, διαπιστώνεται και εξακολουθεί να υφίσταται και σήμερα σημαντική δυσχέρεια στην λήψη τραπεζικών δανείων από τους καταναλωτές καθώς και στην αποπληρωμή αυτών, η οποία οφείλεται στην οικονομική κρίση που ταλανίζει τη χώρα μας και στην εξαιτίας αυτής προβληματική και δυσχερή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος. Απαιτούνται ριζικές μεταβολές και εξεύρεση λύσεων και τρόπων αντιμετώπισης, προκειμένου να επιτευχθεί η έξοδος της χώρας μας από την οικονομική κρίση καθώς και η ορθολογικότερη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος.

Το πρόβλημα των ανεξόφλητων τραπεζικών δανείων θα ήταν καλό να εξαλειφτεί σιγά σιγά. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει τα άτομα τα οποία θέλουν να λάβουν ένα δάνειο, να φροντίσουν να γνωρίζουν εάν μπορούν να το εξοφλήσουν προτού το λάβουν. Καλό θα ήταν λοιπόν, έπειτα από υπολογισμούς για το τι έξοδα έχουν να πληρώσουν, να πάρουν ένα ποσό δανείου, το οποίο δεν θα τους επιβαρύνει αρκετά με την κάθε μηνιαία δόση του. Αν εξοφλούν την μηνιαία δόση τους χωρίς κάποια καθυστέρηση, θα απαλλαγθούν από αναμενόμενες προσαυξήσεις. Τέλος, όπως προκύπτει και από την έρευνα, θα θέλαμε να τονίσουμε πως κι εμείς θεωρούμε πως οι τράπεζες μπορούν να βοηθήσουν την κατάσταση που επικρατεί στη χώρα μας λόγω της οικονομικής κρίσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Λιανός Θ., Παπαβασιλείου Α. και Χατζηανδρέου Α. (2011). Χρησιμοποιήσαμε το Κεφάλαιο 8: Το τραπεζικό σύστημα (σελ. 151) από το βιβλίο Αρχές Οικονομικής Θεωρίας της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου.

Αγγελόπουλος Π. (2008), «Τράπεζες και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα», Β΄ έκδοση, Αθήνα, Σταμούλης.

Γλύκας Μ., Ξηρογιάννης Γ. και Σταϊκούρας Χ., (2006), «Οργάνωση και Διοίκηση Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων», Αθήνα, Παπαζήσης.

Δρ. Γεώργιος, Χρ. Δασκάλου, «Χρηματοδότηση Επιχειρήσεων (Χρηματιστική Διαχείριση Επενδύσεων)», Σύγχρονη Έκδοση, Αθήνα 1999, Β΄ έκδοση.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής (2002), «Οδηγός για την χρηματοδότηση επιχειρηματικών κεφαλαίων στην περιφερειακή πολιτική».

Αρτίκης Γ.,(2002) «Χρηματοοικονομική Διοίκηση-Αποφάσεις Χρηματοδοτήσεων».

Φιλίππου Μηχαήλ (2007), «Καταναλωτικά Δάνεια», Εκδόσεις Σακκούλας.

Ελληνική Δημοκρατία Υπουργείο Οικονομικών, Προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού 2017, Ευκλείδης Τσακαλώτος Υπουργός Οικονομικών, Οκτώβριος 2016, Αθήνα.

Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος-Λαρούς-Μπριτάνικα, «Το παρελθόν και το παρόν του ελληνισμού, ενότητα Οικονομία», έκδοση 2007, τόμος 55, Ελλάδα.

Σαμαρά Γ.,(1986), «Κράτος και κεφάλαιο στην Ελλάδα», Έκτη Έκδοση ξαναδουλεμένη, συμπληρωμένη, εκσυγχρονισμένη, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα.

Νεγρεπόντη Δελιβάνη Μ., (1981)»Ανάλυση της ελληνικής οικονομίας. Προβλήματα-Επιλογές», (με την συνεργασία της Βάσως Πορταρίτου), Β΄ Έκδοση Εκσυγχρονισμένη-Ενισχυμένη-Βελτιωμένη, Εκδόσεις Παπαζήση.

Οικονομικός Ταχυδρόμος, «60 χρόνια που άλλαξαν τον κόσμο», Ειδικό Αφιέρωμα 276 σελίδες, Φ. 9 (1765), 3 Μαρτίου 1988.

Γαλάνης Π.Β.,(2000), «Η λειτουργία των σύγχρονων χρηματοοικονομικών θεσμών στη χώρα μας», Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Γεωργιάδης Σ.Α.,(1998), «Νέες μορφές συμβάσεων της σύγχρονης οικονομίας», Εκδόσεις Σάκκουλα.

Κούφαλης Γ., (2010), «Η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι χρηματιστηριακές αγορές», Περιοδικό Χρήμα, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2010.

Βαγιανός Δ., Βέττας Ν. και Μεγνη Κ.,(2010), «Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα: Μεταρρυθμίσεις και ευκαιρίες σε μια κρίσιμη συγκυρία». Άρθρο Αύγουστος 2010.

Λιαργκόβας Π., Ρεπούσης Σ.,(2011), «Κρίση, Δανεισμός και Χρεοκοπία», Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.

Λιαρόπουλος, (2010), «Οργάνωση υπηρεσιών και συστημάτων υγείας, Διεθνή Συστήματα Υγείας», Β' τόμος, Έκδοση Βήτα medicalarts, Αθήνα.

Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, (2011), «Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2010», Ιούνιος 2011.

Μιχαλόπουλος Γ.,(2011), «Χρηματοδότηση των Ελληνικών Τραπεζών στη διάρκεια της κρίσης».

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Ματσαγγάνης Μ. και Φλεβότουμου Μ., (2010), «Distributional Implication of Tax Evasion in Greece», LSE Hellenic Observatory Working Paper.

Savas Michael-Matsas,(2012), «Greece and the Capitalist Crisis, Journal of Socialist Theory», (pp 2-13).

Κάτσιος Σ.,(2006), «The Shadow Economy and Corruption in Greece», South-Eastern Europe Journal of Economics, 1ος Τόμος (σελ. 61-80)

ΑΡΘΡΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ:

Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ της 14ης Ιουνίου 2012, ρεπορτάζ της Ειρήνης Χρυσολωρά: «ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ σε 479 δις υπολογίζουν τη χρηματοδότηση της Ελλάδας».

Περιοδικό CRASH, τεύχος 10, Ιανουάριος 2012, «Ο Τιτανικός του ευρωπαϊκού χρέους», επιμέλεια Δημ. Κωνσταντάρας.

ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΕΣ ΠΗΓΕΣ:

www.virvilis.gr

www.realestatecorner.gr/el/content/37

www.rnew.gr/el/new.php?n=1130

<http://ec.europa.eu>

www.ellinistoria.blogspot.gr

www.ecb.europa.eu

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Το παρόν ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε για το τμήμα Διοίκηση Επιχειρήσεων-ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας μας με θέμα "Τραπεζικός δανεισμός πριν και κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης". Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου απαιτεί λίγα μόλις λεπτά και οι απαντήσεις που θα μας δώσετε είναι εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της εργασίας.

*** Απαιτείται**

1. Φύλο: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άνδρας
 Γυναίκα

2. Ηλικία: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- 18-24
 25-35
 36-45
 46 και άνω

3. Οικογενειακή κατάσταση: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Άγαμος/η
 Έγγαμος/η

4. Αριθμός τέκνων: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Κανένα
 Ένα
 Δύο
 Τρία
 Τέσσερα και άνω

5. Το επάγγελμά σας είναι: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Φοιτητής
- Ιδιωτικός υπάλληλος
- Δημόσιος υπάλληλος
- Ελεύθερος επαγγελματίας
- Συνταξιούχος
- Εισοδηματίας
- Οικιακά
- Άνεργος

6. Το μηνιαίο εισόδημά σας είναι: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Μέχρι 500€
- 501€-800€
- 801€-1.100€
- 1.101€-1.600€
- 1.601€και άνω

7. Εκφράστε τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας σας, όσον αφορά τις παρακάτω προτάσεις: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ	Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πολύ
Τα τραπεζικά ιδρύματα (τράπεζες) έχουν αυξήσει υπερβολικά τις προμήθειες και τα έξοδα των δανείων.	☐	☐	☐	☐	☐
Τα τραπεζικά ιδρύματα (τράπεζες) αλλάζουν ξαφνικά και μονομερώς τους ουσιώδεις όρους συνεργασίας με τους καταναλωτές, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση προς αυτούς.	☐	☐	☐	☐	☐
Τα τραπεζικά ιδρύματα (τράπεζες) αντιμετωπίζουν με σχετική ευελιξία τις καθυστερούμενες οφειλές.	☐	☐	☐	☐	☐
Τα δάνεια στην Ελλάδα έχουν υψηλότερα επιτόκια σε σχέση με άλλες χώρες της Ε.Ε.	☐	☐	☐	☐	☐
Η λήψη οποιουδήποτε δανείου, θεωρείται αναπόφευκτη επιλογή στις μέρες μας.	☐	☐	☐	☐	☐

8. Έχετε πάρει ποτέ δάνειο; *

(Αν όχι, πηγαίνετε στην 19η ερώτηση.)

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι

9. Για να λάβετε το δάνειο, κάνατε έρευνα περί αυτού και μετά αποφασίσατε;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι

10. Πόσο είναι το ποσό που δανειστήκατε;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Μέχρι 5.000€

5.001€-30.000€

30.001€-60.000€

60.001€-90.000€

90.001€και άνω

11. Πότε πήρατε το δάνειο;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Μέχρι το 2009

Από το 2010 και μετά

12. Πόσα δάνεια έχετε λάβει συνολικά;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ένα

Δύο

Τρία

Περισσότερα

13. Οφείλετε τώρα κάποιο δάνειο σε τράπεζα;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι

14. Το δάνειο που πήρατε, ήταν:

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Στεγαστικό δάνειο
 Καταναλωτικό δάνειο
 Επιχειρηματικό δάνειο
 Πιστωτική κάρτα

15. Τι επιτόκιο έχετε προτιμήσει;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Σταθερό
 Κυμαινόμενο
 Συνδυασμός και των δύο

16. Αντιμετωπίζετε πρόβλημα στην πληρωμή της μηνιαίας δόσης του δανείου σας, λόγω της οικονομικής κρίσης;

(Αν όχι, μην απαντήσετε την 17η ερώτηση.)

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

17. Με ποιο τρόπο αντιμετωπίζετε αυτό το πρόβλημα;

18. Θα παίρνατε το ίδιο δάνειο κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης;

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

19. Θεωρείτε πως οι τράπεζες έχουν μερίδιο ευθύνης για την οικονομική κρίση; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
 Όχι

20. Θεωρείτε πως οι τράπεζες μπορούν να συμβάλλουν στο να ξεπεραστεί η οικονομική κρίση της χώρας μας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι